

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ

2 - Θρακικές Μελέτες - 2

Μ. Γ. ΒΑΡΒΟΥΝΗΣ

**ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ
ΚΑΙ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ**
Η εμπειρία στο Δημοκρίτειο
Πανεπιστήμιο Θράκης (2010-2025)

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ

2 - Θρακικές Μελέτες - 2

Μ. Γ. ΒΑΡΒΟΥΝΗΣ

ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΚΑΙ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ
Η εμπειρία στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης (2010-2025)

Η πνευματική ιδιοκτησία αποκτάται χωρίς καμία διατύπωση και χωρίς την ανάγκη ρήτρας απαγορευτικής των προσβολών της. Επισημαίνεται πάντως ότι κατά τον Ν. 2121/1993 και κατά τη Διεθνή Σύμβαση της Βέρνης (που έχει κυρωθεί με τον Ν. 100/1975), απαγορεύεται η αναδημοσίευση και, γενικά, η αναπαραγωγή του παρόντος έργου, με οποιονδήποτε τρόπο, τμηματικά ή περιληπτικά, στο πρωτότυπο ή σε μετάφραση ή άλλη διασκευή, χωρίς γραπτή άδεια του εκδότη.

© Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας,
Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης – Εκδόσεις Παρατηρητής της Θράκης

—Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας
Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
Παναγή Τσαλδάρη 1, α΄ όροφος, 69100 Κομοτηνή
Τ. 25310-39377, εσωτ. 74377 | www.hs.duth.gr
e-mail: lafsaheduth@gmail.com

—Εκδόσεις Παρατηρητής της Θράκης
Έναντι Πανεπιστημιούπολης, 69150 Κομοτηνή
e-mail: info@paratiritisbooks.gr

Επιμέλεια – Τυπογραφικές διορθώσεις: Ελπίδα Περδίκη

Δημιουργικό, μοντάζ, διαχωρισμοί, εκτύπωση, παραγωγή:
TWO K Project ΕΠΕ
Όπισθεν Οικισμού Ηφαίστου,
έναντι Πανεπιστημιούπολης, 69150 Κομοτηνή
Τ. 25310 72486 | e-mail: hello@2kproject.gr

Περισσότερες πληροφορίες για τα βιβλία των εκδόσεων Παρατηρητής της Θράκης,
καθώς και ηλεκτρονικές πωλήσεις, στη διεύθυνση: paratiritisbooks.gr.

ISBN: 978-618-5709-49-5

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ

2 - Θρακικές Μελέτες - 2

Μ. Γ. ΒΑΡΒΟΥΝΗΣ

Καθηγητής Λαογραφίας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης

ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΚΑΙ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ
Η εμπειρία στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης (2010-2025)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ
ΤΗΣ ΘΡΑΚΗΣ

ΚΟΜΟΤΗΝΗ 2025

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Με τη συγχώνευση των Τμημάτων Ιστορίας και Εθνολογίας (ΤΙΕ), Ελληνικής Φιλολογίας (ΤΕΦ) και Γλώσσας, Φιλολογίας και Πολιτισμού Παρευξινίων Χωρών (ΤΓΦΠΠΧ) σε ένα ενιαίο Τμήμα Ανθρωπιστικών Σπουδών και τη μετονομασία της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών (ΣΚΑΣ) σε Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών, που εφαρμόστηκε από την 1^η Σεπτεμβρίου 2025, κατά την αρχή του ακαδημαϊκού έτους 2025-2026, έκλεισε ένας μεγάλος κύκλος για τις ανθρωπιστικές σπουδές στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης (ΔΠΘ) και ένας νέος άνοιξε.

Ως ο παλαιότερος και αρχαιότερος κατά βαθμίδα Καθηγητής της Σχολής, δεδομένου ότι υπηρέτησα στο πρώτο Τμήμα της, το Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας, από την αρχή της λειτουργίας του, αλλά και ως ενεργό μέλος της διοίκησής του από το 2010, πριν ακόμη η Σχολή συγκροτηθεί με τα τρία Τμήματά της, το 2013, έζησα όλη την πορεία και την εξέλιξή της. Στην ουσία έζησα όλη τη δημιουργία, την εξέλιξη και την οργάνωση των ανθρωπιστικών σπουδών στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, συνεχίζω δε, συν Θεώ, και στο νέο σχήμα τους που προαναφέρθηκε. Η μακρόχρονη αυτή εμπειρία, και μάλιστα σε νευραλγικές διοικητικές θέσεις, αποτέλεσε τη βάση για όσα περιλαμβάνονται στη συνέχεια, στις σελίδες του βιβλίου αυτού.

Με την ευκαιρία της ολοκλήρωσης του κύκλου αυτού των διοικητικών καθηκόντων μου, τα αποτελέσματα των οποίων εκτίθενται στο κυρίως μέρος του βιβλίου, θεώρησα καλό να παραθέσω εισαγωγικά και ορισμένες γενικότερες διαπιστώσεις μου, οι οποίες αφορούν το διοικητικό έργο στον ακαδημαϊκό χώρο, δεδομένου ότι αυτό σχετίζεται και με την ουσία του διδακτικού και ερευνητικού έργου μας, τουλάχιστον στο πεδίο των ανθρωπιστικών σπουδών, όπου εντάσσεται και το ειδικότερο γνωστικό μου αντικείμενο, η Λαογραφία. Πρόκειται για διαπιστώσεις που αφορούν εν γένει το σύστημα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στη χώρα μας, το οποίο φαίνεται να βρίσκεται σε μια παρατεταμένη διαδικασία κρίσης, ήδη από τις τελευταίες δεκαετίες του 20^{ου} αιώνα και ως τις μέρες μας.

Η διοίκηση στο πανεπιστήμιο συνδέεται άμεσα με την ουσία και τον πυρήνα της ακαδημαϊκής ζωής, δεν είναι μια απλή διοικητική διαδικασία, αλλά έχει άμεση σχέση με το όραμα που πρέπει να μας εμπνέει σχετικά με την καλλιέργεια και εδραίωση ενός γνήσιου και καρποφόρου ακαδημαϊκού περιβάλλοντος. Κι αυτό, με τη σειρά του, έχει άμεσο αντίκτυπο στην ελληνική κοινωνία, αλλά και στις τοπικές κοινωνίες των πόλεων όπου εδρεύουν τα Τμήματα, οι Σχολές και τα Ιδρύματά μας, διότι η ακαδημαϊκή ζωή διασυνδέεται πολλαπλώς με την κοινωνία και τους ανθρώπους της.

Από την άλλη πλευρά, η άσκηση πολυεύθυνων ακαδημαϊκών διοικητικών αξιωματών πρέπει να συνδέεται, κατ' εμέ κριτή, με την ανάγκη μιας ευρύτερης επιστημονικής και κοινωνικής λογοδοσίας, ώστε ανά πάσα στιγμή να είμαστε έτοιμοι να δείξουμε στους ομοτέχνους, τους συναδέλφους και τους συμπολίτες μας απτά τα αποτελέσματα των επιλογών και των ενεργειών μας. Παράλληλα λοιπόν με τη συμβουλευτική για τους νεότερους και τη γενικότερη πληροφοριακή, για την ιστορία της καλλιέργειας των επιστημών αλλά και την ιστορία και διαχρονική πορεία του πανεπιστημίου μας, λειτουργικότητα, το βιβλίο αυτό ενέχει και αυτήν τη διάσταση της πνευματικής και επιστημονικής λογοδοσίας. Κι αυτό συνδέεται άμεσα με την αίσθηση ότι για τα αντικείμενά μας, και τις ανθρωπιστικές επιστήμες στο σύνολό τους, υπάρχει έντονο ενδιαφέρον της ελληνικής κοινωνίας αλλά και της κοινωνίας της Θράκης ειδικότερα.

Θέλω και από τη θέση αυτή να ευχαριστήσω θερμά τους συναδέλφους μου στο Τμήμα και τη Σχολή, οι οποίοι επί δεκαπέντε έτη με τίμησαν με την ψήφο τους, αναδεικνύοντάς με στα ακαδημαϊκά διοικητικά αξιώματα στα οποία υπηρέτησα. Ελπίζω ότι δεν τους απογοήτευσα. Επίσης, τα στελέχη της διοίκησης, τους διοικητικούς υπαλλήλους του ΔΠΘ, με τους οποίους συνεργαστήκαμε επί χρόνια, καθώς και τους στενούς συνεργάτες μου, τους συναδέλφους κα Νάντια Μαχά, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, και Θανάση Κούγκουλο, Επίκουρο Καθηγητή, που συχνά μοιράστηκαν μαζί μου τα βάρη της διοίκησης στην πράξη.

Το ίδιο ισχύει και για τους «κοινωνικούς εταίρους» μας, τους εκπροσώπους της τοπικής, νομαρχιακής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης, τους πολιτιστικούς και εθνοτοπικούς συλλόγους και τους κάθε είδους φορείς της Θράκης –και όχι μόνο– που τα χρόνια αυτά συνεργάστηκαν μαζί μας στην προσπάθεια να οργανώσουμε και να αναδείξουμε τις ανθρωπιστικές σπουδές στο ΔΠΘ. Πρωτίστως δε ευχαριστώ τον «Παρατηρητή της Θράκης» και τις εκδόσεις του, αλλά και προσωπικά τις κυρίες Ξανθή-Τζένη Κατσαρή-Βαφειάδου και Νατάσσα Βαφειάδου, με τους συνεργάτες τους, τόσο για τις πολλές και σπουδαίες συνέργειές μας, όσο και για την έκδοση του μετά χείρας βιβλίου.

Κλείνω με την προσδοκία το βιβλίο αυτό να φανεί χρήσιμο στους αναγνώστες του, ιδίως δε στους νεότερους συναδέλφους μας, αλλά και με την ευχή το νέο σχήμα των ανθρωπιστικών σπουδών στο πανεπιστήμιό μας να επιτύχει την επιστημονική αναγνώριση και την κοινωνική αποδοχή που είχαν μέχρι σήμερα οι ανθρωπιστικές σπουδές στο ΔΠΘ, ώστε η παράδοση που θεμελιώσαμε με κόπους και συχνά προσωπικές θυσίες να βρει τη συνέχεια που της ταιριάζει.

Κομοτηνή, Ιανουάριος 2026

Μ. Γ. Β.

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Το ακαδημαϊκό διοικητικό έργο αποτελεί περίπτωση ιδιάζουσα ασκήσεως διοικητικών καθηκόντων, δεδομένου ότι αυτός που αναλαμβάνει ανάλογες ευθύνες οφείλει να ισορροπεί μεταξύ διδακτικών, ερευνητικών και διοικητικών υποχρεώσεων και δραστηριοτήτων. Και αυτό επειδή τα μέλη ΔΕΠ έχουν διπλή υπόσταση, διδακτική και ερευνητική, καθώς τα πανεπιστημιακά ιδρύματα προσφέρουν όχι μόνο προγράμματα σπουδών, σε προπτυχιακό, μεταπτυχιακό, διδακτορικό και μεταδιδακτορικό επίπεδο, αλλά ταυτοχρόνως ασκούν και την έρευνα.

Συνεπώς, η άσκηση της ακαδημαϊκής διοίκησης δεν πρέπει να γίνεται με τους όρους μιας δημόσιας υπηρεσίας, αλλά οφείλει, αν θέλει να επιτύχει στους στόχους της, να λαμβάνει ενεργά υπόψη την ιδιαιτερότητα της φυσιογνωμίας των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων και του προσωπικού τους (ΔΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ, ΕΕΠ κ.λπ.). Πάνω σε αυτή τη βάση, θα διατυπωθούν στη συνέχεια ορισμένες παρατηρήσεις, που αφορούν γενικότερα την ελληνική ακαδημαϊκή ζωή, ώστε κατόπιν να περάσουμε στα σχετικά με τη διοικητική εμπειρία και το έργο του γράφοντος όσον αφορά τις ανθρωπιστικές σπουδές στο ΔΠΘ, όπου διδάσκει.

Η διοικητική μου διακονία μου έδειξε ότι το ελληνικό, ακαδημαϊκό διοικητικό έργο πάσχει από ορισμένες παθολογίες, η θεραπεία των οποίων θα το καταστήσει περισσότερο αποτελεσματικό. Η ενεργός ανάμειξη των πανεπιστημιακών στην πολιτική ζωή του τόπου, ιδίως υπό το πρίσμα συγκεκριμένης

κομματικής τοποθέτησης, είναι κατά κανόνα βλαπτική για την ακαδημαϊκή ζωή. Κι αυτό διότι οδηγεί στην πλήρη και συχνά άκριτη και απόλυτη παραδοχή όλων των εκάστοτε κυβερνητικών προτάσεων ή των όποιων αντιπολιτευτικών αντιρρήσεων, χωρίς η ίδια η ζωή του πανεπιστημίου να αποτελεί το βασικό κριτήριο επιλογών και δράσεων.

Αν η άσκηση του ακαδημαϊκού διοικητικού έργου σχετίζεται με την εξυπηρέτηση της προσδοκίας να καταληφθεί μελλοντικά κομματική ή πολιτική θέση, οι δυνατότητες αντιδράσεων απέναντι σε τυχόν λανθασμένες ακαδημαϊκά επιλογές της εκάστοτε πολιτικής ηγεσίας σχεδόν μηδενίζονται. Επιπλέον, τα κόμματα περιμένουν από τα μέλη τους που ασκούν ακαδημαϊκή διοίκηση να καταφέρουν να επιβληθούν ή να επικρατήσουν οι θέσεις τους στην κάθε ακαδημαϊκή κοινότητα, κάτι που οδηγεί σε μια σειρά σχεδιασμών και τακτικισμών, που κάθε άλλο παρά προάγουν την εδραίωση της ακαδημαϊκότητας στην πανεπιστημιακή ζωή.

Είναι γεγονός ότι, παρά τις περί του αντιθέτου λεκτικές διατυπώσεις των συνταγματικών και νομοθετικών κειμένων, οι εκάστοτε πολιτικές εξουσίες επιθυμούν τον ασφυκτικό περιορισμό του αυτοδιοίκητου των ελληνικών πανεπιστημίων. Δομείται έτσι μια συγκεντρωτική διοίκηση, η οποία περιορίζει την πρακτική του αυτοδιοίκητου στην απλή επιλογή τρόπων διά των οποίων θα εφαρμοστούν οι εκάστοτε κυβερνητικές επιλογές, χωρίς να δίνεται στην ακαδημαϊκή κοινότητα η ευκαιρία να προσδιορίσει τον τρόπο λειτουργίας της και βεβαίως να λαμβάνει αποφάσεις για τη φυσιογνωμία της. Το συγκεντρωτικό αυτό σύστημα διοίκησης υιοθετείται στη συνέχεια από τη διοίκηση κάθε πανεπιστημίου, ώστε να περιορίζονται –έως και να καταργούνται στην πράξη– οι πρόνοιες και οι λειτουργικότητες της κατά τα άλλα προβλεπόμενης ακαδημαϊκής πρακτικής του αυτοδιοίκητου.

Βεβαίως, σε μια ευνομούμενη πολιτεία η ύπαρξη και η εφαρμογή κανόνων και όρων, που να συγκροτούν ένα σύστημα, είναι απαραίτητη. Ωστόσο οι όροι αυτοί πρέπει να έχουν ευελιξία στην εφαρμογή τους, ώστε να μην είναι γενικοί και ενίοτε καταπιεστικοί. Και βέβαια, η διοίκηση κάθε πανεπιστημίου δεν πρέπει να επιβάλει μια εντελώς ελεγχόμενη και ασφυκτική ακαδημαϊκή ζωή μέσω κανονισμών –οι οποίοι κατά κανόνα ψηφίζονται ως προτείνονται από τα αρμόδια όργανα υπό το κράτος εφαρμογής μιας ιδιότυπης μορφής «ακαδημαϊκής πειθαρχίας», που μιμείται πιστά τη γνωστή μας κομματική πειθαρχία των κρίσιμων ψηφοφοριών στο κοινοβούλιο. Είναι κι αυτή μία από τις αρνητικές συνέπειες της κομματικοποίησης της ακαδημαϊκής ζωής, και μάλιστα στα υψηλότερα κλιμάκια της διοίκησης των ελληνικών πανεπιστημίων, για την οποία έγινε λόγος προηγουμένως και η οποία συνίσταται στην εισαγωγή πολιτικών και κομματικών ηθών στο ακαδημαϊκό πεδίο, κάτι που υποσκάπτει την ανάπτυξη και εδραίωσης μιας ελλείπουσας αλλά αναγκαίας στον τόπο μας ακαδημαϊκότητας.

Για παράδειγμα, στα σχετικά με την αξιολόγηση και την εξ αυτής πιστοποίηση των ακαδημαϊκών μονάδων και των προγραμμάτων σπουδών τους,

μια διαδικασία σημαντικότερη και απαραίτητη, για να εξασφαλιστεί η ποιότητα των πανεπιστημιακών σπουδών, δεν είναι σωστό να χρησιμοποιούνται κριτήρια γενικά, χωρίς αυτά να εξειδικεύονται κατά το εκάστοτε επιστημονικό πεδίο και αντικείμενο που κρίνεται. Δεν είναι σωστό, πρόσφορο και αποτελεσματικό να αξιολογούνται με τα ίδια κριτήρια οι θετικές, οι κοινωνικές και οι ανθρωπιστικές επιστήμες, ούτε με τα ίδια εργαλεία (λ.χ. η αξιολόγηση της παραπεψιμότητας των μελετών να γίνεται από την ίδια για όλους βάση και με τα ίδια γλωσσικά κριτήρια). Αυτό οδηγεί στον σχηματισμό εσφαλμένης εικόνας, η οποία μοιραία φαλκιδεύει το κύρος και την αποτελεσματικότητα των αξιολογήσεων.

Επ' αυτών πρέπει να έχουν λόγο οι ακαδημαϊκές αρχές και να μην δέχονται άκριτα –και κατόπιν να πιέζουν καταθλιπτικά, για να εφαρμοστούν– τις όποιες πολιτικές επιλογές, με κριτήριο την αποφυγή δυσaréσκειας των πολιτικών και κομματικών τους φίλων και υποστηρικτών, από τους οποίους αναμένουν μελλοντικά, μετά την ολοκλήρωση της θητείας τους στα ακαδημαϊκά αξιώματα, αξιοποίηση σε διάφορες πολιτικές και διοικητές θέσεις της Πολιτείας. Σε μεγάλο βαθμό λείπουν σήμερα η διεκδίκηση, ο γόνιμος και δι-αλεκτικός διάλογος, η αμφισβήτηση και η διάθεση μιας ουσιαστικής και με επιχειρήματα αντιπαράθεσης για να εξασφαλιστούν καλύτερες συνθήκες και κυρίως εφαρμόσιμες διαδικασίες για την ελληνική ακαδημαϊκή ζωή.

Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα: είναι κατά την άποψή μου αδιανόητο να προτρέπουν ακαδημαϊκές διοικήσεις τους καθηγητές των ιδρυμάτων τους να γράφουν σχεδόν αποκλειστικά τις μελέτες τους στα αγγλικά, για να συμπλεύσουν άκριτα με την επιβαλλόμενη τάση του συρμού. Ιδίως μάλιστα σε ορισμένα επιστημονικά πεδία, όπως εκείνο των νεοελληνικών σπουδών, τα ελληνικά είναι διεθνής γλώσσα, καθώς αποτελούν επίσημο γλωσσικό εργαλείο τόσο διεθνών επιστημονικών περιοδικών όσο και διεθνών συνεδρίων. Συνεπώς, αντί να πιέζονται τα μέλη ΔΕΠ να γράφουν στα αγγλικά, καλό θα ήταν να υπάρξει οργανωμένος και επίσημος αντίλογος, ώστε η πολιτική ηγεσία να αναγνωρίσει και την ελληνική ως γλώσσα διεθνή στις αξιολογήσεις της –τουλάχιστον για τα Τμήματα και τις Σχολές που καλλιεργούν τις νεοελληνικές σπουδές– με ταυτόχρονη δημιουργία και ενός αντίστοιχου διαδικτυακού εργαλείου (κατά τα πρότυπα λ.χ. του Google Scholar ή του Scopus), που θα «βλέπει» και τις ελληνόγλωσσες μελέτες και θα τις συνυπολογίζει στο έργο του, μια προσπάθεια που ευτυχώς έχει ξεκινήσει από συναδέλφους, δεν έχει όμως μέχρι στιγμής αποδώσει καρπούς, κυρίως όμως δεν έχει υιοθετηθεί, ως ιδέα και πρακτική, από το Υπουργείο Παιδείας και την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘΑΑΕ).

Με την προσπάθεια περιορισμού και ουσιαστικής ακύρωσης του αυτοδιοίκητου και μέσα στα πανεπιστήμια σχετίζεται το φαινόμενο και η πρακτική του να μην υπάρχουν μόνιμοι και ορισμένοι υπάλληλοι σε κάθε ακαδημαϊκή μονάδα, αλλά να διατίθενται και να μετακινούνται αυτοί κατά την κρίση της

διοίκησης. Με τον τρόπο αυτό, και διά της επίκλησης υπαρκτών ή ανυπάρχων υπηρεσιακών αναγκών, οι οποίες πάντοτε κρίνονται από τον εκάστοτε διοικούντα, οι υπάλληλοι μετακινούνται αδιακρίτως και παρατηρείται το φαινόμενο να αποδυναμώνονται γραμματείες, ενίοτε όσων Τμημάτων ή Σχολών οι Πρόεδροι ή οι Κοσμήτορες δεν βρίσκονται σε αगाστή σύμπνοια με τη διοίκηση του κάθε πανεπιστημίου. Ακόμη δε και στα πανεπιστήμια εκείνα στα οποία υπάρχει οργανόγραμμα και εσωτερικός οργανισμός εγκεκριμένος, καθώς όλες οι θέσεις δεν καλύπτονται ποτέ, οι ανάλογες μετακινήσεις είναι συχνό φαινόμενο, αφήνοντας συχνά στον αέρα σχεδιασμούς και δράσεις.

Παράλληλα, το πρότυπο της αφαίρεσης κάθε ακαδημαϊκής πρωτοβουλίας και δυνατότητας ανάπτυξης δράσεων από τα υπόλοιπα πλην της Πρυτανείας όργανα, στο όνομα μιας κοινής γραμμής και ενός ενιαίου στρατηγικού σχεδιασμού κάθε ιδρύματος, αποσκοπεί ουσιαστικά στην ακόμη περαιτέρω εδραίωση αυτού του συγκεντρωτικού διοικητικού μοντέλου. Το πανεπιστήμιο είναι εξ ορισμού χώρος πολυεπιστημονικός και διεπιστημονικός, ίδρυμα διαλόγου και ελευθερίας σκέψης, έρευνας και πρωτοβουλιών ερευνητικών. Αποτελεί βασική και ουσιαστική παθολογία η επιβολή τέτοιων διαδικασιών ελέγχου και ομογενοποίησης, οι οποίοι αφενός μεν σκοπεύουν στο να ενοποιήσουν τα διαφορετικά και αφετέρου, στην πράξη, αποθαρρύνουν και αποτρέπουν τα μέλη ΔΕΠ από την ανάπτυξη πρωτοβουλιών, βυθίζοντας συχνά την ακαδημαϊκή ζωή σε ένα ιδιότυπο είδος πανεπιστημιακού επαρχιωτισμού.

Ο κοσμοπολιτισμός, η ανοικτότητα και η συμπερίληψη οφείλουν να είναι οι βασικές γραμμές του ακαδημαϊκού διοικητικού έργου. Σε διαφορετική περίπτωση τα πανεπιστήμια, ιδιαίτερα μάλιστα τα επαρχιακά και περιφερειακά, τελματώνουν σε μια καταστρεπτική εσωστρέφεια. Αυτό εκδηλώνεται συχνά και στην απαραίτητη για τον ακαδημαϊκό χώρο επαφή με τις εκασταχού τοπικές κοινωνίες, η οποία γίνεται με όρους τοπικού περιορισμού, σχηματισμού κλειστών ομάδων και επαρχιωτικού εθνοκεντρισμού, ενώ στην πραγματικότητα η πανεπιστημιακή κοινότητα οφείλει να διδάσκει στις τοπικές κοινωνίες μια ευρύτερη, ανοικτή και αποκατάληπτη θεώρηση της κοινωνίας και του πολιτισμού.

Στη δόμηση αυτού του πλέγματος του επαρχιωτισμού, από το οποίο υποφέρουν ιδίως τα περιφερειακά πανεπιστήμια, οδηγεί συχνά και η διοικητική επιλογή της ισχυρής προτροπής περί μιας σχεδόν υποχρεωτικής εγκατάστασης στην έδρα του ΑΕΙ, του Τμήματος και της Σχολής που τα μέλη ΔΕΠ υπηρετούν, πέραν φυσικά των ωρών που κατά τον νόμο οφείλουν να βρίσκονται στο πανεπιστήμιο. Μάλιστα, από τις διοικήσεις των πανεπιστημίων συχνά η εγκατάσταση αυτή χρησιμοποιείται ως μέσο καταστολής και εξαφάνισης των όποιων διαφορετικών φωνών και απόψεων, υπό τη δαμόκλειο σπάθη της πίστης εφαρμογής των σχετικών προβλέψεων του νόμου.

Πιστεύω ωστόσο ότι ορθότερο θα ήταν οι διοικήσεις των πανεπιστημίων να επιδιώξουν όχι την υποχρεωτική καθήλωση των μελών ΔΕΠ σε συγκεκρι-

μένο τόπο, αλλά τον έλεγχο του έργου και της προσφοράς τους. Είναι άραγε καλύτερη επένδυση για το πανεπιστήμιο ένας καθηγητής που μπορεί να βρίσκεται όλη μέρα στο γραφείο του και δεν παράγει επιστημονικά, ακόμη κι αν έχει τη δυνατότητα να ταξιδέψει, για να βρεθεί σε επιστημονικές διοργανώσεις, από εκείνον που αξιοποιεί το πλεονέκτημα της κινητικότητας, πέρα από τις περιορισμένες δυνατότητες του Erasmus+ και της παρουσίας του σε κάποια συνέδρια, και δημιουργεί ως μέλος του ιδρύματός του, καθιστώντας το γνωστό σε διάφορες χώρες, τόπους, θεσμούς και διοργανώσεις; Εκείνο λοιπόν που πρέπει να διεκδικηθεί από τις διοικήσεις των πανεπιστημίων δεν είναι η αυστηρή εφαρμογή της τοπικής εξάρτησης, αλλά η εξασφάλιση της τροπικής ενεργητικής δημιουργικότητας, νοουμένης ως την επιστημονική παρουσία και δράση του κάθε καθηγητή σε μια πανελλήνια, πανευρωπαϊκή και διεθνή επιστημονική συγκυρία.

Αν αυτό υιοθετηθεί από τις εκάστοτε πανεπιστημιακές διοικήσεις, θα έχει γίνει ένα μεγάλο βήμα για την ουσιαστική διεθνοποίηση των ελληνικών σπουδών, η οποία σαφώς και δεν εξυπηρετείται με την ίδρυση παραρτημάτων σε τυχούσες χώρες, αλλά με τη λειτουργία τους μόνο σε χώρες όπου θα είναι ουσιαστικά ανταγωνιστικά, εντός ενός διεθνώς αναγνωρισμένου ακαδημαϊκού περιβάλλοντος, όχι στο πλαίσιο μιας εξίσου με το μητρικό ίδρυμα επαρχιακής δομής και επαρχιώτικης συγκυρίας. Και βέβαια, αυτό μπορεί να χαρακτηρίσει μια διοίκηση που δεν είναι συγκεντρωτική, γραφειοκρατική και εσωστρεφής, ανασφαλής και με τάσεις δημιουργίας ασφυκτικών δρακόντειων κανονισμών, αλλά μια διοίκηση που διαπνέεται από ένα σύγχρονο ακαδημαϊκό πνεύμα κοσμοπολιτισμού, ανάλογο και αντάξιο των προκλήσεων των καιρών.

Μία ακόμη παθογένεια του ελληνικού ακαδημαϊκού συστήματος σχετίζεται με τη συνεχή αλλαγή και διαφοροποίηση του νομικού πλαισίου εντός του οποίου λειτουργεί σήμερα στη χώρα μας η τριτοβάθμια εκπαίδευση. Κυριολεκτικά, κάθε νέος Υπουργός Παιδείας αισθάνεται υποχρεωμένος να φέρει τον δικό του νόμο για τα πανεπιστήμια, αποδομώντας ολοκληρωτικά ή σε μεγάλο βαθμό τον αντίστοιχο νόμο του προκατόχου του. Με τον τρόπο αυτό δημιουργείται ένα πραγματικά σαθρό και ανασφαλές νομικό περιβάλλον, με συνεχείς συμπληρώσεις, εγκυκλίους, προσθήκες, μεταβατικές διατάξεις και υπαναχωρήσεις, που δυσκολεύει πολύ την άσκηση της ακαδημαϊκής διοίκησης και προσφέρει έδαφος σε παρερμηνείες, λάθη -ηθελημένα ή αθέλητα-, δικαστικές και διοικητικές προσφυγές.

Αντί λοιπόν οι διοικήσεις των ΑΕΙ να προσφεύγουν στην πολιτική ηγεσία προσπαθώντας στον επόμενο νόμο να υπάρχουν και διατάξεις που να εξυπηρετούν προσωπικά ή συντεχνιακά συμφέροντα, θα έπρεπε να διεκδικήσουν δυναμικά και ουσιαστικά την εφαρμογή μιας υπερκομματικής εθνικής στρατηγικής, για την εκπαίδευση στο σύνολό της και εν προκειμένω για την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Φυσικά, αυτό έχει πολλές φορές ακουστεί και εξαγγελθεί, χωρίς ποτέ να

εφαρμοστεί. Πιστεύω όμως ότι η δυναμική αντίδραση όλων των διοικήσεων των ελληνικών πανεπιστημίων, έως και των ορίων της μη εφαρμογής διατάξεων που εμφανώς δυσκολεύουν την ακαδημαϊκή ζωή, μια αντίδραση καθολική και ομόψυχη, συλλογική και αποφασιστική, θα μπορούσε να οδηγήσει προς τη δόμηση μιας τέτοιας εθνικής πολιτικής, η οποία θα απεικονιστεί και στη σταθερότητα του σχετικού νομικού πλαισίου, καθώς αυτό θα συμπληρώνεται και θα αλλάζει με φειδώ και περίσκεψη, όταν τούτο θα επιβάλλεται από τις καταστάσεις και τις εξελίξεις.

Και βέβαια, υπάρχει το μεγάλο ζήτημα της έλλειψης ακαδημαϊκού οράματος ορισμένων διοικήσεων. Η διοίκηση του πανεπιστημίου δεν πρέπει να γίνεται με όρους CEO πολυεθνικής επιχείρησης, με βάση μόνο αριθμούς και δείκτες. Γιατί στα αριθμητικά αυτά δεδομένα ελλοχεύει ο κίνδυνος της γενίκευσης και της αλυσιτελούς ενιαίας αντιμετώπισης διαφορετικών επιστημονικών πεδίων και αντικειμένων, για την οποία μιλήσαμε παραπάνω. Κυρίως όμως, η αντιμετώπιση αυτού του είδους συμπλέει με την έλλειψη ακαδημαϊκού οράματος, χωρίς το οποίο η διοίκηση καταντά απλή και σκληρή γραφειοκρατική διαδικασία, χωρίς ουσιαστική αξία και κυρίως έξω από τα όρια της ακαδημαϊκότητας, ενός χαρακτηριστικού που συνέχει και χαρακτηρίζει την ακαδημαϊκή ζωή, διεθνώς.

Είναι κατανοητό ότι η σύνδεση με την αγορά εργασίας και τα εξ αυτής προερχόμενα στοιχεία –όπως λ.χ. η ίδρυση και η λειτουργία επωνύμων εδρών που προέρχονται από ιδιωτικές δωρεές–, τα λεγόμενα βιομηχανικά διδακτορικά κ.λπ., αποτελούν ουσιώδη σήμερα πλευρά της σύγχρονης ακαδημαϊκής ζωής. Αυτό όμως δεν πρέπει να συμπαρασύρει στη λανθασμένη εντύπωση ότι ο Πρύτανης ενός ΑΕΙ είναι ομόλογος και ομόζυγος του διευθύνοντος συμβούλου μιας μεγάλης εταιρείας και κυρίως να μην οδηγεί στην πρακτική της υιοθέτησης παρόμοιων με τις εταιρικές μεθόδων στην ακαδημαϊκή διοίκηση. Διότι το πανεπιστήμιο είναι εκπαιδευτικό ίδρυμα και ερευνητικό έργο, έχει ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, καθώς σχετίζεται όχι μόνο με την απλή παροχή γνώσεων ή ερευνητικών προϊόντων, αλλά και με τη διαμόρφωση της ιδεολογίας, της πνευματικής ζωής, της καλλιτεχνικής κίνησης και της εν γένει συγκρότησης της κοινωνίας μας. Γι' αυτό και σε αυτά χρειάζεται το ακαδημαϊκό όραμα, το οποίο ούτε από δείκτες προκύπτει, ούτε με απλούς αριθμούς και στατιστικές αναλύσεις εξασφαλίζεται και λειτουργεί.

Πρόσφατα, η Ελ. Ανδριάκαίνα, στο βιβλίο της για το μάνατζμεντ στην ακαδημαϊκή ζωή και διοίκηση (*Μάνατζμεντ στο πανεπιστήμιο. Τρία αιρετικά κείμενα μέσα σε έναν αιώνα*, Αθήνα 2025, εκδ. Ασίνη) ανέδειξε μέσα από συγκεκριμένα παραδείγματα τα ακαδημαϊκά και επιστημονικά αδιέξοδα στα οποία μπορεί να οδηγήσει αυτή η αντιμετώπιση και διαχείριση των ακαδημαϊκών διοικητικών θεμάτων, όσο και αν υποστηρίζουν ενίοτε την κατάσταση αυτή νομοθετικές και πολιτικές επιλογές κάποιων κυβερνήσεων. Θυμίζω επίσης ότι ήδη το 2021 ο P. Fleming, στο βιβλίο του *Dark Academia. How Universities*

Die (Pluto Press, 2021), έδειξε με απολύτως πειστικό τρόπο πώς η νοοτροπία αντιμετώπισης του πανεπιστημίου και των ακαδημαϊκών σπουδών ως Edu-Factory οδηγεί στον ουσιαστικό εκφυλισμό των ιδρυμάτων, ακόμη δε και στο κλείσιμο Τμημάτων και Σχολών, μια πραγματικότητα που παρά τις σποραδικές ακόμη εφαρμογές της προοιωνίζει ένα μάλλον ζοφερό μέλλον για την πανεπιστημιακή εκπαίδευση.

Στο πλαίσιο αυτό, ο Γ. Αγγελόπουλος σε πρόσφατο άρθρο του έδειξε ότι η αδιαμεσολάβητη επίλυση των προβλημάτων της ακαδημαϊκής ζωής δεν είναι αποτελεσματική και τελεσφόρα μέθοδος και αντ' αυτής πρότεινε την ουσιαστική ενίσχυση των ακαδημαϊκών συλλογικών διαδικασιών, μέσα από τις οποίες μπορούν να επέλθουν οι απαραίτητες στον ακαδημαϊκό χώρο συνθέσεις, που δεν θα αποτελούν επιλογές μιας διοίκησης που θα εφαρμόζει το «ενός ανδρός αρχή», αλλά θα έχουν τη σφραγίδα του επιστημονικού διαλόγου και της ακαδημαϊκής διαβούλευσης, ένα μοντέλο διοίκησης που σαφώς διαφοροποιείται από τη διοικητική πρακτική των εταιρειών και των κάθε είδους επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να είναι κατανοητό το ότι, όπως προαναφέρθηκε, στα ΑΕΙ δεν καλλιεργούνται μόνο τεχνικές, θετικές και εφαρμοσμένες επιστήμες, αλλά και τα γράμματα και οι τέχνες, που είναι εξίσου χρήσιμα στον άνθρωπο, διαχρονικά, ώστε να μην καταλήξει στην κατάντια μιας τεχνολογικά εξελιγμένης βαρβαρότητας. Οι ανθρωπιστικές σπουδές είναι που καλλιεργούν και συντηρούν στον άνθρωπο το ηθικό κριτήριο της χρήσης της τεχνολογίας και των εφαρμογών της, ένα κριτήριο που οι περισσότεροι θετικοί επιστήμονες δεν παραδέχονται, αλλά του οποίου η έλλειψη είναι εμφανής σε μια σειρά από καταστρεπτικές εξελίξεις των άστατων καιρών μας.

Οι ανθρωπιστικές επιστήμες, που ούτε με δείκτες συνήθως αποτιμώνται ούτε σε άμεσα και εκμεταλλεύσιμα εφαρμοσμένα αποτελέσματα καταλήγει η καλλιέργειά τους, είναι απαραίτητες για τον ακαδημαϊκό χώρο, διότι χωρίς αυτές ο μετανθρωπισμός κινδυνεύει να επικρατήσει και η εποχή του ανθρώπου να δώσει αμαχητί τη θέση της στην εποχή των μηχανών και της πολυδιαφημιζόμενης –ελαφρά τη καρδία χωρίς συναίσθηση σοβαρή των επιπτώσεών της– τεχνητής νοημοσύνης. Γι' αυτό και είναι απαραίτητες στον ακαδημαϊκό χώρο και η ουσιαστική υποστήριξή τους αποτελεί σήμερα στοίχημα για την επιτυχή διαχείριση και άσκηση της ακαδημαϊκής διοίκησης.

Συνελόντι ειπείν, η έλλειψη ακαδημαϊκού οράματος δεν αναπληρώνεται με τη φροντίδα για τους δείκτες, σε ένα πανεπιστήμιο όπου μπορεί να ευημερούν οι αριθμοί, θα συρρικνώνεται όμως ο ουσιαστικός, πνευματικός, ερευνητικός και κοινωνικός χαρακτήρας που πρέπει να διακρίνει την τριτοβάθμια εκπαίδευση ενός ευρωπαϊκού, σύγχρονου κράτους, άρα τελικά και η αποτελεσματικότητά του στην εξέλιξη της κοινωνίας και του κόσμου μας.

Με βάση αυτές τις σκέψεις για τον χαρακτήρα και τα χαρακτηριστικά του διοικητικού έργου στα ελληνικά ΑΕΙ, παρουσιάζεται στη συνέχεια το διοικη-

τικό έργο του γράφοντος στο Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας και στη ΣΚΑΣ του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, ως μια χαρακτηριστική περίπτωση της διοικητικής υποστήριξης των ανθρωπιστικών σπουδών στον τόπο μας, σε μια διαρκή ανατροφοδότηση διοίκησης, έρευνας, εκπαίδευσης και καλλιέργειας ενός σύγχρονου ανθρωπισμού. Γιατί στο πανεπιστήμιο η διοίκηση που αποκόπτεται από τον ευρύτερο κοινωνικό και ανθρωπιστικό ρόλο της «πανουργία, ου σοφία φαίνεται», όπως ευκρινέστατα ορίζει ο Πλάτωνας στον *Μενέξενό* του (247a).

A large, white, serif capital letter 'A' is centered on a gray background. The letter is bold and has a classic, slightly decorative font style. The background is a solid gray color, and the letter is the only white element on this side of the page.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ
ΣΤΟ ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ

Πριν αναφερθώ λεπτομερώς στα πεπραγμένα της ακαδημαϊκής διοίκησης σχετικά με τις ανθρωπιστικές σπουδές στο ΔΠΘ, τόσο από τη θέση του Προέδρου του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας (2016-2020) όσο και από τη θέση του Κοσμήτορα της ΣΚΑΣ (2021-2025), θα κάνω μια σύντομη αναφορά στη γενικότερη διοικητική διακονία μου κατά την υπηρεσία μου στο ΔΠΘ, από διάφορες θέσεις και σε διάφορες επιτροπές. Κι αυτό, για να φανεί το εύρος των διοικητικών καθηκόντων που ένα μέλος ΔΕΠ μπορεί –ή πρέπει– να αναλάβει στο πλαίσιο της ελληνικής ακαδημαϊκής ζωής.

Πρέπει, νομίζω, εδώ να επισημανθεί ότι από το 1990 ως τις μέρες μας, η ακαδημαϊκή ζωή στο σύνολό της έχει άρδην αλλάξει. Η αλλαγή αυτή, όπως περιγράφεται στο σχετικό νομοθετικό πλαίσιο, συνίσταται και σε μια ραγδαία αύξηση της γραφειοκρατικής υπόστασης των καθηκόντων των πανεπιστημιακών διδασκάλων, στη δυστοπική μορφή της ηλεκτρονικής γραφειοκρατίας. Κι αυτό αφήνει ελάχιστο χρόνο για την έρευνα και τη συγγραφή, αν και αυτά, μαζί με τη διδασκαλία, είναι τα κύρια έργα των μελών ΔΕΠ, και όχι η συμπλήρωση αρχείων και η επεξεργασία δεδομένων.

Στο πλαίσιο του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του ΔΠΘ, προσέφερα τις υπηρεσίες μου στις εξής επιτροπές: Κτιριακού σχεδιασμού και προγραμματισμού (1993-1994), Βιβλιοθήκης (1998-1999 και ως Πρόεδρος της 1999-2005, 2008-2012), Κατατακτηρίων εξετάσεων (1998-1999, 2007-2015, 2020-2021 και ως Πρόεδρος της 2016-2020), Παραλαβής υλικών (1994-1997, 1999-2001), Επιτροπής Προχείρων Διαγωνισμών για τις ανάγκες του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας (2005-2007) και Παραλαβής βιβλίων του ΕΠΕΑΕΚ (1998-1999). Προσέφερα επίσης διοικητικό έργο και στο Τμήμα Γλώσσας, Πολιτισμού και Φιλολογίας Παρευξεινίων Χωρών του ΔΠΘ, ως μέλος της επιτροπής για τα διδακτικά συγγράμματα του Τμήματος (2002 κ.εξ.). Μέλος της επιτροπής απογραφής του κάθε φύσης εξοπλισμού του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας (2010-2011).

Μέλος (2010-2012, 2020-2021) και Πρόεδρος (2014-2020) της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας, που κατάρτισε, εφάρμοσε και αναμόρφωσε το νέο Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος, ενώ παραλλήλως συνέγραψε και τύπωσε τον *Οδηγό Σπουδών* του, και Πρόεδρος της επιτροπής ανακατανομής των χώρων του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας (2010), και της επιτροπής για την εκκαθάριση του μητρώου υποψηφίων διδασκτόρων του ίδιου Τμήματος. Το Συμβούλιο Αξιολόγησης και Πιστοποίησης της ΕΘΑΑΕ, με την υπ' αριθμ. πρωτ. 16558/2-7-2020 απόφασή του, πιστοποίησε ότι το αυτό το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών (ΠΠΣ) του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του ΔΠΘ, το οποίο καταρτίστηκε από το Τμήμα μετά από πρόταση της επιτροπής αυτής, συμμορφώνεται πλήρως με τις αρχές του Προτύπου Ποιότητας ΠΠΣ της ΕΘΑΑΕ

και τις Αρχές Διασφάλισης Ποιότητας του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης (ESG). Το 2022, με βάση τις διατάξεις του Ν. 4957/2022, ορίστηκε από τη Συνέλευση του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας μέλος της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών Πρώτου Κύκλου του Τμήματος, για το διάστημα 2022-2025.

Ορίστηκε μέλος των εξής επιτροπών του ΔΠΘ: Διαγωνισμών και Προμηθειών (1993-1999), και Σύνταξης Γενικού Οδηγού του ΔΠΘ (1995-1996). Μέλος της Επιτροπής Διενέργειας Διαγωνισμού και Αξιολόγησης Προσφορών και της Επιτροπής Παραλαβής Ερευνητικών Έργων και Προγραμμάτων που συγχρηματοδοτήθηκαν από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και τον Ειδικό Λογαριασμό της Επιτροπής Ερευνών (ΕΛΚΕ) του ΔΠΘ (2015 κ.εξ.). Μέλος των επιτροπών παρακολούθησης και παραλαβής συμβάσεων, προμηθειών και υπηρεσιών του ερευνητικού προγράμματος «Biomuse: η γενετική κληρονομιά της αρχαίας Ελλάδας: μεταφέροντας ψηφιακά την (ανθρώπινη) βιο-ιστορία στα μουσεία», που εκτελέστηκε από το Εργαστήριο Φυσικής Ανθρωπολογίας του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας, υπό την επίβλεψη του ΕΛΚΕ του ΔΠΘ, στον άξονα ΕΣΠΑ 2014-2020 «Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα, Καινοτομία».

Επικεφαλής συντονιστής της Ομάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜΕΑ) του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του ΔΠΘ, η οποία πραγματοποίησε την εσωτερική αξιολόγηση του Τμήματος για τα ακαδημαϊκά έτη 2010-2011, 2011-2012, 2014-2015 και υπέβαλε σχετικές πολυσέλιδες εκθέσεις στην Κεντρική Μονάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης του ΔΠΘ. Επίσης, μέλος της Επιτροπής των Ομάδων Εσωτερικής Αξιολόγησης Σχολών και Τμημάτων του ΔΠΘ, η οποία συμμετείχε στη διαδικασία εξωτερικής αξιολόγησης του Ιδρύματος (30 Νοεμβρίου – 4 Δεκεμβρίου 2015). Πρόεδρος (2016-2020) και μέλος (2020-2023) της ΟΜΕΑ του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του ΔΠΘ. Κατά τη διάρκεια της προεδρίας μου, τον Φεβρουάριο του 2020, πραγματοποιήθηκε και η διαδικασία πιστοποίησης του ΠΠΣ του Τμήματος, για την οποία έγινε λόγος παραπάνω.

Μέλος της Ομάδας Εργασίας για τη διαμόρφωση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) με τίτλο «Νεώτερη και Σύγχρονη Ιστορία: Διεπιστημονικές προσεγγίσεις» του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του ΔΠΘ (2010). Επίσης, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος και της Συγκλήτου του ΔΠΘ μέλος της «Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών Πρώτου Κύκλου» του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας (2022-2026).

Πρόεδρος της Επιτροπής Εξοπλισμού και Οργάνωσης Εργαστηρίου Πληροφορικής (2011), της Επιτροπής Προχείρων Διαγωνισμών και Προμήθειας Πάσης Φύσεως Υλικών (2011-2012) και της Επιτροπής Αντιστοιχίσεως Μαθημάτων του Παλαιού και Νέου Προγράμματος Σπουδών

(2011-2012), στο Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας του ΔΠΘ. Τον Μάιο του 2011 υπήρξα ο εισηγητής της αναμόρφωσης του «Κανονισμού Εκπόνησης Διπλωματικών Εργασιών» και της εκκαθάρισης και του εκσυγχρονισμού του «Μητρώου Υποψηφίων Διδακτόρων», του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του ΔΠΘ. Συντονιστής Σύμβουλος Σπουδών του Τμήματος για το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012. Αναπληρωτής Διευθυντής του ΠΜΣ του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του ΔΠΘ με τίτλο «Σπουδές στην τοπική ιστορία – Διεπιστημονικές προσεγγίσεις» (2019-2021, 2021-2023).

Τα ακαδημαϊκά έτη 1997-1998 και 2016-2020 υπήρξα μέλος της Συγκλήτου του ΔΠΘ, ως εκπρόσωπος της βαθμίδας του Επίκουρου Καθηγητή και Πρόεδρος του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας αντίστοιχα, και από το 2021-2024 Συγκλητικός, ως Κοσμήτορας της ΣΚΑΣ του ΔΠΘ, ενώ από τον Μάιο του 2000 ως τον Μάρτιο του 2003 υπήρξα αναπληρωματικό μέλος της Προσωρινής Γενικής Συνέλευσης (ΓΣ) του Τμήματος Γλώσσας, Πολιτισμού και Φιλολογίας Παρευξινίων χωρών του ΔΠΘ. Κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2010-2012, υπήρξα αναπληρωματικό μέλος της Συγκλήτου του ΔΠΘ, ως Αναπληρωτής Πρόεδρος του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας. Τέλος, από κοινού με τη συνάδελφο Επίκουρη Καθηγήτρια, κα Φ. Τσιμπιρίδου, έχουμε υποβάλλει υπομνήματα για τη συντήρηση και την αξιοποίηση της λαογραφικής συλλογής του ΔΠΘ, της οποίας την παρουσίαση και τη μελέτη επιμελήθηκα, σε δύο σχετικούς τόμους.

Ως Πρόεδρος του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του ΔΠΘ οργάνωσα τους εορτασμούς της επετείου για τα είκοσι πέντε χρόνια λειτουργίας του Τμήματος (1990-2015), και φρόντισα για την έκδοση ειδικού τιμητικού τόμου, την κατασκευή ειδικής τιμητικής πλακέτας και την οργάνωση των σχετικών επιστημονικών και επετειακών εκδηλώσεων. Επίσης, φρόντισα για την ίδρυση και λειτουργία του «Εργαστηρίου Τεχνολογίας, Έρευνας και Εφαρμογών στην Εκπαίδευση» του Τμήματος¹ και για τη μετονομασία των εργαστηρίων «Παλαιογραφίας και Συντηρήσεως Παλαιτύπων Βιβλίων» σε «Εργαστήριο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών» και «Ανθρωπολογίας» σε «Φυσικής Ανθρωπολογίας», ώστε να δημιουργηθεί μία σύγχρονη, πλήρης και λειτουργική ερευνητική υποδομή στο ΤΙΕ. Επίσης φρόντισα για την ίδρυση του ηλεκτρονικού επιστημονικού περιοδικού του Τμήματος, με τίτλο *Journal of Historical and Anthropological Research / Δελτίο Ιστορικών και Ανθρωπολογικών Ερευνών* (2018), η έκδοση του οποίου, ωστόσο, δεν προχώρησε.

Προχώρησα σε επικαιροποίηση τόσο του προγράμματος προπτυχιακών,

¹ Κ. Μαρκενδούδης, «Ιδρύθηκε Εργαστήριο Τεχνολογίας, Έρευνας και Εφαρμογών στην Εκπαίδευση στο ΤΙΕ», *Παρατηρητής της Θράκης* 7493 (13 Ιανουαρίου 2018), σ. 7.

όσο και του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών του Τμήματος, ενώ παράλληλα επί της προεδρίας μου το ΤΙΕ ίδρυσε και το διατμηματικό και διδρυματικό ΠΜΣ «Ιστορία της ιατρικής και βιολογική ανθρωπολογία», σε συνεργασία με την Ιατρική Σχολή του ΑΠΘ. Επίσης, κατά το διάστημα της διοίκησής μου, το Τμήμα προχώρησε σε κατάρτιση «Κανονισμού Διδακτορικών και Μεταδιδακτορικών Σπουδών».

Παράλληλα, προχώρησα σε στρατηγικής σημασίας συνεργασίες με ΑΕΙ και ερευνητικά κέντρα και ιδρύματα της ημεδαπής (Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, Επιτροπή Σπουδών Νοτιοανατολικής Ευρώπης, Αρχαιολογική Υπηρεσία) και της αλλοδαπής, κυρίως στον βαλκανικό χώρο [Σερβία – Ινστιτούτο Εθνογραφίας της Ακαδημίας Επιστημών του Βελιγραδίου (ΕΤΗΟΓΡΑΦΣΚΟΓ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΑ – СРПСΚЕ ΑΚΑΔΕΜИЈЕ НАУКА И УМЕТНОСТИИЗ БЕΟГРАДА, РЕПУБЛИКА СРБИЈА), Βουλγαρία – Ινστιτούτο Βαλκανικών Σπουδών και Κέντρο Θρακολογίας της Ακαδημίας Επιστημών της Σόφιας (Institute of Balkan Studies and Centre of Thracology, Bulgarian Academy of Sciences / Институт за Балканистика с Център по Тракология, Българска Академия на Науките), Ρωσία – Τμήμα Βυζαντινής και Νεοελληνικής Φιλολογίας της Φιλολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Λομονόσωφ (Отделение византийской и новогреческой филологии филологического факультета МГУ имени М.В. Ломоносова), Τουρκία – Πανεπιστήμιο Θράκης, Ινστιτούτο Κοινωνικών Επιστημών (Görsel Kültür Anabilim Dalı / Sosyal Bilimler Enstitüsü), Ρουμανία – Τμήμα Κλασικής και Νέας Ελληνικής Φιλολογίας, της Σχολής Ξένων Γλωσσών και Φιλολογιών του Πανεπιστημίου του Βουκουρεστίου (Facultății de Limbi și Literaturi Străine – Departamentul de Filologie Clasică și Neogreacă)] και στην υπόλοιπη Ευρώπη (Ιταλία, Γερμανία, Αυστρία, Ολλανδία). Επίσης, το ΤΙΕ εντάχθηκε ως associated partner στη δράση Multicultural Education via Hypermedia Environment, στο πλαίσιο του Erasmus+, μαζί με το Moha Center της Καβάλας και ανάλογους ερευνητικούς και εκπαιδευτικούς φορείς από διάφορες ευρωπαϊκές και μη χώρες (Ολλανδία, Πολωνία, Αίγυπτος κ.λπ.).

Ειδικότερα στο πλαίσιο της συνεργασίας με το Τμήμα Βυζαντινής και Νεοελληνικής Φιλολογίας της Φιλολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Λομονόσωφ, σχεδιάσαμε, από κοινού με τον Πρόεδρό του, Καθηγητή Μ. Μπίμπικοφ (Отделением д.и.н., проф., М.В. Бибицова), κοινές επιστημονικές δράσεις, για την πραγματοποίηση εθνογραφικών και λαογραφικών ερευνών στην ευρύτερη περιοχή των Σερρών, αλλά και κοινές εκπαιδευτικές δράσεις, όσον αφορά τη διδασκαλία των ελληνικών ως ξένης γλώσσας στη Ρωσία και την αμοιβαία ανταλλαγή φοιτητών, στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus.

Επίσης, οργάνωσα την εξαγωγή των μαθησιακών αποτελεσμάτων του Τμήματος, σύμφωνα με το «Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων» των ελληνικών ΑΕΙ, και αναδιοργάνωσα τον τρόπο αξιολόγησης του Τμήματος, με βάση τις δυνατότητες που προσφέρουν οι τεχνολογίες αιχμής. Πρόεδρος και συντονιστής της επιτροπής που συνέταξε και υπέβαλε την Πρόταση για Πιστοποίηση του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος, με βάση την οποία έγινε η πιστοποίηση το 2019. Επί της προεδρίας μου αναμορφώθηκε και εκσυγχρονίστηκε το Πρόγραμμα Σπουδών του ΤΙΕ (2020).

Φρόντισα για την εξεύρεση κονδυλίων, μέσω των οποίων ανανεώθηκαν οι υποδομές και ο εξοπλισμός του Τμήματος, πλουτίστηκε η βιβλιοθήκη και εξοπλίστηκαν τα εργαστήρια, με σκοπό την πληρέστερη διεξαγωγή του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου του Τμήματος. Ειδικότερα στα χρόνια της διοίκησης μου η βιβλιοθήκη του ΤΙΕ εμπλουτίστηκε με τις δωρεές της βιβλιοθήκης του καθηγητή Ευ. Θεοδώρου, πρώην πρύτανη του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ), της βιβλιοθήκης του Δρ Δ. Γραμμένου και μέρους της βιβλιοθήκης του Ομότιμου Καθηγητή του ΑΠΘ, Αλκ. Χαραλαμπίδη². Τέλος εργάστηκα συστηματικά για την εξασφάλιση ενός ακαδημαϊκού περιβάλλοντος με εξομάλυνση των όποιων διαφορών και με την εξασφάλιση της απαραίτητης για το ακαδημαϊκό ερευνητικό και εκπαιδευτικό έργο ηρεμίας.

Μέλος της οργανωτικής επιτροπής του θεσμού «Πολιτιστική Εβδομάδα» που ίδρυσε η Σύγκλητος του ΔΠΘ (2017 κ.εξ.). Μέλος της Επιτροπής Επιλογής για την απονομή βραβείου «Εξαίρετης Διδασκαλίας» (2021-2024), του «Συμβουλίου Φοιτητικής Μέριμνας» (2021-2025), της «Επιτροπής Δεοντολογίας» (2021-2025) και της «Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών» (2021-2024), καθώς επίσης και του «Πειθαρχικού Συμβουλίου μελών ΕΕΠ, ΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ» του ΔΠΘ (2021-2024).

Ακόμη, μέλος της «Επιτροπής Ακαδημαϊκού Συντονισμού του Κέντρου Επιμόρφωσης και διά Βίου Μάθησης (ΚεΔιΜα) του ΔΠΘ» (2023-2024), μετά από απόφαση της Συγκλήτου του ΔΠΘ. Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής του «Κόμβου Καινοτομίας» του ΔΠΘ (2023 κ.εξ.).

² «Σημαντικές δωρεές στη Βιβλιοθήκη του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του ΔΠΘ. Ενισχύουν τις ερευνητικές υποδομές και δείχνουν την αναγνώριση που απολαμβάνει το Τμήμα», *Παρατηρητής της Θράκης* 7796 (17 Απριλίου 2019), σ. 10. «Σημαντικές δωρεές στη Βιβλιοθήκη του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας. Απόδειξη της αναγνώρισης που απολαμβάνει το Τμήμα στον ελληνικό επιστημονικό κόσμο, ώστε να γίνεται αποδέκτης τόσο σημαντικών δωρεών», *Ο Χρόνος* 14548 (16 Απριλίου 2019), σ. 13.

Επίσης, φρόντισα για την ίδρυση, οργάνωση και κυκλοφορία του επιστημονικού περιοδικού της ΣΚΑΣ του ΔΠΘ, με τίτλο *Επιστημονική Επετηρίδα της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης* (2021 κ.εξ.), ανέλαβα πρώτος επιστημονικός εκδότης της (editor) για το διάστημα 2021-2024 και υπήρξα μέλος της επιστημονικής – κριτικής επιτροπής.

Το περιοδικό εξέδωσε τέσσερις ογκώδεις τόμους. Ο πρώτος (2021-2022) αποτέλεσε τιμητικό αφιέρωμα στην Ομότιμη Καθηγήτρια και τέως Κοσμήτορα της ΣΚΑΣ του ΔΠΘ, κα Π. Καμπάκη-Βουγιουκλή (σ. 352, με 24 κείμενα), υπό τον τίτλο *Γλωσσανθοί, μελέτες αφιερωμένες στην Πηνελόπη Καμπάκη-Βουγιουκλή*. Ο δεύτερος τόμος (2022-2023) ήταν αφιερωμένος στην επέτειο των δέκα χρόνων (2013-2023) λειτουργίας της Σχολής (σ. 753, με 42 κείμενα), όπου και το πρώτο μέρος των πρακτικών του συνεδρίου «Επανεκτιμώντας τη Μικρασιατική Καταστροφή» (21-23 Οκτωβρίου 2022). Ο τρίτος τόμος (2023-2024) ήταν αφιερωμένος στα πενήντα χρόνια (1973/1974 – 2023/2024) από την ίδρυση του ΔΠΘ και των πρώτων Σχολών του (σ. 472, με 30 κείμενα), με το δεύτερο μέρος των πρακτικών του παραπάνω συνεδρίου, καθώς και τακτική ύλη. Τέλος, στον τέταρτο τόμο (2024-2025), πέραν της τακτικής ύλης, περιλαμβάνονται και τα πρακτικά του Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου «Η Ελληνοτουρκική Ανταλλαγή Πληθυσμών στην τέχνη (1923-2023)» (17-19 Νοεμβρίου 2023), (σ. 723, με 33 κείμενα).

Συνεπώς, οι τέσσερις μέχρι σήμερα πρώτοι τόμοι του περιοδικού περιλαμβάνουν 2.300 σελίδες, με 138 μελέτες, σε τρεις γλώσσες (ελληνικά, αγγλικά, γαλλικά), όπου και τα πρακτικά δύο διεθνών συνεδρίων.

*Εκλέχθηκα και υπηρέτησα στα ακόλουθα ακαδημαϊκά αξιώματα: **Αναπληρωτής Πρόεδρος** του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του ΔΠΘ (2010-2012, 2014, 2015, 2020-2022) – **Εκπρόσωπος** του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας στην Επιτροπή Ερευνών του ΔΠΘ (2012-2013) – **Εκπρόσωπος** του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας στην Επιτροπή Διαχείρισης Ειδικού Λογαριασμού και στη διάδοχό της Επιτροπή Διαχείρισης Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας του ΔΠΘ (2014-2015) – **Μέλος της Κοσμητείας** της ΣΚΑΣ του ΔΠΘ (2015 κ.εξ.) – **Διευθυντής** του «Εργαστηρίου Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας» της ΣΚΑΣ του ΔΠΘ (2015 κ.εξ.) – **Προεδρεύων** του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του ΔΠΘ από τη Σύγκλητο του Ιδρύματος (10 Δεκεμβρίου 2015 – 31 Αυγούστου 2016) – **Πρόεδρος** του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του ΔΠΘ (1 Σεπτεμβρίου 2016 – 31 Αυγούστου 2018, 1 Σεπτεμβρίου 2018 – 31*

Αυγούστου 2020)³ – **Αναπληρωτής Διευθυντής** του ΠΜΣ του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του ΔΠΘ με τίτλο «Σπουδές στην τοπική ιστορία – Διεπιστημονικές προσεγγίσεις» (2019-2021, 2021-2023) – **Κοσμήτορας** της ΣΚΑΣ του ΔΠΘ (1 Σεπτεμβρίου 2021 – 31 Αυγούστου 2025)⁴.

³ Βλ. σχετικά Ν. Ορφανός, «Η νέα πανεπιστημιακή καταξίωση του Μανόλη Γ. Βαρβούνη», *Σαμιακόν Βήμα* 4036 (4 Ιουλίου 2016), σ. 8. *Παρατηρητής της Θράκης* 7604 (29 Ιουνίου 2018), σ. 8. Για κριτικές θεωρήσεις των θητειών μου, βλ. ενδεικτικά Β. Κράββα, *Καταναλώνοντας τον πολιτισμό. Διαδρομές κατανάλωσης, ιστορίες τροφής και στέρησης*. Αθήνα 2019, σ. 20.

⁴ Βλ. σχετικά «Νέος Κοσμήτορας της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, ο Μανόλης Βαρβούνης», http://www.samiakonvima.gr/2021/06/blog-post_28.html#.YL5Tpi1h03g. «Νέος Κοσμήτορας της ΣΚΑΣ του ΔΠΘ Μανόλης Βαρβούνης», <https://www.paratiritis-news.gr/koinonia/neos-kosmitoras-tis-skas-drth-o-manolis-varvounis>. «Μ. Βαρβούνης, ο νέος Κοσμήτορας στη Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών», <https://www.xronos.gr/koinonia/m-varvoynis-o-neos-kosmitoras-sti-sholi-klassikon-kai-anthropistikon-spyodon>. «Νέος Κοσμήτορας της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, ο Μ. Βαρβούνης», (7 Ιουνίου 2021). «Νέος Κοσμήτορας της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, ο Μ. Βαρβούνης», <https://samostoday.gr> (7 Ιουνίου 2021). «Νέος Κοσμήτορας της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, ο Μ. Βαρβούνης», <https://aegaiο.blogspot.com> (8 Ιουνίου 2021). «Νέος Κοσμήτορας της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, ο Μ. Βαρβούνης», *Samos.gr* (8 Ιουνίου 2021). Τζ. Κατσαρή, «Νέος Κοσμήτορας της ΣΚΑΣ ΔΠΘ ο Μανόλης Βαρβούνης», *Παρατηρητής της Θράκης* 8308 (8 Ιουνίου 2021), σ. 1, 2. «Νέος Κοσμήτορας της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, ο Σαμιώτης Καθ. Μ. Βαρβούνης», <https://samosvoice.gr> (9 Ιουνίου 2021). Μ. Στεφανάκης, «Νέος Κοσμήτορας της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών, του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, ο Μανόλης Βαρβούνης», *Σαμιακόν Βήμα* (12 Ιουνίου 2021), σ. 14.

A large, white, serif Greek letter Β (Beta) is centered on a grey background. The letter is bold and has a classic, slightly rounded font style.

ΣΤΗΝ ΠΡΟΕΔΡΙΑ

ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ
ΕΘΝΟΛΟΓΙΑΣ
(2016-2020)

Ως Πρόεδρος του ΤΙΕ (2016 – ακαδημαϊκά έτη 2016-2019/2020) σχεδίασα και υλοποίησα τα εξής⁵:

I. Περίοδος Ιανουαρίου – Αυγούστου 2016

Από τον Ιανουάριο του 2016 και ως τις 31 Αυγούστου 2016 είχα οριστεί Αναπληρωτής Πρόεδρος από τον τότε Πρύτανη του ΔΠΘ, κ. Αθ. Καραμπίνη, ο οποίος είχε οριστεί Πρόεδρος του ΤΙΕ με απόφαση της Συγκλήτου, λόγω της παραιτήσεως του κ. Αντ. Μπαρτσιώκα από την προεδρία του ΤΙΕ. Τα πεπραγμένα της περιόδου αυτής, που περιλαμβάνει το μεγαλύτερο μέρος του ακαδημαϊκού έτους 2015-2017 έχουν ως εξής:

Συνεδριάσεις Συλλογικών Οργάνων: Στο διάστημα αυτό συνεκλήθησαν 7 συνεδριάσεις της ΓΣ και 8 της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύθεσης (ΓΣΕΣ) του Τμήματος. Έγιναν διορθωτικές αλλαγές στο Πρόγραμμα Σπουδών και λειτούργησαν όλες οι επιτροπές του Τμήματος, που παρήγαγαν έργο: για παράδειγμα, εμπλουτίστηκε με πολλά νέα βιβλία η βιβλιοθήκη του Τμήματος, με μέριμνα της αντίστοιχης επιτροπής. Επίσης, με επιτυχία ολοκληρώθηκε η διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης του ΤΙΕ και κατατέθηκε η σχετική έκθεση.

Εξελίξεις και προκηρύξεις νέων θέσεων – ζητήματα προσωπικού: Προκηρύχθηκαν εξελίξεις τριών συναδέλφων και συγκροτήθηκαν τα ανάλογα τρία Ειδικά Εκλεκτορικά Σώματα (ΕΕΕ), ενώ προκηρύχθηκε και μία νέα θέση που δόθηκε από τη Σύγκλητο, στο αντικείμενο «Μεσαιωνική Ευρωπαϊκή Ιστορία». Επίσης, καταρτίστηκαν και επικαιροποιήθηκαν μητρώα για διάφορα γνωστικά αντικείμενα, για την προώθηση των σχετικών διαδικασιών. Επίσης, το Τμήμα ολοκλήρωσε τις διαδικασίες επιλογής για τέσσερις διδάσκοντες με το πρόγραμμα ΕΣΠΑ «Απόκτησης ακαδημαϊκής διδακτικής εμπειρίας για νέους επιστήμονες κατόχους διδακτορικού», οι οποίοι δίδαξαν το επόμενο ακαδημαϊκό έτος (βλ. παρακάτω), καθώς επίσης και για δύο θέσεις με το ΠΔ 407, ενώ εγκρίθηκε και η απόσπαση εκπαιδευτικού από τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, που κάλυψε τη διδασκαλία των αγγλικών.

Διδασκαλία σε προπτυχιακό επίπεδο: Η διδακτική διαδικασία εξελίχθηκε ομαλά, τόσο στους κανονικούς όσο και στους φοιτητές από κατατακτήριες εξετάσεις. Επίσης, λειτούργησε ομαλά το πρόγραμμα ΕΣΠΑ για την πρακτική άσκηση των φοιτητών, οι οποίοι εργάστηκαν, μεταξύ άλλων, στα εργαστήρια του ΤΙΕ, στα ΓΑΚ Κομοτηνής, στον Δήμο Κομοτηνής, στο Εκκλησιαστικό Μουσείο, στο αρχείο και τη βιβλιοθήκη της Ιεράς Μητροπόλεως, κα-

⁵ Στη συνέχεια παρατίθενται οι κατ' έτος απολογισμοί της προεδρίας του Τμήματος, όπως υποβλήθηκαν στο τέλος κάθε ακαδημαϊκού έτους. Αυτό πρέπει να το έχει υπόψη του ο αναγνώστης, τόσο στους χρόνους των ρημάτων της αφήγησης που χρησιμοποιούνται, όσο και στη διαδοχική αναφορά στην εξέλιξη, από έτος σε έτος, των διοικητικών υποθέσεων, αλλά και των ζητημάτων εξοπλισμού, οργάνωσης κ.λπ.

θώς και σε αρχαιολογικές ανασκαφές, δεδομένου ότι το Τμήμα συνδιοργανώνει με το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ) πανεπιστημιακή ανασκαφή στη δυτική Μακεδονία. Επίσης, λειτούργησε ομαλά το Πρόγραμμα Παιδαγωγικής Κατάρτισης του ΤΙΕ. Τέλος να σημειωθεί ότι λειτούργησε χωρίς προβλήματα το πρόγραμμα Erasmus για τις ανταλλαγές φοιτητών, με τα πανεπιστημιακά τμήματα της αλλοδαπής, με τα οποία έχουμε υπογράψει σχετικές συμφωνίες.

Διδασκαλία σε μεταπτυχιακό επίπεδο: Λειτούργησε ομαλά το ΠΜΣ του Τμήματος «Σπουδές στην τοπική ιστορία», με προσαρμογές στην ύλη των εξετάσεων του και λήψη των απαραίτητων αποφάσεων από τη ΓΣΕΣ για την ομαλή λειτουργία του.

Διδακτορικές σπουδές: Έγιναν δεκτοί πέντε νέοι υποψήφιοι διδάκτορες και συγκροτήθηκαν οι σχετικές επιτροπές. Ένας από αυτούς τους υποψήφιους διδάκτορες, από το Εργαστήριο Φυσικής Ανθρωπολογίας, έλαβε υποτροφία από το ΙΚΥ, λαμβάνοντας υψηλή βαθμολογία στη σχετική προκήρυξη, τον Ιούνιο του 2016. Μία από τις διατριβές αυτές αποφασίστηκε, μετά από αίτηση της υποψήφιας, να γραφτεί στα αγγλικά. Συνεχίστηκε η εκπόνηση των διατριβών των υποψηφίων διδασκτόρων και υποβλήθηκαν οι σχετικές εκθέσεις προόδου, που εγκρίθηκαν από τη ΓΣΕΣ.

Μεταδιδακτορικές ερευνητικές σπουδές: Συντάχθηκε για πρώτη φορά «Κανονισμός Μεταδιδακτορικών Σπουδών» στο ΤΙΕ και μετά την έγκρισή του έγινε δεκτός και ο πρώτος μεταδιδακτορικός ερευνητής. Μάλιστα, το σχετικό πρόγραμμα υποβλήθηκε για αξιολόγηση στο ΙΚΥ και ήρθε τρίτο, αποσπώντας ανάλογη υποτροφία, γεγονός που συνιστά διάκριση αριστείας για το Τμήμα.

Έρευνα: Λειτούργησε και οργανώθηκε το «Εργαστήριο Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας» του ΤΙΕ, με την εκλογή διευθυντή και την ένταξη μελών. Επίσης λειτούργησαν και τα υπόλοιπα τρία εργαστήρια, παράγοντας ερευνητικό έργο, όπως φαίνεται από τους σχετικούς απολογισμούς των διευθυντών τους, στον βαθμό που αυτοί έχουν συνταχθεί και κατατεθεί στη ΓΣ. Το Τμήμα συνδιοργάνωσε ένα διεθνές συνέδριο με το ΤΓΦΠΠΧ του ΔΠΘ και ένα τοπικό συνέδριο με το Ιστορικό Μουσείο Αλεξανδρούπολης. Υποβλήθηκαν από μέλη του ΤΙΕ προτάσεις ερευνητικών προγραμμάτων (π.χ. στον άξονα Interreg V-A Greece – Bulgaria 2014-2020), στη διμερή διακρατική συνεργασία Ελλάδας – Γερμανίας, στην πράξη ΕΔΒΜ34 με τίτλο «Υποστήριξη ερευνητών με έμφαση στους νέους ερευνητές» και στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Έρευνας (ERC – European Research Council). Συνολικά, υποβλήθηκαν πέντε ερευνητικές προτάσεις, ενώ άλλα μέλη του ΤΙΕ πήραν μέρος σε ερευνητικές ομάδες διεθνών και πανελληνίων ερευνητικών προγραμμάτων. Επίσης υπογράφηκε προγραμματική σύμβαση συνεργασίας με το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών.

Κτιριακά ζητήματα: Συγκροτήθηκε επιτροπή κτιρίου, έγινε καταγραφή των αναγκών και των ζημιών, έγινε διανομή χώρων του κτιρίου για την κα-

λύτερη λειτουργία του ΤΙΕ και πραγματοποιήθηκαν περιορισμένης κλίμακας αναγκαίες επισκευές (μονώσεις, ελαιοχρωματισμοί, μικροεπισκευές κ.λπ.) σε συνεργασία με την Τεχνική Υπηρεσία του ΔΠΘ.

Ηλεκτρονικές υπηρεσίες: Εγκαινιάστηκε η νέα ιστοσελίδα του ΤΙΕ και υποστηρίχθηκε η λειτουργία όλων των ηλεκτρονικών υπηρεσιών που σχετίζονται με τους φοιτητές και την οργάνωση των σπουδών στο Τμήμα.

II. Ακαδημαϊκό έτος 2016-2017

Τον Ιούνιο του 2016 εκλέχθηκα Πρόεδρος του ΤΙΕ με διετή θητεία, και ανέλαβα καθήκοντα την 1^η Σεπτεμβρίου 2016. Τα πεπραγμένα της περιόδου αυτής έχουν ως εξής:

Συνεδριάσεις Συλλογικών Οργάνων: Στο διάστημα αυτό συνεκλήθησαν 10 συνεδριάσεις της ΓΣ και 8 της ΓΣΕΣ του Τμήματος. Έγιναν διορθωτικές αλλαγές στο Πρόγραμμα Σπουδών και λειτούργησαν όλες οι επιτροπές του Τμήματος, που παρήγαγαν έργο: εμπλουτίστηκε με πολλά νέα βιβλία η βιβλιοθήκη του Τμήματος, ενώ συγκροτήθηκαν και νέες επιτροπές για την ομαλή λειτουργία του Τμήματος και την κάλυψη των αναγκών του. Επίσης με επιτυχία ολοκληρώθηκε η διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης του ΤΙΕ και κατατέθηκε η σχετική έκθεση, ενώ συγκροτήθηκε ειδική επιτροπή για την εξαγωγή των μαθησιακών αποτελεσμάτων, στο πλαίσιο της διαδικασίας αξιολόγησης και του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων, που αναμένεται να ολοκληρώσει το έργο της στην αρχή του επόμενου ακαδημαϊκού έτους, αναρτώντας στο δίκτυο τα σχετικά αποτελέσματα σχετικά με το επίπεδο και τη φυσιογνωμία των σπουδών στο Τμήμα.

Εξελίξεις και προκηρύξεις νέων θέσεων - ζητήματα προσωπικού: Προκηρύχθηκαν εξελίξεις και μονιμοποιήσεις έξι συναδέλφων και συγκροτήθηκαν τα ανάλογα ΕΕΕ. Πραγματοποιήθηκαν με επιτυχία και ολοκληρώθηκαν οι κρίσεις για εξέλιξη ή μονιμοποίηση οκτώ συναδέλφων, ολοκληρώθηκε η διαδικασία μετακίνησης στο ΤΙΕ ενός συναδέλφου από το ΤΓΦΠΠΧ και έφτασε ως τον ορισμό εισηγητικής επιτροπής η διαδικασία για τη νέα θέση που προαναφέρθηκε, η οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί στην αρχή του επόμενου ακαδημαϊκού έτους. Επίσης καταρτίστηκε, εγκρίθηκε από την Κοσμητεία και τη Σύγκλητο και αναρτήθηκε στο ΑΠΕΛΛΑ το ενιαίο μητρώο των γνωστικών αντικειμένων του Τμήματος, για την προώθηση των σχετικών διαδικασιών. Επίσης το Τμήμα ολοκλήρωσε τις διαδικασίες επιλογής για πέντε διδάσκοντες με το πρόγραμμα ΕΣΠΑ «Απόκτησης ακαδημαϊκής διδακτικής εμπειρίας για νέους επιστήμονες κατόχους διδακτορικού», οι οποίοι θα δίδασκαν το επόμενο ακαδημαϊκό έτος, ενώ κατά το εν λόγω ακαδημαϊκό έτος δίδαξαν οι τέσσερις επιλεγέντες το προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος, τόσο στο χειμερινό, όσο και στο εαρινό εξάμηνο. Έγινε προκήρυξη για τέσσερις θέσεις διδασκόντων με το ΠΔ 407, εγκρίθηκε η απόσπαση τριών εκπαιδευτικών που

θα κάλυπταν τη διδασκαλία των αγγλικών και των Η/Υ, και ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες για τη μετάταξη στο ΤΙΕ δύο εκπαιδευτικών από την πρωτοβάθμια και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, κατόχων διδακτορικού διπλώματος, σε θέσεις ΕΔΙΠ, οι οποίοι αναμενόταν να τοποθετηθούν στο Τμήμα το αργότερο στην αρχή του επόμενου ακαδημαϊκού έτους. Ακόμη τροποποιήθηκε, μετά από αιτήσεις των ενδιαφερομένων, το γνωστικό αντικείμενο τεσσάρων συναδέλφων, στο πλαίσιο της προσπάθειας για εκσυγχρονισμό και ομογενοποίηση της επιστημονικής φυσιογνωμίας του ΤΙΕ.

Διδασκαλία σε προπτυχιακό επίπεδο: Η διδακτική διαδικασία εξελίχθηκε ομαλά, τόσο στους κανονικούς όσο και στους φοιτητές από κατατακτήριες εξετάσεις. Επίσης λειτούργησε ομαλά το πρόγραμμα ΕΣΠΑ για την πρακτική άσκηση των φοιτητών, οι οποίοι εργάστηκαν, μεταξύ άλλων, στα εργαστήρια του ΤΙΕ, στον Δήμο Κομοτηνής, στο Εκκλησιαστικό Μουσείο, στο αρχείο και τη βιβλιοθήκη της Ιεράς Μητροπόλεως καθώς και σε αρχαιολογικές ανασκαφές, δεδομένου ότι το Τμήμα συνδιοργανώνει με το ΑΠΘ πανεπιστημιακή ανασκαφή στη δυτική Μακεδονία. Επίσης λειτούργησε ομαλά το Πρόγραμμα Παιδαγωγικής Κατάρτισης του ΤΙΕ και πραγματοποιήθηκαν εκπαιδευτικές εκδρομές και επισκέψεις σε μουσεία στην Ανατολική Μακεδονία και τη Θράκη. Τέλος να σημειωθεί ότι λειτούργησε χωρίς προβλήματα το πρόγραμμα Erasmus και το Erasmus+ για τις ανταλλαγές φοιτητών, με τα πανεπιστημιακά τμήματα της αλλοδαπής, με τα οποία έχουμε υπογράψει σχετικές συμφωνίες.

Διδασκαλία σε μεταπτυχιακό επίπεδο: Εγκρίθηκε και ολοκληρώθηκε η συμμετοχή του ΤΙΕ στο ΠΜΣ «Ιστορία της ιατρικής και βιολογική ανθρωπολογία, υγεία, νόσος και φυσική επιλογή» της Ιατρικής Σχολής του ΑΠΘ, το οποίο ήδη λειτουργεί.

Διδακτορικές σπουδές: Έγιναν δεκτοί δύο νέοι υποψήφιοι διδάκτορες και συγκροτήθηκαν οι σχετικές επιτροπές. Επίσης επιλύθηκαν προβλήματα που κατά καιρούς ανέκυψαν με την εκπόνηση ορισμένων διατριβών, ώστε να εξασφαλιστεί η συνέχισή της.

Μεταδιδακτορικές ερευνητικές σπουδές: Συντάχθηκε για πρώτη φορά «Κανονισμός Μεταδιδακτορικών Σπουδών» στο ΤΙΕ, και μετά την έγκρισή του έγινε δεκτός και ο πρώτος μεταδιδακτορικός ερευνητής. Μετά τη σύνταξη και έγκριση κανονισμού μεταδιδακτορικής έρευνας για όλο το ΔΠΘ, που στηρίχθηκε στους αντίστοιχους κανονισμούς του ΤΙΕ και του ΤΕΦ, η μεταδιδακτορική έρευνα του Τμήματος εντάχθηκε ομαλά στα προβλεπόμενα από αυτόν. Στο Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας εγκρίθηκε, μετά από σχετικές αιτήσεις των ενδιαφερομένων, η πραγματοποίηση της επιστημονικής άδειας μίας ερευνήτριας του Institute of Ethnography, της Σερβικής Ακαδημίας και μίας ερευνήτριας του Κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας, της Ακαδημίας Αθηνών.

Έρευνα: Λειτούργησαν ομαλά τα τέσσερα εργαστήρια, στα οποία εντάχθηκαν και νέα μέλη, παράγοντας ερευνητικό έργο, όπως φαίνεται από τους

σχετικούς απολογισμούς των διευθυντών τους, στον βαθμό που αυτοί έχουν συνταχθεί και κατατεθεί στη ΓΣ. Άλλαξε ο τίτλος ενός εργαστηρίου, στο πλαίσιο της προσπάθειας για εκσυγχρονισμό και ομογενοποίηση της επιστημονικής φυσιογνωμίας του ΤΙΕ. Το Τμήμα διοργάνωσε τα τακτικά συνέδριά του για την ψυχολογία και το εθνολογικό-ανθρωπολογικό έργο των φοιτητών του. Υποβλήθηκαν από μέλη του ΤΙΕ προτάσεις ερευνητικών προγραμμάτων, ενώ άλλα μέλη του ΤΙΕ πήραν μέρος σε ερευνητικές ομάδες διεθνών και πανελληνίων ερευνητικών προγραμμάτων. Επίσης υπογράφηκε προγραμματική σύμβαση συνεργασίας με το Institute of Ethnography της Serbian Academy of Sciences and Arts, με την Ακαδημία Επιστημών της Βουλγαρίας και την Ελληνική Επιτροπή Σπουδών Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Τέλος, στο πλαίσιο της καταγραφής των κειμηλίων και του πολιτιστικού πλούτου της Ιεράς Μητροπόλεως Πριγκιπονήσων, του Οικουμενικού Πατριαρχείου, σχηματίστηκε ειδική ερευνητική ομάδα από μέλη ΔΕΠ και προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές του Τμήματος, που από το επόμενο ακαδημαϊκό έτος θα ασχολούνται με την καταγραφή και μελέτη κειμηλίων, έργων τέχνης, αρχείων, χειρογράφων και εντύπων βιβλίων των ναών και μονών της Μητροπόλεως αυτής, με χρηματοδότηση του ΕΛΚΕ, μετά από σχετική απόφαση της Συγκλήτου του ΔΠΘ. Για το επόμενο ακαδημαϊκό έτος είχε ήδη αποφασιστεί η διοργάνωση συνεδρίων σχετικών με τις δημογραφικές εξελίξεις στην Ελλάδα, το λαϊκό μυθιστόρημα του 19^{ου} αιώνα, την αρχαιοκαπηλία και την αντιμετώπισή της και την ανθρωπολογική αποτίμηση και κριτική του τουρισμού.

Κτιριακά ζητήματα: Με συστηματική και συντονισμένη προσπάθεια της επιτροπής κτιρίου, έγινε καταγραφή των αναγκών και των ζημιών, έγινε διανομή χώρων του κτιρίου για την καλύτερη λειτουργία του ΤΙΕ και πραγματοποιήθηκαν περιορισμένης κλίμακας αναγκαίες επισκευές (μονώσεις, ελαιοχρωματισμοί, μικροεπισκευές κ.λπ.) σε συνεργασία με την Τεχνική Υπηρεσία του ΔΠΘ.

Ηλεκτρονικές υπηρεσίες: Λειτουργήσε και εμπλουτίστηκε η νέα ιστοσελίδα του ΤΙΕ, και υποστηρίχθηκε η λειτουργία όλων των ηλεκτρονικών υπηρεσιών που σχετίζονται με τους φοιτητές και την οργάνωση των σπουδών στο Τμήμα.

Συνεργασία με άλλους φορείς: Συμφωνήθηκε και προωθήθηκε η συνεργασία με τον Δήμο Κομοτηνής, που αφορά τη συγγραφή και έκδοση επιστημονικού έργου σχετικά με την ιστορία και τον λαϊκό πολιτισμό της Κομοτηνής και της ευρύτερης περιοχής της. Επίσης το ΤΙΕ συμμετείχε ενεργά, με ένα μέλος ΔΕΠ, στην επιτροπή για τα προγράμματα σπουδών της ιστορίας, αλλά και υπέβαλε ανάλογες προτάσεις προς το Υπουργείο Παιδείας.

Εκδοτικό έργο: Συνεχίστηκε η εργασία για την έκδοση του αναμνηστηρίου επιστημονικού τόμου για τον εορτασμό των 25 χρόνων του Τμήματος, ενώ εκδόθηκε ο τόμος για την αναγόρευση της Α.Μ. του Αρχιεπισκόπου Αθηνών κ. Ιερωνύμου σε επίτιμο διδάκτορα της Σχολής. Αυτοτελείς και περιοδικές εκδό-

σεις παρουσίασαν το Εργαστήριο Παλαιογραφίας και το Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του ΤΙΕ, τα οποία ήδη έχουν προχωρήσει τη διαδικασία για την ολοκλήρωση και άλλων σχετικών εκδόσεων, μέσα στο επόμενο ακαδημαϊκό έτος.

III. Ακαδημαϊκό έτος 2017-2018

Συνεδριάσεις Συλλογικών Οργάνων: Στο διάστημα αυτό συνεκλήθησαν 13 συνεδριάσεις της Συνέλευση και 7 της Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης του Τμήματος. Έγιναν διορθωτικές αλλαγές στο Πρόγραμμα Σπουδών, το οποίο επικαιροποιημένο εγκρίθηκε από τη Σύγκλητο του ΔΠΘ, και λειτούργησαν όλες οι επιτροπές του Τμήματος, που παρήγαγαν έργο: εμπλουτίστηκε με πολλά νέα βιβλία η βιβλιοθήκη του Τμήματος, ενώ συγκροτήθηκαν και νέες επιτροπές για την ομαλή λειτουργία του Τμήματος και την κάλυψη των αναγκών του. Επίσης με επιτυχία ολοκληρώθηκε η διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης του ΤΙΕ και κατατέθηκε ηλεκτρονικά πλέον η σχετική έκθεση, ενώ η ειδική επιτροπή για την εξαγωγή των μαθησιακών αποτελεσμάτων, στο πλαίσιο της διαδικασίας αξιολόγησης και του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων, ολοκλήρωσε αναρτώντας στην ιστοσελίδα του Τμήματος το τεύχος με τα σχετικά αποτελέσματα γύρω από το επίπεδο και τη φυσιογνωμία των σπουδών στο Τμήμα.

Εξελίξεις και προκηρύξεις νέων θέσεων - ζητήματα προσωπικού: Εντός του ακαδημαϊκού έτους 2017-2018 έγινα κρίσεις εξελίξεων, μονιμοποιήσεων ή πλήρωσης νέων θέσεων στο ΤΙΕ. Επίσης καταρτίστηκε, εγκρίθηκε από την Κοσμητεία και τη Σύγκλητο και αναρτήθηκε στο ΑΠΕΛΛΑ το επικαιροποιημένο ενιαίο μητρώο των γνωστικών αντικειμένων του Τμήματος, για την προώθηση των σχετικών διαδικασιών εκλογών και κρίσεων των συναδέλφων και των νέων θέσεων. Εγκρίθηκε η απόσπαση τριών εκπαιδευτικών από την πρωτοβάθμια και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση που θα κάλυπταν τη διδασκαλία των Η/Υ και τη γενικότερη υποστήριξη του διδακτικού έργου του ΤΙΕ, έγινε προκήρυξη για τη μετάταξη εκπαιδευτικών από την πρωτοβάθμια και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση ως ΕΔΙΠ και ΕΕΠ στο Τμήμα. Τέλος ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες που είχαν αρχίσει στο προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος, για τη μετάταξη στο ΤΙΕ δύο εκπαιδευτικών από την πρωτοβάθμια και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, κατόχων διδακτορικού διπλώματος, σε θέσεις ΕΔΙΠ, οι οποίοι από τον παρελθόντα Οκτώβριο τοποθετήθηκαν και υπηρετούν στο Τμήμα. Επίσης η Συνέλευση προχώρησε σε προγραμματισμό επιστημονικών αδειών των μελών ΔΕΠ του Τμήματος του ακαδημαϊκού έτους 2018-2019 και εισηγήθηκε σχετικά στην Κοσμητεία της Σχολής, ώστε τα μέλη του ΤΙΕ να μπορούν να ασκήσουν και το ερευνητικό τους έργο, το οποίο είναι απαραίτητο για την πληρέστερη άσκηση του διδακτικού τους έργου, καθώς στον ακαδημαϊκό χώρο έρευνα και διδασκαλία αποτελούν χώρους επιστημονικής δράσης, σύμφυτους και ανατροφοδοτούμενους.

Διδασκαλία σε προπτυχιακό επίπεδο: Η διδακτική διαδικασία εξελίχθηκε ομαλά, τόσο στους κανονικούς όσο και στους φοιτητές από κατατακτήριες εξετάσεις. Επίσης λειτούργησε ομαλά το πρόγραμμα ΕΣΠΑ για την πρακτική άσκηση των φοιτητών, οι οποίοι εργάστηκαν, μεταξύ άλλων, στα εργαστήρια του ΤΙΕ, στον Δήμο Κομοτηνής, στο Εκκλησιαστικό Μουσείο, στο αρχείο και τη βιβλιοθήκη της Ιεράς Μητροπόλεως καθώς και σε αρχαιολογικές ανασκαφές, δεδομένου ότι το Τμήμα συνδιοργανώνει με το ΑΠΘ πανεπιστημιακή ανασκαφή στη δυτική Μακεδονία. Επίσης λειτούργησε ομαλά το Πρόγραμμα Παιδαγωγικής Κατάρτισης του ΤΙΕ, με ορισμένες αναγκαίες προσαρμογές, ώστε να είναι λειτουργικό, και πραγματοποιήθηκαν εκπαιδευτικές εκδρομές και επισκέψεις σε μουσεία στην Ανατολική Μακεδονία και τη Θράκη. Τέλος να σημειωθεί ότι λειτούργησε χωρίς προβλήματα το πρόγραμμα Erasmus και το Erasmus+ για τις ανταλλαγές φοιτητών, με τα πανεπιστημιακά τμήματα της αλλοδαπής, με τα οποία έχουμε υπογράψει σχετικές συμφωνίες. Την εβδομάδα 21-25 Μαΐου 2018 επισκέφθηκε το ΤΙΕ, στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+, ο Καθηγητής Κοινωνικής Ψυχολογίας στο Πανεπιστήμιο του Μπίλεφελντ της Γερμανίας, κ. G. Bohner. Κατά τη διάρκειά της επίσκεψής του στο Τμήμα μας, πραγματοποίησε διαλέξεις στο πλαίσιο των μαθημάτων του Επίκουρου Καθηγητή, κ. Ε. Λαμπρίδη, με θέματα τα στερεότυπα για την επιθετική συμπεριφορά κατά των γυναικών και τη μελέτη των στάσεων και την αλλαγή τους. Μάθημα σχετικά με το λαϊκό μυθιστόρημα πραγματοποίησε στο Τμήμα και ο Ομότιμος Καθηγητής του Πανεπιστημίου της Σορβόνης, κ. H. Tonnet, στις 24 Μαΐου 2018. Η Συνέλευση συγκρότησε ειδική επιτροπή με έργο την επικαιροποίηση του *Οδηγού Σπουδών* του ΤΙΕ, ο οποίος μετά την ολοκλήρωση της σχετικής διαδικασίας θα αναρτούνταν στην ιστοσελίδα του Τμήματος, με στόχο τη διευκόλυνση των προπτυχιακών, μεταπτυχιακών, διδακτορικών και μεταδιδακτορικών φοιτητών του, αλλά και όσων θέλουν να έχουν πλήρη εικόνα του ΤΙΕ, της επιστημονικής και διδακτικής φυσιογνωμίας, και του έργου του. Τέλος, με απόφαση του Τμήματος αναμορφώθηκε η ύλη και το σύστημα των κατατακτηρίων εξετάσεων, οι οποίες θα διεξάγονταν το επόμενο ακαδημαϊκό έτος, 2018-2019, σύμφωνα με όσα ειδική επιτροπή εισηγήθηκε και η Συνέλευση αποφάσισε, με τρόπο εκσυγχρονισμένο και ανάλογο με τις σημερινές συνθήκες και επιταγές της επιστήμης.

Διδασκαλία σε μεταπτυχιακό επίπεδο: Επαιδεδύθη, μετά από επίπονη διαδικασία επικαιροποίησης και προσαρμογής στα δεδομένα του νέου νόμου, το ΠΜΣ του Τμήματος, με προσαρμογές στην ύλη των εξετάσεων του και λήψη των απαραίτητων αποφάσεων από τη ΓΣΕΣ για την ομαλή λειτουργία του. Το ΠΜΣ αυτό εγκρίθηκε από την αρμόδια Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΔΠΘ και από το Υπουργείο, ενώ κατά τη φετινή μεταβατική περίοδο λειτούργησε ομαλά, με νέους φοιτητές και με ολοκλήρωση των σπουδών των παλαιότερων, τόσο με την ολοκλήρωση και κρίση μεταπτυχιακών διατριβών όσο και με την πρόσκληση επισκεπτών καθηγητών από διάφορα

ελληνικά ΑΕΙ. Ορίστηκε από τη Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης το τυπικό της ορκωμοσίας των αποφοίτων του ΠΜΣ και στις 25 Απριλίου 2017 έγινε η τελετή ορκωμοσίας των πρώτων. Εγκρίθηκε επίσης η επανίδρυση του ΠΜΣ «Ιστορία της ιατρικής και βιολογική ανθρωπολογία, υγεία, νόσος και φυσική επιλογή» της Ιατρικής Σχολής του ΑΠΘ, στο οποίο το ΤΙΕ συμμετέχει, άρα έπρεπε να πάρει μέρος και στη διαδικασία επανίδρυσής του, το οποίο ήδη λειτουργεί. Για την υποστήριξη της λειτουργίας των μεταπτυχιακών σπουδών του ΤΙΕ, σχεδιάστηκε το έργο «Σχεδιασμός βάσης δεδομένων για την τήρηση των μεταπτυχιακών φοιτητών και διδασκόντων του ΠΜΣ» και επιλέχθηκε προσωπικό για τη στελέχωση και τη λειτουργία του.

Διδακτορικές σπουδές: Συγκροτήθηκε από τη Συνέλευση ειδική επιτροπή, η οποία συνέταξε «Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών» του ΤΙΕ, ο οποίος εγκρίθηκε διαδοχικά από τη Συνέλευση, τη Σύγκλητο του ΔΠΘ και το Υπουργείο Παιδείας, δημοσιεύθηκε σε ΦΕΚ και ισχύει πλέον κανονικά. Πριν την έγκριση και εφαρμογή του, έγιναν δεκτοί πέντε νέοι υποψήφιοι διδάκτορες και συγκροτήθηκαν οι σχετικές επιτροπές. Μετά την έγκριση του κανονισμού εκδόθηκε πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής στο Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας, υποβλήθηκαν σχετικές υποψηφιότητες, συγκροτήθηκε ανάλογη επιτροπή, η οποία τηρώντας τις προβλέψεις του κανονισμού εισηγήθηκε στο Τμήμα την αποδοχή πέντε νέων υποψηφίων διδασκόντων, η οποία και έγινε δεκτή από τη Συνέλευση.

Μεταδιδακτορικές ερευνητικές σπουδές: Με βάση τον «Κανονισμό Μεταδιδακτορικών Σπουδών» του ΤΙΕ και του ΔΠΘ, συζητήθηκαν από τη Συνέλευση και έγιναν δεκτές τρεις αιτήσεις υποψηφιότητας για την εκπόνηση μεταδιδακτορικής έρευνας στο Τμήμα, και υποβλήθηκαν οι σχετικές μεσοπρόθεσμες αναλυτικές εκθέσεις, όπως προβλέπονται από τον κανονισμό, οι οποίες έγιναν αποδεκτές από τη Συνέλευση του ΤΙΕ.

Υποτροφίες: Με απόφαση της Συνέλευσης, ύστερα από σχετική εισήγηση αρμόδιας επιτροπής, απονεμήθηκαν φέτος για πρώτη φορά οι υποτροφίες «Δημόκριτος», σε φοιτητές του ΤΙΕ, τόσο σε προπτυχιακό, όσο και σε μεταπτυχιακό επίπεδο. Πρόκειται για θεσμό υποστήριξης των σπουδών, που σχεδιάζεται να συνεχιστεί σε ετήσια βάση.

Έρευνα: Ιδρύθηκε «Εργαστήριο Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας, Έρευνας και Εφαρμογών» στο Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας, και εκλέχθηκε, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του νόμου, διευθυντής του. Επίσης εξελέγησαν διευθυντές στο «Εργαστήριο Παλαιογραφίας – Συντηρήσεως Χειρογράφων και Παλαιotypών Βιβλίων» και στο «Εργαστήριο Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας και Ιστορικής Εκπαίδευσης» του Τμήματος, μετά από προκήρυξη του Προέδρου του ΤΙΕ, όπως προβλέπει ο νόμος. Στο πλαίσιο της ομογενοποίησης της επιστημονικής φυσιογνωμίας του Τμήματος το «Εργαστήριο Παλαιογραφίας – Συντηρήσεως Χειρογράφων και Παλαιotypών Βιβλίων» μετονομάστηκε σε «Εργαστήριο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Ερευνών».

Έτσι το ερευνητικό έργο του Τμήματος βρίσκεται πλέον σε πλήρη εξέλιξη, με την ανάπτυξη των σχετικών υποδομών, δηλαδή δύο εργαστηρίων σε κάθε κατεύθυνση και ενός εργαστηρίου που υποστηρίζει το ερευνητικό έργο, και δραστηριοποιείται σε ζητήματα εκπαίδευσης και εφαρμογών σε αυτήν των νέων τεχνολογιών. Λειτουργήσαν ομαλά τα εργαστήρια αυτά, στα οποία εντάχθηκαν και νέα μέλη, παράγοντας ερευνητικό έργο, όπως φαίνεται από τους σχετικούς απολογισμούς των διευθυντών τους, στον βαθμό που αυτοί έχουν συνταχθεί και κατατεθεί στη ΓΣ. Όσον αφορά την ερευνητική δραστηριότητα των μελών ΔΕΠ εγκρίθηκαν τα υποβληθέντα αιτήματα για παροχή άδειας υποβολής πρότασης, στο πλαίσιο της προκήρυξης ερευνητικών έργων ΕΛΙΔΕΚ για την ενίσχυση των μελών ΔΕΠ, καθώς και η συμμετοχή του Τμήματος στο MAZEbook Project, και πραγματοποιήθηκαν από τη Συνέλευση οι αντίστοιχοι ορισμοί επιστημονικών υπευθύνων κάθε δράσης. Υποβλήθηκαν επίσης από μέλη του ΤΙΕ προτάσεις ερευνητικών προγραμμάτων, ενώ άλλα μέλη του ΤΙΕ πήραν μέρος σε ερευνητικές ομάδες διεθνών και πανελληνίων ερευνητικών προγραμμάτων. Συνεχίστηκαν οι δράσεις στο πλαίσιο των πρωτοκόλλων συνεργασίας που έχει ήδη υπογράψει το Τμήμα, ενώ, κατά το τρέχον ακαδημαϊκό έτος και στο πλαίσιο της εξωστρέφειας που χαρακτηρίζει την ερευνητική πολιτική και την επιστημονική φυσιογνωμία του Τμήματος, υπογράφηκαν επιπροσθέτως και τα ακόλουθα μνημόνια και πρωτόκολλα συνεργασίας: Μνημόνιο συνεργασίας με την Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης της Θεσσαλονίκης με σκοπό τη μελέτη του οστεολογικού υλικού από τις ανασκαφές του Μετρό στη Θεσσαλονίκη· Μνημόνιο συνεργασίας του Εργαστηρίου Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας με την Ακαδημία Λαϊκού Πολιτισμού και Τοπικής Ιστορίας Βόλου· Μνημόνιο συνεργασίας του «Εργαστηρίου Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας» με το «Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς»· Πρωτόκολλο συνεργασίας του Τμήματος με το Τμήμα Βυζαντινής και Νεοελληνικής Φιλολογίας της Φιλολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Λομονόσσοφ· Πρωτόκολλο συνεργασίας του «Εργαστηρίου Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας» του Τμήματος με το «Επιστημονικό και Εκπαιδευτικό Κέντρο Σλαβικών Σπουδών» του Ινστιτούτου Σλαβολογίας της Ακαδημίας Επιστημών της Ρωσίας.

Εξοπλισμός σε έπιπλα και συσκευές: Πραγματοποιήθηκε από τη Συνέλευση προγραμματισμός αιτημάτων για την προμήθεια Επιστημονικού, Εργαστηριακού και λοιπού εξοπλισμού στο πλαίσιο του προϋπολογισμού του Τμήματος για το έτος 2018. Τα σχετικά είδη έχουν αποδοθεί στα μέλη ΔΕΠ. Επίσης, στο πλαίσιο των έκτακτων ενισχύσεων σε έπιπλα και συσκευές από τον ΕΛΚΕ του ΔΠΘ, ελήφθησαν οι σχετικές αποφάσεις για τον εξοπλισμό γραφείων, της γραμματείας, εργαστηριακών χώρων, της βιβλιοθήκης και της αίθουσας συνεδριάσεων του Τμήματος, ώστε να εκσυγχρονισθούν εν μέρει οι υποδομές μας και να διευκολυνθεί όχι μόνο το ερευνητικό και επιστημονικό έργο των μελών του Τμήματος, αλλά και η διδακτική διαδικασία. Το σύνολο

των σχετικών ειδών, σε συνεργασία με τη διοίκηση του ΔΠΘ, αναμένεται να παραδοθεί στο ΤΙΕ και τα μέλη του ως τα τέλη του 2018.

Ηλεκτρονικές υπηρεσίες: Λειτουργήσε και εμπλουτίστηκε η νέα ιστοσελίδα του ΤΙΕ, και υποστηρίχθηκε η λειτουργία όλων των ηλεκτρονικών υπηρεσιών που σχετίζονται με τους φοιτητές και την οργάνωση των σπουδών στο Τμήμα. Υποστηρίχθηκε επίσης και καθιερώθηκε η ηλεκτρονική αξιολόγηση από τους φοιτητές και τους διδάσκοντες, ενώ η αίθουσα υπολογιστών λειτουργήσε ανελλιπώς, με στόχο την υποστήριξη του εκπαιδευτικού, ερευνητικού και διοικητικού έργου του ΤΙΕ.

Συνεργασία με άλλους φορείς: Συμφωνήθηκε και προωθήθηκε η συνεργασία με τον Δήμο Κομοτηνής, που αφορά τη συγγραφή και έκδοση επιστημονικού έργου σχετικά με την ιστορία και τον λαϊκό πολιτισμό της Κομοτηνής και της ευρύτερης περιοχής της. Επίσης το ΤΙΕ συμμετείχε ενεργά, με ένα μέλος ΔΕΠ, στην επιτροπή για τα προγράμματα σπουδών της ιστορίας, αλλά και υπέβαλε ανάλογες προτάσεις προς το Υπουργείο Παιδείας, αλλά και σε επιστημονική εκδοτική προσπάθεια της Ιεράς Μητροπόλεως Μαρωνείας και Κομοτηνής, με στόχο την ανάδειξη των θρησκευτικών μνημείων της Κομοτηνής, αλλά και της πολιτισμικής φυσιογνωμίας της πόλης και της ευρύτερης περιοχής της.

Εκδοτικό έργο: Εκδόθηκε ο αναμνηστήριος επιστημονικός τόμος για τον εορτασμό των 25 χρόνων του Τμήματος, με τίτλο *Διεπιστημονικές διαδρομές από το παρόν στο παρελθόν. Αφιερωματικός τόμος για τα 25 χρόνια του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας / An Interdisciplinary Journey from the Present to the Past. Twenty-fifth anniversary volume of the Department of History and Ethnology*. Θεσσαλονίκη / Thessaloniki 2017 (εκδ. ΔΠΘ / Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών / Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας – εκδ. οίκος Κ. & Μ. Αντ. Σταμούλη, σ. 510) και με επιστημονική επιμέλεια των Μ. Γ. Βαρβούνη, Γ. Τσιγάρα και Ελ. Βόγλη, όπου δημοσιεύονται πρωτότυπες μελέτες όλων σχεδόν των μελών ΔΕΠ του ΤΙΕ, οι οποίες μάλιστα βρίσκονται σε έναν φαντασιακό επιστημονικό διάλογο μεταξύ τους, αναδεικνύοντας τόσο τη διεπιστημονικότητα του έργου που επιτελείται στο Τμήμα, όσο και τις μελλοντικές προοπτικές του. Επίσης, με πρόταση του Προέδρου, εισήγηση σχετικής επιτροπής και απόφαση της Συνέλευσης του ΤΙΕ, ελήφθη απόφαση να ιδρυθεί ηλεκτρονικό επιστημονικό περιοδικό του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του ΔΠΘ, με τίτλο *Journal of Historical and Anthropological Research / Δελτίο Ιστορικών και Ανθρωπολογικών Ερευνών*, το οποίο να εκδίδεται ηλεκτρονικά από το 2018 κ.εξ. Η διεύθυνση και ο συντονισμός της έκδοσης του περιοδικού ανατέθηκε στον Καθηγητή του ΤΙΕ κ. Γ. Τσιγάρα, μέχρι όμως σήμερα (2025) δεν ενεργοποιήθηκε η σχετική απόφαση. Τέλος, αυτοτελείς εκδόσεις παρουσίασε το «Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας» του ΤΙΕ, που είναι διαθέσιμες και στην ιστοσελίδα του σε ηλεκτρονική μορφή. Το εργαστήριο ήδη έχει προχωρήσει τη διαδικασία για την ολοκλήρωση και άλλων σχετικών εκδόσεων, μέσα στο επόμενο ακαδημαϊκό έτος.

Αναγορεύσεις επιτίμων διδασκόντων: Με αποφάσεις της Συνέλευσης, ύστερα από σχετικές τεκμηριωμένες προτάσεις, αποφασίστηκε η απονομή από το ΤΙΕ του τίτλου του Επίτιμου Διδάκτορα στους εξής επιφανείς πανεπιστημιακούς καθηγητές της ημεδαπής και της αλλοδαπής: στον Αναπληρωτή Καθηγητή του Πανεπιστημίου του Βουκουρεστίου, κ. T. Dinu, στον Ομότιμο Καθηγητή του Πανεπιστημίου Αθηνών, κ. Π. Κιτρομηλίδη, και στον Ομότιμο Τακτικό Καθηγητή του Πανεπιστημίου του Γιοχάνεσμπουργκ, κ. Β. Hendrickx. Επίσης το Τμήμα, διά του Προέδρου του, συμμετείχε και συνυπέγραψε τις προτάσεις για την απονομή του τίτλου του επίτιμου διδάκτορα της ΣΚΑΣ στον πρύτανη του κρατικού Πανεπιστημίου της Μαριούπολης, κ. K. Balabanov, και του Καθηγητή του Πανεπιστημίου της Granada, κ. Μ. Μορφακίδη-Φυλακτό.

Διοργάνωση συνεδρίων και ημερίδων: Στη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους 2017-2018 διοργανώθηκαν τα ακόλουθα συνέδρια, διημερίδες και ημερίδες, που στηρίχθηκαν στο ερευνητικό έργο του ΤΙΕ: Ημερίδα με θέμα *Σχεδιασμός και υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων Τοπικής Ιστορίας στον Νομό Ροδόπης*», στο πλαίσιο του ΠΜΣ του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας «Τοπική ιστορία – Διεπιστημονικές προσεγγίσεις», από τον Επίκουρο Καθηγητή, κ. Α. Παληκίδη· Επιστημονική Ημερίδα *Νεοελληνικός Διαφωτισμός: ελληνικές και βαλκανικές διαδρομές* (Κομοτηνή, 8 Μαρτίου 2018)· Διεθνές Συνέδριο *Το ελληνικό «λαϊκό» μυθιστόρημα του 19^{ου} αιώνα: θεωρητικά ζητήματα. Αφιερωμένο στον Henri Tonnep* (Κομοτηνή, 25-27 Μαΐου 2018 / Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας)· Πανελλήνιο Επιστημονικό Συνέδριο *Οι δημογραφικές εξελίξεις στην Ελλάδα της οικονομικής κρίσης* (Κομοτηνή, 6-8 Οκτωβρίου 2017, με τη συνεργασία του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών)· Επιστημονική Διημερίδα *Αρχαιοκαπηλία: ιστορία, πολιτιστική, πολιτική και νομική διαχείριση* (Κομοτηνή, 25-26 Νοεμβρίου 2017, με τη συνεργασία του Ιδρύματος Giuseppe Sciacca)· Επιστημονικό Συνέδριο *Όταν η περιφέρεια ερμηνεύει το κέντρο: Έλληνες ιστορικοί ευρωπαϊκής ιστορίας* (Κομοτηνή, 4-5 Μαΐου 2018)· Επιστημονικό Συνέδριο *Ταυτότητες και Ετερότητες σε περιόδους κρίσης* (Κομοτηνή, 18-20 Μαΐου 2018 / Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας / ΠΜΣ του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας / «Ένωση Προφορικής Ιστορίας»). Επίσης, το ΤΙΕ κατά το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018 συνδιοργάνωσε την εκδήλωση *Ψηφιακοί πόροι στην υπηρεσία της ελληνικής εκπαίδευσης: προσβάσιμα ψηφιακά αποθετήρια και η εκπαιδευτική τους αξιοποίηση* (Κομοτηνή, 11 Ιανουαρίου 2018, με τη συνεργασία του Συλλόγου Φιλολόγων Νομού Ροδόπης, του Εργαστηρίου Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας και του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας), καθώς και το *Σεμινάριο Προφορικής Ιστορίας* (Κομοτηνή, 19-20 Απριλίου 2018 / Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας / ΠΜΣ του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας / «Ένωση Προφορικής Ιστορίας»). Τέλος, για το πρώτο εξάμηνο του επομένου ακαδημαϊκού έτους 2018-2019, η Συνέλευση του Τμήματος έχει ήδη

εγκρίνει την πραγματοποίηση των ακολούθων συνεδρίων, που βρίσκονται στη διαδικασία της διοργάνωσης: του Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου με τίτλο *Ελλάδα – Βουλγαρία: Παράλληλοι δρόμοι και διασταυρώσεις στην ιστορία και τον πολιτισμό*, το οποίο θα πραγματοποιούνταν στις 12-14 Οκτωβρίου 2018· του Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου με τίτλο *Όψεις των βαλκανικών πόλεων από το 1990 μέχρι σήμερα: χώρος και άνθρωποι, πολιτισμός και τουρισμός*, το οποίο θα πραγματοποιούνταν στις 19-21 Οκτωβρίου 2018· της Δημερίδας με τίτλο *Η «λησμονημένη» πολιτική ιστορία του 19^{ου} αι. στην επικαιρότητα: Ανανεωμένες θεωρητικές αναγνώσεις και νέα μεθοδολογικά εργαλεία στον διεπιστημονικό διάλογο για το παρελθόν*, το οποίο θα πραγματοποιούνταν στις 9-10 Νοεμβρίου 2018· του Πανελληνίου Επιστημονικού Συνεδρίου *Εκκλησιαστικά κειμήλια: από τη λειτουργική χρήση στη μουσειακή προβολή* (Βόλος, 22-23 Σεπτεμβρίου 2018, σε συνεργασία με τον Φορέα Πολιτισμού «Μαγνήτων Κιβωτός, για τη διάσωση του πολιτιστικού αποθέματος» της Ιεράς Μητροπόλεως Δημητριάδος και Αλμυρού). Τα συνέδρια και οι ημερίδες αυτές παρακολουθήθηκαν από τους φοιτητές μας και από σημαντικό κοινό, συντελώντας τόσο στην προβολή του έργου που επιτελείται στο Τμήμα μας, όσο και στην ενίσχυση της εξωστρέφειας στις δράσεις και τους επιστημονικούς, ερευνητικούς και διδακτικούς σχεδιασμούς μας.

Στρατηγικός σχεδιασμός και προγραμματισμός του ΤΙΕ και των εκδηλώσεών του: Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, μετά από σχετική εισήγηση του Προέδρου, καταρτίστηκε και εγκρίθηκε ο «Πενταετής (2018-2023) στρατηγικός σχεδιασμός του Τμήματος», ο οποίος απεστάλη στην Κοσμητεία της ΣΚΑΣ, και αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα του ΤΙΕ. Επίσης έγινε η ένταξη των εκδηλώσεων του Τμήματος στο «Πρόγραμμα εκδηλώσεων της ΣΚΑΣ του ΔΠΘ», με στόχο τον πληρέστερο και λειτουργικότερο προγραμματισμό των δράσεών μας στη διάρκεια κάθε ακαδημαϊκού έτους. Στα κείμενα αυτά φαίνεται τόσο η ερευνητική, διδακτική και εν γένει επιστημονική φυσιογνωμία του ΤΙΕ, όσο και η θέση του Τμήματος σχετικά με τη μελλοντική ανάπτυξή του, σε όλους τους τομείς της ακαδημαϊκής δράσης του.

IV. Ακαδημαϊκό έτος 2018-2019

Τον Ιούνιο του 2018 εκλέχθηκα και πάλι Πρόεδρος του ΤΙΕ με διετή θητεία, για δεύτερη συνεχόμενη φορά, και ανέλαβα καθήκοντα την 1^η Σεπτεμβρίου 2018. Τα πεπραγμένα της περιόδου αυτής έχουν ως εξής:

Συνεδριάσεις Συλλογικών Οργάνων: Στο διάστημα αυτό συνεκλήθησαν 11 συνεδριάσεις της Συνέλευσης και 5 της Συνέλευσης Ειδικής Σύθεσης του Τμήματος. Έγιναν διορθωτικές αλλαγές στο Πρόγραμμα Σπουδών, το οποίο επικαιροποιημένο εγκρίθηκε από τη Σύγκλητο του ΔΠΘ, και λειτούργησαν όλες οι επιτροπές του Τμήματος, που παρήγαγαν έργο, ενώ συγκροτήθηκαν

και νέες επιτροπές για την ομαλή λειτουργία του Τμήματος και την κάλυψη των αναγκών του, και ανάλογα με τις υποδείξεις της Μονάδας Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟΔΙΠ), όπως λ.χ. η επιτροπή για την ερευνητική πολιτική του Τμήματος. Συνεχίστηκε η διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης του ΤΙΕ, τόσο από τους καθηγητές όσο και από τους φοιτητές του Τμήματος, και τα σχετικά στοιχεία εισήχθησαν στις σχετικές πλατφόρμες της ΜΟΔΙΠ και της Αρχής Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση (ΑΔΙΠ), ώστε να προχωρήσει η διαδικασία αξιολόγησης του ΤΙΕ.

Διαδικασία Πιστοποίησης του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος: Συγκροτήθηκε με απόφαση της Συνέλευσης μια διευρυμένη επιτροπή για την πιστοποίηση, με βάση την ΟΜΕΑ του Τμήματος, η οποία με συλλογική εργασία κατάρτισε την πρόταση για την πιστοποίηση του Προγράμματος Σπουδών του ΤΙΕ. Η πρόταση υποβλήθηκε στη ΜΟΔΙΠ του ΔΠΘ, αφού έγιναν οι σχετικές διορθώσεις και προσαρμογές, εγκρίθηκε από τη Σύγκλητο και διαβιβάστηκε στην ΑΔΙΠ, η οποία υπέδειξε σχετικές διορθώσεις που έγιναν. Επίσης, οι στόχοι του Τμήματος και οι δείκτες ποιότητας συζητήθηκαν στη Συνέλευση και διατυπώθηκαν παρατηρήσεις από τα μέλη της, οι οποίες εντάχθηκαν στη διαμόρφωση του τελικού κειμένου της πρότασης πιστοποίησης. Από το επόμενο ακαδημαϊκό έτος αναμέναμε την επιτροπή η οποία θα ολοκλήρωνε τη διαδικασία πιστοποίησης του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος.

Εμπλουτισμός της Βιβλιοθήκης του Τμήματος: Η βιβλιοθήκη του ΤΙΕ, πέρα από τις συνήθεις προμήθειες βιβλίων και περιοδικών, εμπλουτίστηκε με τις δωρεές της βιβλιοθήκης του Καθηγητή Ευ. Θεοδώρου, πρώην πρύτανη του ΕΚΠΑ (περί τους 11.000 τόμους), της βιβλιοθήκης του Δρ Δ. Γραμμένου διά του Εργαστηρίου Φυσικής Ανθρωπολογίας και μέρους της βιβλιοθήκης του Ομότιμου Καθηγητή του ΑΠΘ Αλκ. Χαραλαμπίδη, ο οποίος δώρισε περί τους 100 τόμους γερμανικού διεθνούς λεξικού ιστορίας της τέχνης.

Εξελίξεις και προκηρύξεις νέων θέσεων - ζητήματα προσωπικού: Εντός του ακαδημαϊκού έτους 2017-2018 έγιναν οι κρίσεις εξελίξεων, μονιμοποιήσεων ή πλήρωσης νέων θέσεων στο ΤΙΕ. Έγινε η εξέλιξη στην α' βαθμίδα του μέλους ΕΔΙΠ κ. Κ. Σγουρόπουλου και η εκλογή για τη μετάταξη από τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση ενός ακόμη μέλους ΕΔΙΠ, του κ. Π. Λέκκου. Επίσης καταρτίστηκε, εγκρίθηκε από την Κοσμητεία και τη Σύγκλητο και αναρτήθηκε στο ΑΠΕΛΛΑ το επικαιροποιημένο ενιαίο μητρώο εσωτερικών και εξωτερικών εκλεκτόρων των γνωστικών αντικειμένων του Τμήματος, για την προώθηση των σχετικών διαδικασιών εκλογών και κρίσεων των συναδέλφων και των νέων θέσεων. Εγκρίθηκε η απόσπαση τριών εκπαιδευτικών από την πρωτοβάθμια και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση που θα κάλυπταν τη διδασκαλία των Η/Υ και τη γενικότερη υποστήριξη του διδακτικού έργου του ΤΙΕ, έγινε προκήρυξη για τη μετάταξη εκπαιδευτικών από την πρωτοβάθμια και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση ως ΕΔΙΠ και ΕΕΠ στο Τμήμα.

Διδασκαλία σε προπτυχιακό επίπεδο: Η διδακτική διαδικασία εξελίχθηκε ομαλά, τόσο στους κανονικούς όσο και στους φοιτητές από κατατακτήριες εξετάσεις. Επίσης λειτούργησε ομαλά το πρόγραμμα ΕΣΠΑ για την πρακτική άσκηση των φοιτητών, οι οποίοι εργάστηκαν, μεταξύ άλλων, στα εργαστήρια του ΤΙΕ, στον Δήμο Κομοτηνής, στο Εκκλησιαστικό Μουσείο, στο αρχείο και τη βιβλιοθήκη της Ιεράς Μητροπόλεως, καθώς και σε αρχαιολογικές ανασκαφές, δεδομένου ότι το Τμήμα συνδιοργανώνει με το ΑΠΘ πανεπιστημιακή ανασκαφή στη δυτική Μακεδονία. Επίσης λειτούργησε ομαλά το Πρόγραμμα Παιδαγωγικής Κατάρτισης και Διδακτικής Επάρκειας του ΤΙΕ, με ορισμένες αναγκαίες προσαρμογές και αλλαγές, ώστε να είναι συμβατό προς τις νέες προβλέψεις του σχετικού νομικού πλαισίου και λειτουργικό και για όσους παλαιότερους αποφοίτους θελήσουν να αποκτήσουν τη συγκεκριμένη δεξιότητα, και πραγματοποιήθηκαν εκπαιδευτικές εκδρομές και επισκέψεις σε μουσεία στην Ανατολική Μακεδονία και τη Θράκη. Λειτούργησε χωρίς προβλήματα το πρόγραμμα Erasmus και το Erasmus+ για τις ανταλλαγές φοιτητών, με τα πανεπιστημιακά τμήματα της αλλοδαπής, με τα οποία έχουμε υπογράψει σχετικές συμφωνίες. Διαλέξεις στο πλαίσιο των μαθημάτων του ΤΙΕ πραγματοποίησαν συνάδελφοι άλλων πανεπιστημίων (λ.χ. η Ομότιμη Καθηγήτρια του ΑΠΘ, κα Β. Βαρμάζη, και η Καθηγήτρια του University of Pretoria, κα R. Steyn, στο Εργαστήριο Βυζαντινών και μεταβυζαντινών Ερευνών). Ολοκληρώθηκαν οι εργασίες της ειδικής επιτροπής με έργο την επικαιροποίηση του *Οδηγού Σπουδών* του ΤΙΕ, ο οποίος μετά την ολοκλήρωση της σχετικής διαδικασίας θα αναρτούνταν στην ιστοσελίδα του Τμήματος, με στόχο τη διευκόλυνση των προπτυχιακών, μεταπτυχιακών, διδακτορικών και μεταδιδακτορικών φοιτητών του, αλλά και όσων θέλουν να έχουν πλήρη εικόνα του ΤΙΕ, της επιστημονικής και διδακτικής φυσιογνωμίας και του έργου του, που βοήθησαν σημαντικά και το έργο της σύνταξης της πρότασης πιστοποίησης του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος. Διεξήχθησαν κανονικά οι κατατακτήριες εξετάσεις, με το νέο σύστημα και τη νέα ύλη εξεταζόμενων μαθημάτων που έχει αποφασιστεί από τη Συνέλευση του ΤΙΕ. Τέλος έγιναν αλλαγές στο σύστημα ανάθεσης διπλωματικών εργασιών σε προπτυχιακούς φοιτητές του ΤΙΕ.

Διδασκαλία σε μεταπτυχιακό επίπεδο: Λειτούργησαν κανονικά και τα δύο ΠΜΣ του Τμήματος, με προσαρμογές στην ύλη των εξετάσεών τους και λήψη των απαραίτητων αποφάσεων από τη ΓΣΕΣ για την ομαλή λειτουργία τους. Ειδικότερα το ΠΜΣ του ΤΙΕ «Σπουδές στην τοπική ιστορία – διεπιστημονικές προσεγγίσεις» λειτούργησε ομαλά, τόσο με την ολοκλήρωση και κρίση μεταπτυχιακών διατριβών όσο και με την πρόσκληση 13 επισκεπτών καθηγητών από διάφορα ελληνικά ΑΕΙ, ο τρόπος και οι διαδικασίες πρόσκλησης των οποίων αναπροσαρμόστηκαν και επικαιροποιήθηκαν με απόφαση της Συνέλευσης του ΤΙΕ. Επίσης λειτούργησε κανονικά το ΠΜΣ «Ιστορία της ιατρικής και βιολογική ανθρωπολογία, υγεία, νόσος και φυσική επιλογή» της

Ιατρικής Σχολής του ΑΠΘ, στο οποίο το ΤΙΕ συμμετέχει. Για την υποστήριξη της λειτουργίας των μεταπτυχιακών σπουδών του ΤΙΕ, συνεχίστηκε ομαλά η λειτουργία του έργου «Σχεδιασμός βάσης δεδομένων για την τήρηση των μεταπτυχιακών φοιτητών και διδασκόντων του ΠΜΣ», με ιδιαίτερως ικανοποιητικά αποτελέσματα για τη διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη των εκπαιδευτικών δομών και υπηρεσιών του Τμήματος.

Διδακτορικές σπουδές: Με βάση τον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του ΤΙΕ και τον σχετικό νόμο εκδόθηκαν δύο προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την εκπόνηση διδακτορικών διατριβών στο Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας, τον Οκτώβριο και τον Μάρτιο του λήγοντος ακαδημαϊκού έτους, υποβλήθηκαν σχετικές υποψηφιότητες, συγκροτήθηκαν ανάλογες επιτροπές, οι οποίες τηρώντας τις προβλέψεις του κανονισμού εισηγήθηκαν στο Τμήμα την αποδοχή εννέα και πέντε αντιστοίχως νέων υποψηφίων διδασκτόρων, εισηγήσεις που έγιναν δεκτές από τη Συνέλευση, η οποία συγκρότησε και τις ανάλογες τριμελείς εποπτικές επιτροπές. Κρίθηκαν επιτυχώς και κατομολογήθηκαν τρεις νέοι διδάκτορες, ενώ συγκροτήθηκε η επιτροπή κρίσης για έναν ακόμη. Συνεχίστηκε η εκπόνηση των διατριβών των υποψηφίων διδασκτόρων και υποβλήθηκαν οι σχετικές εκθέσεις προόδου, που εγκρίθηκαν από τη ΓΣΕΣ. Επίσης επιλύθηκαν προβλήματα που κατά καιρούς ανέκυψαν με την εκπόνηση ορισμένων διατριβών, ώστε να εξασφαλιστεί η συνέχισή τους.

Μεταδιδακτορικές ερευνητικές σπουδές: Με βάση τον κανονισμό μεταδιδακτορικών σπουδών του ΤΙΕ και του ΔΠΘ, συζητήθηκαν από τη Συνέλευση και έγιναν δεκτές δύο αιτήσεις υποψηφιότητας για την εκπόνηση μεταδιδακτορικής έρευνας στο Τμήμα και υποβλήθηκαν οι σχετικές τελικές αναλυτικές εκθέσεις, έγινε δε και η παρουσίαση των αποτελεσμάτων τους, ώστε η Συνέλευση να διαπιστώσει την επιτυχή ολοκλήρωσή τους και να εκδοθούν τα ανάλογα πιστοποιητικά, σύμφωνα με τον ανάλογο κανονισμό μεταδιδακτορικών ερευνητικών σπουδών του ΤΙΕ.

Υποτροφίες: Με απόφαση της Συνέλευσης, ύστερα από σχετική εισήγηση αρμόδιας επιτροπής, αποφασίστηκε να ενεργοποιηθούν και φέτος οι υποτροφίες «Δημόκριτος», σε φοιτητές του ΤΙΕ, τόσο σε προπτυχιακό όσο και σε μεταπτυχιακό επίπεδο, η διαδικασία όμως σταμάτησε με απόφαση του ΕΛΚΕ του ΔΠΘ, λόγω των οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει. Αντιθέτως, δόθηκε η υποτροφία που προβλέπεται από το ΠΜΣ του ΤΙΕ «Σπουδές στην τοπική ιστορία – διεπιστημονικές προσεγγίσεις» στην πρώτη εισαχθείσα.

Έρευνα: Εξελέγησαν διευθυντές στο «Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας» και στο «Εργαστήριο Φυσικής Ανθρωπολογίας» του Τμήματος, μετά από τη λήξη της θητείας των προηγούμενων και με προκήρυξη του Προέδρου του ΤΙΕ, όπως προβλέπει ο νόμος. Το ερευνητικό έργο του Τμήματος συνεχίστηκε σε πλήρη εξέλιξη, με την ανάπτυξη των σχετικών υποδομών, δηλαδή δύο εργαστηρίων σε κάθε κατεύθυνση και ενός εργαστηρίου που υποστηρίζει το ερευνητικό έργο και δραστηριοποιείται σε ζητήματα

εκπαίδευσης και εφαρμογών σε αυτήν των νέων τεχνολογιών. Λειτουργήσαν ομαλά τα εργαστήρια αυτά, στα οποία εντάχθηκαν και νέα μέλη, παράγοντας ερευνητικό έργο, όπως φαίνεται από τους σχετικούς απολογισμούς των διευθυντών τους, στον βαθμό που αυτοί έχουν συνταχθεί και κατατεθεί στη ΓΣ. Όσον αφορά την ερευνητική δραστηριότητα εγκρίθηκαν τα υποβληθέντα αιτήματα για παροχή άδειας υποβολής πρότασης, στο πλαίσιο της προκήρυξης ερευνητικών έργων ΕΛΙΔΕΚ για την ενίσχυση των μελών ΔΕΠ, καθώς και η συμμετοχή του Τμήματος στο MAZEbook Project, και στον άξονα «ΕΠΑνΕΚ 2014-2020: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα 'Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα, Καινοτομία'» και μάλιστα στην ενιαία δράση κρατικών ενισχύσεων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας «Ερευνώ – Δημιουργώ – Καινοτομώ». Πραγματοποιήθηκαν από τη Συνέλευση οι αντίστοιχοι ορισμοί επιστημονικών υπευθύνων κάθε δράσης. Υποβλήθηκαν επίσης από μέλη του ΤΙΕ προτάσεις ερευνητικών προγραμμάτων, ενώ άλλα μέλη του ΤΙΕ πήραν μέρος σε ερευνητικές ομάδες διεθνών και πανελληνίων ερευνητικών προγραμμάτων. Συνεχίστηκαν οι δράσεις στο πλαίσιο των πρωτοκόλλων συνεργασίας που έχει ήδη υπογράψει το Τμήμα, ενώ, κατά το τρέχον ακαδημαϊκό έτος και στο πλαίσιο της εξωστρέφειας που χαρακτηρίζει την ερευνητική πολιτική και την επιστημονική φυσιογνωμία του Τμήματος, υπογράφηκαν επιπροσθέτως και τα ακόλουθα μνημόνια και πρωτόκολλα συνεργασίας: Μνημόνιο συνεργασίας με το Department of Humanities Education της Faculty of Education του University of Pretoria στη Νότια Αφρική· Πρωτόκολλο επιστημονικής συνεργασίας και σχεδιασμού και εκτέλεσης ερευνητικών και επιστημονικών δράσεων με το «Centro de Estudios Bizantinos, Neogriegos y Chipriotas (Κέντρο Βυζαντινών, Νεοελληνικών και Κυπριακών Σπουδών)» του Πανεπιστημίου της Γρανάδα στην Ισπανία, στο πλαίσιο του οποίου προβλέπεται, πέρα από τα κοινά ερευνητικά προγράμματα και τη διοργάνωση συνεδρίων και ημερίδων, και η ίδρυση κοινής σειράς ηλεκτρονικών κριτικών και φιλολογικών εκδόσεων κειμένων της νεοελληνικής λογοτεχνίας του 19^{ου} αιώνα, με ιδιαίτερο λογοτεχνικό, ιστορικό και λαογραφικό ενδιαφέρον· Πρωτόκολλο επιστημονικής συνεργασίας με το Τμήμα Κλασικής και Νέας Ελληνικής Φιλολογίας, της Σχολής Ξένων Γλωσσών και Φιλολογιών, του Πανεπιστημίου του Βουκουρεστίου στη Ρουμανία· Departamentul de Filologie Clasică și Neogreacă, Facultății de Limbi și Literaturi Străine (Faculty of Foreign Languages and Literatures / Classical and Modern Greek Philology Department) του University of Bucharest, με στόχο την οργάνωση κοινών επιστημονικών δραστηριοτήτων, workshops, ημερίδων, σεμιναρίων και συνεδρίων, για ζητήματα σχετικά με τις νεοελληνικές σπουδές στον ευρύτερο χώρο της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.

Κτιριακά ζητήματα: Με συστηματική και συντονισμένη προσπάθεια έγινε καταγραφή των αναγκών και των ζημιών, έγινε διανομή χώρων του κτιρίου για την καλύτερη λειτουργία του ΤΙΕ και πραγματοποιήθηκαν περιορισμένης κλίμακας αναγκαίες επισκευές (μονώσεις, ελαιοχρωματισμοί, μικροεπισκευ-

ές κ.λπ.) σε συνεργασία με την Τεχνική Υπηρεσία του ΔΠΘ. Ολοκληρώθηκε, σε συνεργασία με την Τεχνική Υπηρεσία και τη διοίκηση του ΔΠΘ, γενικός ελαιοχρωματισμός των εσωτερικών χώρων του κτιρίου μας, επισκευή των σεσαρθρωμένων κονιαμάτων, επισκευές στις ηλεκτρολογικές και υδραυλικές εγκαταστάσεις αλλά και στο σύστημα και στα σώματα θέρμανσης ώστε η λειτουργία του ΤΙΕ να διευκολυνθεί και να υποστηριχθεί, δεδομένου ότι ο τελευταίος ελαιοχρωματισμός είχε γίνει το έτος 2010. Διαμορφώθηκε και ανακαινίστηκε ο χώρος της εισόδου, τοποθετήθηκαν σε λειτουργικές θέσεις πίνακες ανακοινώσεων και κατασκευάστηκαν τραπέζια και καθίσματα σταθερά στον χώρο της εισόδου, για τη διευκόλυνση των φοιτητών και των επισκεπτών, και τη βελτίωση της αισθητικής και της εν γένει εικόνας του κτιρίου. Επίσης, είχαν παραγγελθεί σώματα κλιματισμού που θα τοποθετούνταν στις αίθουσες διδασκαλίας, ώστε να λυθεί το πρόβλημα της θέρμανσης και της ψύξης, που δυσχέραινε σημαντικά την εκπαιδευτική διαδικασία, ιδίως κατά τον χειμώνα και το καλοκαίρι, λόγω της δύσκολης κατάστασης που διαμορφωνόταν στις αίθουσες αυτές. Ολοκληρώθηκε η μελέτη για την πρόταση ένταξης του κτιρίου στο «Πρόγραμμα Ενεργειακής Αναβάθμισης Κτιρίων», που εντάσσεται στο «Επιχειρησιακό Πρόγραμμα» της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, με βάση το οποίο θα γινόταν πλήρης αλλαγή όλων των κουφωμάτων, εσωτερικών και εξωτερικών, των δαπέδων, των υδραυλικών εγκαταστάσεων και του συστήματος θέρμανσης, αλλά και θα κατασκευάζονταν εξωτερικό κέλυφος, που θα έλυσε το πρόβλημα της υγρασίας που αντιμετώπιζε το κτίριο. Επίσης, με απόφαση της Συνέλευσης έγιναν βήματα προς την αντιμετώπιση του στεγαστικού προβλήματος του ΤΙΕ στο νέο υπό κατασκευή κτίριο της ΣΚΑΣ, στην πανεπιστημιούπολη της Κομοτηνής, με έγγραφο προς την Κοσμητεία της Σχολής και σχετική συζήτηση που προκλήθηκε εκεί. Ήδη το πρόβλημα, που σχετίζεται με την απόφαση για τη συστέγαση εκεί και άλλων Τμημάτων πέραν αυτών της ΣΚΑΣ φαίνεται ότι θα βρει τη λύση του.

Εξοπλισμός σε έπιπλα και συσκευές: Πραγματοποιήθηκε υποβολή προτάσεων για την προμήθεια επιστημονικού, εργαστηριακού και λοιπού εξοπλισμού στο πλαίσιο του προϋπολογισμού του Τμήματος για το έτος 2019, ο οποίος φέτος αυξήθηκε στα 15.000 ευρώ. Επίσης, στο πλαίσιο των έκτακτων ενισχύσεων σε έπιπλα και συσκευές και εν γένει ερευνητικές και εκπαιδευτικές υποδομές, υποβλήθηκαν προτάσεις σχετικά με τον εξοπλισμό γραφείων, της γραμματείας, εργαστηριακών χώρων, της βιβλιοθήκης και της αίθουσας συνεδριάσεων του Τμήματος, ώστε να εκσυγχρονισθούν εν μέρει οι υποδομές μας, και να διευκολυνθεί όχι μόνο το ερευνητικό και επιστημονικό έργο των μελών του Τμήματος, αλλά και η διδακτική διαδικασία. Πρόκειται για συνολικό ποσό 100.000 ευρώ, από το «Επιχειρησιακό Πρόγραμμα» της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης: «Υποδομές ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού και ενίσχυσης της κοινωνικής συνοχής».

Ηλεκτρονικές υπηρεσίες: Λειτουργήσε και εμπλουτίστηκε η νέα ιστοσελίδα του ΤΙΕ και υποστηρίχθηκε η λειτουργία όλων των ηλεκτρονικών υπηρεσιών που σχετίζονται με τους φοιτητές και την οργάνωση των σπουδών στο Τμήμα. Υποστηρίχθηκε επίσης και καθιερώθηκε η ηλεκτρονική αξιολόγηση από τους φοιτητές και τους διδάσκοντες, ενώ η αίθουσα υπολογιστών λειτουργήσε ανελλιπώς, με στόχο την υποστήριξη του εκπαιδευτικού, ερευνητικού και διοικητικού έργου του ΤΙΕ. Μεταφράστηκε στα αγγλικά πλήρως η ιστοσελίδα του Τμήματος και προσεχώς πρόκειται να αναρτηθεί, ενώ ορίστηκαν δύο υπεύθυνοι για τη διαρκή καταχώριση στοιχείων στο Πληροφοριακό Σύστημα Ποιότητας (ΟΠΕΣΠ) της ΑΔΙΠ, με στόχο τη διαρκή αξιολόγηση του Τμήματος και την πραγματοποίηση βημάτων προς την κατεύθυνση της επίτευξης των στόχων που θέτουν οι δείκτες αξιολόγησης του ακαδημαϊκού έργου του ΤΙΕ, στο πλαίσιο της πιστοποίησης του προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών.

Συνεργασία με άλλους φορείς: Το ΤΙΕ συμμετείχε ενεργά στην επιτροπή για τη συγγραφή βοηθημάτων ελληνικής ιστορίας, που έχει συγκροτηθεί από την «Ειδική Συνοδική Επιτροπή Πολιτιστικής Ταυτότητας» της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος, και στην επιτροπή για τα προγράμματα σπουδών της ιστορίας του Υπουργείου Παιδείας. Επίσης συμμετείχε σε επιστημονικές εκδοτικές προσπάθειες της Ιεράς Μητροπόλεως Μαρωνείας και Κομοτηνής, με στόχο την ανάδειξη των θρησκευτικών μνημείων της Κομοτηνής αλλά και της πολιτισμικής φυσιογνωμίας της πόλης και της ευρύτερης περιοχής της. Το 2018 στο Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, και δι' αυτού στο ΤΙΕ, ανατέθηκε η επιστημονική επίβλεψη και διαχείριση του «Εθνομολογικού Μουσείου Θράκης – Αγγέλα Γιαννακίδου» της Αλεξανδρούπολης. Συγκεκριμένα, με ειδικό συμβολαιογραφικό έγγραφο, οι όροι του οποίου έγιναν δεκτοί τόσο από τη Συνέλευση του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας, όσο και από τη Σύγκλητο του ΔΠΘ, η ιδρύτρια του μουσείου Α. Γιαννακίδου όρισε ότι η επιστημονική και μουσειολογική επίβλεψη και διαχείριση του μουσείου, των συλλογών και των ερευνητικών και μουσειοπαιδαγωγικών προγραμμάτων του μετά τον θάνατό της θα ανατεθεί στον Διευθυντή του Εργαστηρίου και σε επιτροπή που θα συστήσει από τα μέλη του Εργαστηρίου, και στην οποία θα συμμετέχουν και δύο μέλη της οικογενείας της, υπό τον όρο η συλλογή και τα επιμέρους περιεχόμενά της να μην διασπαστούν. Με τον τρόπο αυτό το ΤΙΕ ανέλαβε την επιστημονική διαχείριση και επίβλεψη του αξιολογότερου αυτού λαογραφικού μουσείου, οι συλλογές και η δράση του οποίου καλύπτουν τον χώρο της μείζονος Θράκης. Τον Αύγουστο του 2019, το ΤΙΕ, σε συνεργασία με το Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, τον καθηγητή Ευ. Αυδικο και το ΠΜΣ «Τοπική ιστορία – διεπιστημονικές προσεγγίσεις» του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του ΔΠΘ, συνδιοργάνωσε το 7^ο Θερινό Σχολείο Τζουμέρκων με θέμα «Τρωγοπίοντας. Πολιτισμικές και κοινωνικές προσεγγίσεις της (αγρο)

διατροφικής παράδοσης». Το πρώτο δεκαπενθήμερο του Ιουλίου του 2019 το ΤΙΕ, σε συνεργασία με το ΠΜΣ «Σπουδές στην Τοπική Ιστορία» του Τμήματος και με την Ένωση Προφορικής Ιστορίας διοργάνωσε στο Τσεπέλοβο του Ζαγορίου το «1^ο Θερινό Σχολείο για την Προφορική Ιστορία». Επίσης το Τμήμα συνεργάστηκε με το Ίδρυμα Θρακικής Τέχνης και Παράδοσης της Ξάνθης και με τη Φιλοπρόοδη Ένωση και το Λαογραφικό και Ιστορικό Μουσείο Ξάνθης για τη διοργάνωση εκδηλώσεων, καθώς και με ιδιωτικό φορέα συνδρομητικής τηλεόρασης για την οργάνωση και παραγωγή ταινίας μικρού μήκους με ιστορικό περιεχόμενο σχετικό με την νεώτερη και σύγχρονη ιστορία των αεροδρομίων της Ανατολικής Μακεδονίας και της Θράκης. Στο πλαίσιο της μεταδιδακτορικής έρευνας του Δρος Αλ. Καπανιάρη και σε συνεργασία με την «Ακαδημία Λαϊκού Πολιτισμού και Τοπικής Ιστορίας», που είναι τμήμα του Πολιτιστικού Φορέα «Μαγνήτων Κιβωτός, για τη διάσωση του πολιτιστικού αποθέματος» της Ιεράς Μητρόπολης Δημητριάδος και Αλμυρού, από το χειμερινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2018-2019 δημιουργήθηκε το πρόγραμμα «Πηλιορείτες εν Αιγύπτω: Αρχαιική Εθνογραφία με την οπτική των Νέων Τεχνολογιών και του Διαδικτύου» στο πλαίσιο κύκλου σπουδών ενός έτους, διαρθρωμένου σε δύο εξάμηνα, με επιστημονικούς υπευθύνους τον διευθυντή του Εργαστηρίου και τον κ. Καπανιάρη. Το πρόγραμμα ξεκίνησε το χειμερινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2018-2019 και ολοκληρώθηκε το εαρινό εξάμηνο της ίδιας χρονιάς.

Εκδοτικό έργο: Προχώρησαν οι σχετικές διαδικασίες και πρόκειται να κυκλοφορήσει η πρώτη εγκύκλιος (call for papers) για το ηλεκτρονικό επιστημονικό περιοδικό του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του ΔΠΘ, με τίτλο *Journal of Historical and Anthropological Research / Δελτίο Ιστορικών και Ανθρωπολογικών Ερευνών*, το οποίο θα αποτελεί το επιστημονικό όργανο του ΤΙΕ. Επίσης, το «Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας» του ΤΙΕ, παρουσίασε πέντε αυτοτελείς εκδόσεις.

Αναγορεύσεις επιτίμων διδασκόντων: Με αποφάσεις της Συνέλευσης, ύστερα από σχετικές τεκμηριωμένες προτάσεις, αποφασίστηκε η απονομή από το ΤΙΕ του τίτλου του Επίτιμου Διδάκτορα στους εξής επιφανείς πανεπιστημιακούς καθηγητές της ημεδαπής και της αλλοδαπής: στον Ομότιμο Καθηγητή του ΔΠΘ και τακτικό μέλος της Ακαδημίας Αθηνών, κ. Εμ. Γδούτο, και στον Ομότιμο Καθηγητή του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, κ. Αλκ. Χαλαμπίδη, η αναγόρευση του οποίου έγινε στις 17 Απριλίου 2019. Επίσης το Τμήμα, διά του Προέδρου του, υπέβαλε στην Κοσμητεία της ΣΚΑΣ πρόταση για την απονομή του τίτλου του επίτιμου διδάκτορα της ΣΚΑΣ στον Ομότιμο Καθηγητή του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Μ. Αλ. Αλεξιάδη.

Διοργάνωση συνεδρίων και ημερίδων: Στη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους 2017-2018 διοργανώθηκαν τα ακόλουθα συνέδρια, διημερίδες και ημερίδες, που στηρίχθηκαν στο ερευνητικό έργο του ΤΙΕ: Πανελλήνιο Επιστημονικό Συνέδριο *Εκκλησιαστικά κειμήλια: από τη λειτουργική χρήση στη*

μουσειακή προβολή (Βόλος, 22-23 Σεπτεμβρίου 2018 – Φορέας Πολιτισμού «Μαγνήτων Κιβωτός, για τη διάσωση του πολιτιστικού αποθέματος» της Ιεράς Μητροπόλεως Δημητριάδος και Αλμυρού / Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας του ΔΠΘ). Επιστημονική Ημερίδα *Ο λαϊκός πολιτισμός της Θράκης και η διαχείρισή του: Ημερίδα αφιερωμένη στην Ιδρύτρια και Πρόεδρο του «Εθνολογικού Μουσείου Θράκης» Αγγελική Γιαννακίδου* (Κομοτηνή, 12 Δεκεμβρίου 2018 / Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης / Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών / Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας – Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας). Επιστημονική Ημερίδα *Yunan Dünyasında Osmanlı İzleri: Kültürlerarası Bir Diyalog* (Κωνσταντινούπολη, 25 Ιανουαρίου 2019 / İstanbul Üniversitesi – Edebiyat Fakültesi Dekanlığı / Batı Dilleri ve Edebiyatları Bölümü / Çağdaş Yunan Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı). Επιστημονική Ημερίδα *Η ελληνική γλώσσα διαχρονικά ως πολιτισμική αξία* (Κομοτηνή, 27 Μαρτίου 2019 – Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης / Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών / Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας). Επιστημονική Ημερίδα *Ο σύγχρονος ελληνικός λαϊκός πολιτισμός: μεταξύ Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας* (Κομοτηνή, 15 Μαΐου 2019 – Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης / Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών / Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας). Επιστημονική Ημερίδα *Αρχαιακή Εθνογραφία και αναγνώσεις σε ψηφιακό περιβάλλον: «συνομιλώντας» με τα αρχεία των Πηλιορείων «εν Αιγύπτω»* (Βόλος, 8 Ιουνίου 2019, Μουσείο Τσαλαπάτα, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης / Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών / Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας – Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας – Ακαδημία Λαϊκού Πολιτισμού & Τοπικής Ιστορίας», του πολιτιστικού φορέα «Μαγνήτων Κιβωτός, για τη διάσωση του πολιτιστικού αποθέματος» της Ιεράς Μητρόπολης Δημητριάδος και Αλμυρού). Συνέδριο *Ταυτότητες και Ετερότητες σε περιόδους κρίσης* (Κομοτηνή, 18-20 Μαΐου 2018 – Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης / Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών / Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας – Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας / ΠΜΣ του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας / «Ένωση Προφορικής Ιστορίας»). Διεθνές Συνέδριο *Greece and Bulgaria: parallels and intersections in History and Culture* (Κομοτηνή, 12-14 Οκτωβρίου 2018 – Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης / Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών / Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας). Διεθνές Συνέδριο *Aspects of the Balkan Cities from 1990 to the Present: Space and People, Culture and Tourism* (Κομοτηνή, 19-21 Οκτωβρίου 2018 – Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης / Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών / Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας – Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας). Επιστημονική Ημερίδα *Η συνάντηση του Βυζαντίου με τη Δύση. Όψεις ιστορίας και πολιτισμού* (Κομοτηνή, 10 Οκτωβρίου 2018 – Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης / Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών / Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας). Επιστημονική Ημερίδα *Ζητήματα Ιστορίας της Τέχνης* (Κο-

μοτηνή, 17 Απριλίου 2019) / Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης / Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών / Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας – Εργαστήριο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Ερευνών)· 8^η Συνάντηση για την Εθνογραφία και την Κοινωνική και Πολιτισμική Ανθρωπολογία: στην κλίμακα του τοπικού. Διεπιστημονικές συναντήσεις της Κοινωνικής και Πολιτισμικής Ανθρωπολογίας με την Ιστορία και τις (δια)πολιτισμικές σπουδές (Κομοτηνή, 5-7 Απριλίου 2019 / Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης / Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών / Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας – Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας / ΠΜΣ του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας / «Ένωση Προφορικής Ιστορίας»)· Α΄ Ημερίδα Υποψηφίων Διδασκτόρων και Μεταπτυχιακών Φοιτητών του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης (Κομοτηνή, 17 Μαΐου 2019 / Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης / Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών / Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας – Εργαστήριο Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας).

Συμμετοχή σε ειδικές επιτροπές του ΔΠΘ: Πέρα από την προβλεπόμενη συμμετοχή εκπροσώπων του Τμήματος στα όργανα διοίκησης του ΔΠΘ (Σύγκλητος, ΕΛΚΕ κ.λπ.) μέλη του Τμήματος συμμετέχουν επίσης στη ΜΟΔΙΠ, στην Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας και στο Συμβούλιο του Κέντρου Επαγγελματικής Εκπαίδευσης του ΔΠΘ.

Στρατηγικός σχεδιασμός και προγραμματισμός του ΤΙΕ και των εκδηλώσεών του: Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, μετά από σχετική εισήγηση του Προέδρου, καταρτίστηκε και εγκρίθηκε ο «Πενταετής (2018-2023) στρατηγικός σχεδιασμός του Τμήματος», ο οποίος απεστάλη στην Κοσμητεία της ΣΚΑΣ και αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα του ΤΙΕ. Επίσης έγινε η ένταξη των εκδηλώσεων του Τμήματος για το τρέχον ακαδημαϊκό έτος στο «Πρόγραμμα εκδηλώσεων της ΣΚΑΣ του ΔΠΘ», με στόχο τον πληρέστερο και λειτουργικότερο προγραμματισμό των δράσεών μας στη διάρκεια κάθε ακαδημαϊκού έτους. Στα κείμενα αυτά φαίνεται τόσο η ερευνητική, διδακτική και εν γένει επιστημονική φυσιογνωμία του ΤΙΕ, όσο και η θέση του Τμήματος σχετικά με τη μελλοντική ανάπτυξή του, σε όλους τους τομείς της ακαδημαϊκής δράσης του. Το ίδιο συμβαίνει και με τους δείκτες αξιολόγησης και πολιτικής ποιότητας της πρότασης για την πιστοποίηση του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος, που συζητήθηκαν εκτενώς στη Συνέλευση και θα αποτελέσουν οδηγό για τη στρατηγική εκπαιδευτικής και ερευνητικής ανάπτυξης του Τμήματος στα επόμενα χρόνια.

V. Ακαδημαϊκό έτος 2019-2020

Συνεδριάσεις Συλλογικών Οργάνων: Στο διάστημα αυτό συνεκλήθησαν 10 συνεδριάσεις της Συνέλευσης και 4 της Συνέλευσης Ειδικής Σύθεσης του Τμήματος. Έγινε, μετά από πρόταση της επιτροπής Προγράμματος Σπου-

δών, αναθεώρηση του Προγράμματος Σπουδών, το οποίο επικαιροποιημένο ελέγχθηκε από τη ΜΟΔΙΠ και εγκρίθηκε από τη Σύγκλητο του ΔΠΘ, παράλληλα δε λειτούργησαν όλες οι επιτροπές του Τμήματος, που παρήγαγαν έργο, ενώ συγκροτήθηκαν και νέες επιτροπές για την ομαλή λειτουργία του Τμήματος και την κάλυψη των αναγκών του, και ανάλογα με τις υποδείξεις της ΜΟΔΙΠ, όπως λ.χ. η επιτροπή σύνταξης τεχνικών προδιαγραφών επιστημονικού και εργαστηριακού εξοπλισμού ΤΙΕ, για την έρευνα που πραγματοποιείται στα εργαστήρια του Τμήματος. Συνεχίστηκε η διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης του ΤΙΕ, τόσο από τους καθηγητές όσο και από τους φοιτητές του Τμήματος, και τα σχετικά στοιχεία εισήχθησαν στις σχετικές πλατφόρμες της ΜΟΔΙΠ και της ΑΔΙΠ, ώστε να συνεχιστεί η διαδικασία αξιολόγησης του ΤΙΕ.

Διαδικασία Πιστοποίησης του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος: Πραγματοποιήθηκε η διαδικασία της πιστοποίησης του ΠΠΣ του ΤΙΕ, με την επιτόπια επίσκεψη της σχετικής επιτροπής, η οποία αποτελούνταν από τους καθηγητές Β. Παναγιωτόπουλο, Γ. Αναστασιάδη και Γ. Καζαμία, από 10-14 Φεβρουαρίου 2020. Το Τμήμα σε συνεργασία με τη ΜΟΔΙΠ οργάνωσε την όλη διαδικασία, προετοίμασε το υλικό που δόθηκε στην επιτροπή και ετοίμασε το πρόγραμμα των συναντήσεων των μελών της επιτροπής, όπως προβλέπεται σε ανάλογες περιπτώσεις. Στη συνέχεια μας γνωστοποιήθηκε το προσχέδιο της έκθεσης, επί του οποίου διατυπώσαμε συγκεκριμένες παρατηρήσεις, με τη μορφή υπομνήματος στην αγγλική γλώσσα, και τώρα αναμένουμε από την ΑΔΙΠ το κείμενο της τελικής έκθεσης, βάση του οποίου το επόμενο ακαδημαϊκό έτος θα δρομολογούνταν οι απαραίτητες αλλαγές.

Εμπλουτισμός της Βιβλιοθήκης του Τμήματος: Η βιβλιοθήκη του ΤΙΕ, πέρα από τις συνήθεις προμήθειες βιβλίων και περιοδικών και παρά τα προβλήματα που αντιμετωπίζει λόγω έλλειψης προσωπικού, εμπλουτίστηκε με τη δωρεά ενός συνόλου παλαιών βιβλίων, στην ελληνική και σε άλλες ευρωπαϊκές γλώσσες, με ιστορικό, φιλολογικό, θεολογικό και νομικό περιεχόμενο. Τα βιβλία είναι υπό μεταφορά, ενώ το πρόβλημα της καταγραφής και ταξινόμησης των βιβλίων, τόσο αυτών που αγοράζονται όσο και εκείνων που προέρχονται από δωρεές είναι φλέγον, παρά την περιστασιακή διάθεση ενός βιβλιοθηκονόμου από τη βιβλιοθήκη της Νομικής Σχολής του ΔΠΘ. Πάντως για την ταξινόμηση της δωρεάς αυτής παραχωρήθηκε εκτάκτως βιβλιοθηκάριος από την Νομική Σχολή και σε αντάλλαγμα τα βιβλία που έχουν νομικό περιεχόμενο να παραχωρηθούν στη βιβλιοθήκη της.

Εξειδίξεις και προκηρύξεις νέων θέσεων - ζητήματα προσωπικού: Εντός του ακαδημαϊκού έτους 2019-2020 έγιναν κρίσεις εξειλίξεων, μονιμοποιήσεων ή πλήρωσης νέων θέσεων στο ΤΙΕ, αλλά και προκηρύξεις για εξειλίξεις μελών ΔΕΠ. Έγινε η εκλογή για τη μετάταξη από τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση ενός ακόμη μέλους ΕΔΙΠ, του κ. Δ. Τσεντικόπουλου. Ο φάκελος έχει ήδη διαβιβαστεί στην Πρυτανεία και αναμένεται η μετάταξη. Επίσης καταρτίστηκε, εγκρίθηκε από την Κοσμητεία και τη Σύγκλητο και αναρτήθηκε στο

ΑΠΕΛΛΑ το επικαιροποιημένο ενιαίο μητρώο εσωτερικών και εξωτερικών εκλεκτόρων των γνωστικών αντικειμένων του Τμήματος, για την προώθηση των σχετικών διαδικασιών εκλογών και κρίσεων των συναδέλφων και των νέων θέσεων, μετά από δύο διαδικασίες επικαιροποίησης από τη Συνέλευση του ΤΙΕ. Εγκρίθηκε η απόσπαση τριών εκπαιδευτικών από την πρωτοβάθμια και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση που θα κάλυπταν τη διδασκαλία των Η/Υ και τη γενικότερη υποστήριξη του διδακτικού έργου του ΤΙΕ, έγινε προκήρυξη για τη μετάταξη εκπαιδευτικών από την πρωτοβάθμια και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση ως ΕΔΙΠ και ΕΕΠ στο Τμήμα.

Διδασκαλία σε προπτυχιακό επίπεδο: Η διδακτική διαδικασία εξελίχθηκε ομαλά, τόσο στους κανονικούς όσο και στους φοιτητές από κατατακτήριες εξετάσεις, πραγματοποιήθηκαν μάλιστα και ορισμένες από τις προγραμματισμένες εκπαιδευτικές εκδρομές των φοιτητών, στο πλαίσιο μαθημάτων και με τη συνοδεία των αντιστοίχων καθηγητών. Από τη δεύτερη εβδομάδα του Μαρτίου, λόγω των μέτρων για την πανδημία του κορωνοϊού, τα μαθήματα διδάχθηκαν πλήρως με σύγχρονη τηλεκπαίδευση και με συμπληρωματικό υλικό από ασύγχρονη τηλεκπαίδευση, με βάση τις οδηγίες και τις τεχνικές δυνατότητες που παρείχε το ΔΠΘ. Αναλόγως θα πραγματοποιούνταν ψηφιακά και οι εξετάσεις της εξεταστικής περιόδου Ιουνίου 2020, για τις οποίες έγινε μάλιστα μικρή τροποποίηση του ακαδημαϊκού ημερολογίου, ώστε το εξάμηνο να ολοκληρωνόταν κανονικά, παρά τις δυσκολίες που η παρούσα συγκυρία επέφερε. Επίσης, λειτούργησε το πρόγραμμα ΕΣΠΑ για την πρακτική άσκηση των φοιτητών, μέχρι την αναστολή λειτουργίας του ΤΙΕ και του ΔΠΘ με φυσική παρουσία λόγω της πανδημίας της Covid-19, οι οποίοι εργάστηκαν, μεταξύ άλλων, στον Δήμο Κομοτηνής, στο Εκκλησιαστικό Μουσείο, στο αρχείο και τη βιβλιοθήκη της Ιεράς Μητροπόλεως καθώς και σε αρχαιολογικές ανασκαφές, δεδομένου ότι το Τμήμα συνδιοργανώνει με το ΑΠΘ πανεπιστημιακή ανασκαφή στη δυτική Μακεδονία. Επίσης λειτούργησε ομαλά το Πρόγραμμα Παιδαγωγικής Κατάρτισης και Διδακτικής Επάρκειας του ΤΙΕ, με ορισμένες αναγκαίες προσαρμογές και αλλαγές, ώστε να είναι συμβατό προς τις νέες προβλέψεις του σχετικού νομικού πλαισίου και λειτουργικό και για όσους παλαιότερους αποφοίτους θελήσουν να αποκτήσουν τη συγκεκριμένη δεξιότητα, και πραγματοποιήθηκαν εκπαιδευτικές εκδρομές και επισκέψεις σε μουσεία στην Ανατολική Μακεδονία και τη Θράκη. Λειτούργησε, στο πλαίσιο των περιορισμών που έθεσε η πανδημία της Covid-19, το πρόγραμμα Erasmus και το Erasmus+ για τις ανταλλαγές φοιτητών, με τα πανεπιστημιακά τμήματα της αλλοδαπής, με τα οποία έχουμε υπογράψει σχετικές συμφωνίες. Στο πλαίσιο αυτό, ολοκληρώθηκε η διαδικασία έγκρισης των φοιτητών του Τμήματος που συμμετείχαν στο πρόγραμμα Erasmus κατά το ακαδημαϊκό έτος 2020-2021. Το εαρινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2019-2020 και κατά τη διάρκεια των μέτρων κατά της πανδημίας από τον κορωνοϊό, πραγματοποιήθηκε ικανός αριθμός ανοικτών στο κοινό διαδικτυακών διαλέξεων. Ολο-

κληρώθηκε η σύνταξη, η έγκριση από τη Σύγκλητο του ΔΠΘ και η ανάρτηση στην ιστοσελίδα του ΤΙΕ του «Κανονισμού του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών», που ουσιαστικά αποτελεί τον «Εσωτερικό Κανονισμό» του Τμήματος. Ολοκληρώθηκε, εγκρίθηκε και αναρτήθηκε επίσης ο «Κανονισμός για τον Ακαδημαϊκό Σύμβουλο Σπουδών» του ΤΙΕ, καθώς και ο κανονισμός για τον θεσμό του «Ακροατή Πανεπιστημιακών Μαθημάτων», ο οποίος από το τρέχον ακαδημαϊκό έτος ενεργοποιήθηκε και ισχύει και στο ΤΙΕ. Με τον τρόπο αυτό, ολοκληρώθηκε ο κύκλος των απαραίτητων εσωτερικών κανονισμών που διέπουν τη λειτουργία του ΤΙΕ σε προπτυχιακό, μεταπτυχιακό, διδακτορικό και μεταδιδακτορικό επίπεδο, δηλαδή στους τέσσερεις κύκλους σπουδών που το Τμήμα μας προσφέρει.

Διδασκαλία σε μεταπτυχιακό επίπεδο: Λειτουργήσαν κανονικά και τα δύο ΠΜΣ του Τμήματος, με προσαρμογές στην ύλη των εξετάσεων τους και λήψη των απαραίτητων αποφάσεων από τη ΓΣΕΣ για την ομαλή λειτουργία τους, όπως για παράδειγμα σχετικά με την εμπλοκή και άλλων διδασκόντων σε κάποιο μάθημα ή με την προσαρμογή ορισμένων τίτλων μαθημάτων. Ειδικότερα, το ΠΜΣ του ΤΙΕ «Σπουδές στην τοπική ιστορία – διεπιστημονικές προσεγγίσεις» λειτουργήσε ομαλά, με 26 νέους φοιτητές και με ολοκλήρωση των σπουδών 12 παλαιότερων, τόσο με την ολοκλήρωση και κρίση μεταπτυχιακών διατριβών όσο και με την πρόσκληση 10 επισκεπτών καθηγητών από διάφορα πανεπιστημιακά Τμήματα, ο τρόπος και οι διαδικασίες πρόσκλησης των οποίων αναπροσαρμόστηκαν και επικαιροποιήθηκαν με απόφαση της Συνέλευσης του ΤΙΕ, με τον περιορισμό ότι για το τρέχον ακαδημαϊκό έτος δεν εγκρίθηκαν για οικονομικούς λόγους προσκλήσεις καθηγητών από άλλα ΑΕΙ. Επίσης λειτουργήσε κανονικά το ΠΜΣ «Ιστορία της Ιατρικής και βιολογική ανθρωπολογία, υγεία, νόσος και φυσική επιλογή» της Ιατρικής Σχολής του ΑΠΘ, στο οποίο το ΤΙΕ συμμετέχει. Για την υποστήριξη της λειτουργίας των μεταπτυχιακών σπουδών του ΤΙΕ συνεχίστηκε ομαλά η λειτουργία του έργου «Σχεδιασμός βάσης δεδομένων για την τήρηση των μεταπτυχιακών φοιτητών και διδασκόντων του ΠΜΣ», με ιδιαίτερως ικανοποιητικά αποτελέσματα για τη διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη των εκπαιδευτικών δομών και υπηρεσιών του Τμήματος.

Διδακτορικές σπουδές: Με βάση τον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του ΤΙΕ και το σχετικό νόμο εκδόθηκαν δύο προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την εκπόνηση διδακτορικών διατριβών στο Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας, τον Οκτώβριο και τον Μάρτιο του λήγοντος ακαδημαϊκού έτους, υποβλήθηκαν σχετικές υποψηφιότητες, συγκροτήθηκαν ανάλογες επιτροπές, οι οποίες τηρώντας τις προβλέψεις του κανονισμού εισηγήθηκαν στο Τμήμα την αποδοχή οκτώ και οκτώ αντιστοίχως νέων υποψηφίων διδασκόντων, εισηγήσεις που έγιναν δεκτές από τη Συνέλευση, η οποία συγκρότησε και τις ανάλογες τριμελείς εποπτικές επιτροπές. Συγκροτήθηκαν επταμελείς εξεταστικές επιτροπές για την κρίση των υποψηφίων διδασκόντων και κρίθη-

καν επιτυχώς οι διατριβές τεσσάρων εξ αυτών. Συνεχίστηκε η εκπόνηση των διατριβών των υποψηφίων διδακτόρων, κατά περιπτώσεις έγιναν τροποποιήσεις ή συμπληρώσεις των θεμάτων και των τίτλων των διατριβών, ή αντικαταστάθηκαν αφυπηρετήσαντα μέλη τους με άλλα εν ενεργεία, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του νόμου, και υποβλήθηκαν οι σχετικές εκθέσεις προόδου, που εγκρίθηκαν από τη ΓΣΕΣ. Επίσης, επιλύθηκαν προβλήματα που κατά καιρούς ανέκυψαν με την εκπόνηση ορισμένων διατριβών, ώστε να εξασφαλιστεί η συνέχισή της.

Μεταδιδακτορικές ερευνητικές σπουδές: Με βάση τον κανονισμό μεταδιδακτορικών σπουδών του ΤΙΕ και του ΔΠΘ, συζητήθηκαν από τη Συνέλευση και έγινε δεκτή η αίτηση υποψηφιότητας τριών ατόμων για την εκπόνηση μεταδιδακτορική έρευνας στο Τμήμα. Συνολικά, λοιπόν, ο αριθμός των μεταδιδακτόρων του ΤΙΕ ανέρχεται στους έξι. Σημειώνεται ότι στην περίπτωση της κας Μ. Ευσταθιάδου η μεταδιδακτορική έρευνα πραγματοποιείται με ειδική υποτροφία του «Κοινωνοφελούς Ιδρύματος Αλ. Ωνάσης».

Έρευνα: Το ερευνητικό έργο του Τμήματος, που διεξάγεται κυρίως διά των εργαστηρίων αλλά και από την έρευνα των μελών ΔΕΠ και ΕΔΙΠ βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη, με την ανάπτυξη των σχετικών υποδομών, δηλαδή δύο εργαστηρίων σε κάθε κατεύθυνση και ενός εργαστηρίου που υποστηρίζει το ερευνητικό έργο και δραστηριοποιείται σε ζητήματα εκπαίδευσης και εφαρμογών σε αυτήν των νέων τεχνολογιών. Λειτουργήσαν ομαλά τα εργαστήρια αυτά, στα οποία εντάχθηκαν και νέα μέλη, παράγοντας ερευνητικό έργο, όπως φαίνεται από τους σχετικούς απολογισμούς των διευθυντών τους, στον βαθμό που αυτοί έχουν συνταχθεί και κατατεθεί στη ΓΣ. Όσον αφορά την ερευνητική δραστηριότητα του ΤΙΕ εγκρίθηκαν τα υποβληθέντα αιτήματα για παροχή άδειας υποβολής πρότασης, στο πλαίσιο της προκήρυξης ερευνητικών έργων ΕΛΙΔΕΚ για την ενίσχυση των μελών ΔΕΠ, καθώς και η συμμετοχή του Τμήματος στο MAZEbook Project και στον άξονα «ΕΠΑνΕΚ 2014-2020: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Άνταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα, Καινοτομία», και μάλιστα στην ενιαία δράση κρατικών ενισχύσεων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας «Ερευνώ - Δημιουργώ - Καινοτομώ». Πραγματοποιήθηκαν από τη Συνέλευση οι αντίστοιχοι ορισμοί επιστημονικών υπευθύνων κάθε δράσης. Συνεχίστηκαν οι δράσεις στο πλαίσιο των πρωτοκόλλων συνεργασίας που έχει ήδη υπογράψει το Τμήμα, ενώ, κατά το τρέχον ακαδημαϊκό έτος και στο πλαίσιο της εξωστρέφειας που χαρακτηρίζει την ερευνητική πολιτική και την επιστημονική φυσιογνωμία του Τμήματος, υπογράφηκαν επιπροσθέτως και τα ακόλουθα μνημόνια και πρωτόκολλα συνεργασίας: Συμφωνία συνεργασίας με το Τμήματος Στατιστικής και Πιθανοτήτων του Οικονομικού Πανεπιστημίου της Πράγας στο πλαίσιο του Erasmus+, κατά το οποίο προβλέπεται, πέρα από τα κοινά ερευνητικά προγράμματα, και η διοργάνωση συνεδρίων και ημερίδων. Επίσης, υπογράφηκε πρωτόκολλο συνεργασίας με το Global Council on Anthropological Linguistics (GLOCAL),

του University of London (School of Oriental and African Studies). Το δίκτυο αυτό είναι παγκοσμίως γνωστό για τις επιστημονικές εκδόσεις και τα διεθνή ανθρωπολογικά συνέδρια που διοργανώνει –όπως τα Annual Conference on Asian Linguistic Anthropology, Annual Conference on Mediterranean and European Linguistic Anthropology, Annual South and Central American Assembly Linguistic Anthropology, Annual Conference on Oceanian Linguistic Anthropology, African Assembly on Linguistic Anthropology και Mediterranean Association of Linguistic Anthropology–, με στόχο την οργάνωση κοινών επιστημονικών δραστηριοτήτων, workshops, ημερίδων, σεμιναρίων και συνεδρίων, για ζητήματα σχετικά με τις ανθρωπολογικές και πολιτισμικές σπουδές στον ευρύτερο χώρο της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι το ΤΙΕ αποφάσισε να ζητήσει χρηματοδότηση από τις πιστώσεις του ΔΠΘ για την πραγματοποίηση αρχαιολογικής έρευνας στον νομό Ξάνθης κατά το έτος 2020, στο πλαίσιο του προγράμματος «Χαρτογραφώντας τους πρώιμους γεωργούς στη Θράκη» (MAPFARMA). Επίσης, το ότι ο κ. Αν. Κυριακίδης πραγματοποίησε δωρεά πολλών και σημαντικών αντικειμένων λαϊκής τέχνης στο Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του ΤΙΕ, τα οποία εντάχθηκαν στη γενικότερη λαογραφική συλλογή του ΔΠΘ, της οποίας την επιστημονική διαχείριση και μουσειακή προβολή έχει αναλάβει, με απόφαση του ΔΠΘ, το Τμήμα μας, με στόχο να εκτεθεί σε κατάλληλα διαμορφωμένο χώρο στο ισόγειο του νέου κτιρίου της ΣΚΑΣ του ΔΠΘ, ώστε να χρησιμοποιούνται και στην πρακτική εκπαίδευση των φοιτητών μας.

Κτιριακά ζητήματα: Σε συνέχεια όσων είχαν προγραμματιστεί πέρυσι, φέτος πραγματοποιήθηκαν μεγάλης κλίμακας επισκευές (μονώσεις, ελαιοχρωματισμοί, μικροεπισκευές και κυρίως αναμόρφωση και ανακαίνιση του χώρου υποδοχής και πολλαπλών χρήσεων στο ισόγειο) σε συνεργασία με την Τεχνική Υπηρεσία του ΔΠΘ. Ολοκληρώθηκε, σε συνεργασία με την Τεχνική Υπηρεσία και τη διοίκηση του ΔΠΘ γενικός ελαιοχρωματισμός των εσωτερικών χώρων του κτιρίου μας, επισκευή των σεσαρθρωμένων κονιαμάτων, επισκευές στις ηλεκτρολογικές και υδραυλικές εγκαταστάσεις αλλά και στο σύστημα και στα σώματα θέρμανσης, ώστε η λειτουργία του ΤΙΕ να διευκολυνθεί και να υποστηριχθεί, δεδομένου ότι ο τελευταίος ελαιοχρωματισμός είχε γίνει το έτος 2010. Διαμορφώθηκε και ανακαινίστηκε ο χώρος της εισόδου, τοποθετήθηκαν σε λειτουργικές θέσεις πίνακες ανακοινώσεων και κατασκευάστηκαν τραπέζια και καθίσματα σταθερά στον χώρο της εισόδου, για τη διευκόλυνση των φοιτητών και των επισκεπτών και τη βελτίωση της αισθητικής και της εν γένει εικόνας του κτιρίου. Επίσης, παραγγέλθηκαν σώματα κλιματισμού που θα τοποθετούνταν στις αίθουσες διδασκαλίας, ώστε να λυθεί το πρόβλημα της θέρμανσης και της ψύξης, που δυσχέραινε σημαντικά την εκπαιδευτική διαδικασία, ιδίως κατά τον χειμώνα και το καλοκαίρι, λόγω της δύσκολης κατάστασης που διαμορφωνόταν στις αίθουσες αυτές. Ολοκληρώθηκε η μελέτη για την ένταξη του κτιρίου μας στο «Πρόγραμμα

Ενεργειακής Αναβάθμισης Κτιρίων», που εντασσόταν στο «Επιχειρησιακό Πρόγραμμα» της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, ενώ συγκροτήθηκε επιτροπή για την υποβολή πρότασης σχετικά με τον εξοπλισμό χώρων του ΤΙΕ στο υπό ανέγερση νέο κτίριο της ΣΚΑΣ στην πανεπιστημιούπολη της Κομοτηνής, όπου πρόκειται να στεγαστεί το ΤΙΕ.

Εξοπλισμός σε έπιπλα και συσκευές: Απορροφήθηκε ο προϋπολογισμός του προηγούμενου ακαδημαϊκού έτους και προγραμματίστηκε η κατανομή και η διάθεση του προϋπολογισμού του ακαδημαϊκού έτους 2019-2020. Επίσης, στο πλαίσιο των έκτακτων ενισχύσεων σε έπιπλα και συσκευές και εν γένει ερευνητικές και εκπαιδευτικές υποδομές, τόσο από τον τακτικό προϋπολογισμό του ΔΠΘ όσο και από το «Επιχειρησιακό Πρόγραμμα» της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης: «Υποδομές ανάπτυξης ανθρωπίνου δυναμικού και ενίσχυσης της κοινωνικής συνοχής», με βάση τις σχετικές αποφάσεις του ΤΙΕ για τον εξοπλισμό γραφείων, της γραμματείας, εργαστηριακών χώρων, της βιβλιοθήκης και της αίθουσας συνεδριάσεων του Τμήματος, ώστε να εκσυγχρονισθούν εν μέρει οι υποδομές μας και να διευκολυνθεί όχι μόνο το ερευνητικό και επιστημονικό έργο των μελών του Τμήματος αλλά και η διδακτική διαδικασία, έχουν αρχίσει ήδη να φτάνουν στο Τμήμα όργανα και είδη, ενώ αρκετά ακόμη αναμένονται από τους σχετικούς διαγωνισμούς που είναι σε εξέλιξη.

Ηλεκτρονικές υπηρεσίες: Συνεχίστηκε η διαδικασία συντήρησης και διαχείρισης της ιστοσελίδας του ΤΙΕ και υποστηρίχθηκε η λειτουργία όλων των ηλεκτρονικών υπηρεσιών που σχετίζονται με τους φοιτητές και την οργάνωση των σπουδών στο Τμήμα. Επίσης, εμπλουτίστηκε η ιστοσελίδα του ΤΙΕ με την ανάρτηση κανονισμών και ηλεκτρονικών συνδέσμων που αφορούν ζητήματα, όπως η ακολουθούμενη πολιτική προστασίας προσωπικών δεδομένων ή οδηγούν σε άλλες ηλεκτρονικά παρεχόμενες υπηρεσίες του ΔΠΘ, προς διευκόλυνση των χρηστών της. Υποστηρίχθηκε επίσης η ηλεκτρονική αξιολόγηση από τους φοιτητές και τους διδάσκοντες, ενώ η αίθουσα υπολογιστών λειτουργήσε ανελλιπώς, με στόχο την υποστήριξη του εκπαιδευτικού, ερευνητικού και διοικητικού έργου του ΤΙΕ. Συνεχίστηκε και ολοκληρώθηκε από επιτροπή μελών ΔΕΠ του ΤΙΕ η πλήρης μετάφραση στα αγγλικά της ιστοσελίδας του Τμήματος, ενώ συστηματικά συνέχισαν να εργάζτηκαν οι υπεύθυνοι για τη διαρκή καταχώριση στοιχείων στο Πληροφοριακό Σύστημα Ποιότητας (ΟΠΕΣΠ) της ΑΔΙΠ, με στόχο τη διαρκή αξιολόγηση του Τμήματος και την πραγματοποίηση βημάτων προς την κατεύθυνση της επίτευξης των στόχων που θέτουν οι δείκτες αξιολόγησης του ακαδημαϊκού έργου του ΤΙΕ, η οποία αποτελεί συνεχή και διαρκώς ανανεούμενη διαδικασία.

Συνεργασία με άλλους φορείς: Το ΤΙΕ συμμετείχε ενεργά, με ένα μέλος ΔΕΠ, στην επιτροπή για τη συγγραφή βοηθημάτων ελληνικής ιστορίας, που έχει συγκροτηθεί από την «Ειδική Συνοδική Επιτροπή Πολιτιστικής Ταυτότητας» της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος, και στην επιτροπή για

τα προγράμματα σπουδών της ιστορίας του Υπουργείου Παιδείας. Επίσης συμμετέχει σε επιστημονικές εκδοτικές προσπάθειες της Ιεράς Μητροπόλεως Μαρωνείας και Κομοτηνής, με στόχο την ανάδειξη των θρησκευτικών μνημείων της Κομοτηνής αλλά και της πολιτισμικής φυσιογνωμίας της πόλης και της ευρύτερης περιοχής της. Επίσης το ΤΙΕ συνεργάστηκε με την Εθνική Επιτροπή «Ελλάδα 2021» και την Επιστημονική Επιτροπή της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος για τους εορτασμούς των 200 χρόνων από την Επανάσταση, αλλά και με την επιστημονική επιτροπή (Scientific Committee) του Global Council of Anthropological Linguistics, που έχει συσταθεί και λειτουργεί στο School of Oriental and African Studies του University of London, στην Αγγλία. Επίσης το Τμήμα, και συγκεκριμένα το Εργαστήριο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Ερευνών συνεργάστηκε με το Ίδρυμα Θρακικής Τέχνης και Παράδοσης της Ξάνθης και με την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ξάνθης για τη διοργάνωση εκδηλώσεων σχετικών με την ιστορία και τον πολιτισμό της Θράκης και με την «Ακαδημία Λαϊκού Πολιτισμού και Τοπικής Ιστορίας», που είναι Τμήμα του Πολιτιστικού Φορέα «Μαγνήτων Κιβωτός, για τη διάσωση του πολιτιστικού αποθέματος» της Ιεράς Μητρόπολης Δημητριάδος και Αλμυρού, όπου συνεχίστηκαν τα μαθήματα του e-learning τριετούς κύκλου σπουδών με γενικό θέμα «Λαογραφία», στο οποίο διδάσκουν μέλη του ΤΙΕ.

Εκδοτικό έργο: Το Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του ΤΙΕ, παρουσίασε τρεις αυτοτελείς εκδόσεις, ενώ επίσης παρουσιάστηκαν τρεις εκδόσεις που σχετίζονται με δραστηριότητες (συνέδρια, ημερίδες κ.λπ.) στα οποία το Τμήμα πήρε μέρος.

Αναγορεύσεις επιτίμων διδασκόντων – τελετές: Με αποφάσεις της Συνέλευσης, ύστερα από σχετικές τεκμηριωμένες προτάσεις, αποφασίστηκε η απονομή από το ΤΙΕ του τίτλου του Επίτιμου Διδάκτορα στον Ομότιμο Καθηγητή του ΕΚΠΑ και αντεπιστέλλον μέλος της Ακαδημίας της Βιέννης, κ. W. Ruchner. Επίσης, το ΤΙΕ, με απόφαση της Συνέλευσης, αποφάσισε τη θέσπιση ειδικής τελετής προς τιμήν των ομοτίμων καθηγητών του, με την ευκαιρία της εκάστοτε απονομής του τίτλου, το τυπικό της οποίας καθορίστηκε με την παραπάνω απόφαση.

Διοργάνωση συνεδρίων και ημερίδων: Στη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους 2019-2020 διοργανώθηκαν τα ακόλουθα συνέδρια, διημερίδες και ημερίδες, που στηρίχθηκαν στο ερευνητικό έργο του ΤΙΕ: 4^ο Συνέδριο των Νεοελληνιστών των βαλκανικών χωρών *Ελληνισμός και Βαλκάνια – αμφίδρομες σχέσεις: γλώσσα, ιστορία, λογοτεχνία, πολιτισμός (1453-2019)*, (Κομοτηνή, 22-24 Νοεμβρίου 2019 – Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας του ΔΠΘ / Ευρωπαϊκή Εταιρεία Νεοελληνικών Σπουδών)· *Bilateral Colloquium Greece and Bulgaria: Intercultural Relations from Antiquity to Modern Times* (Κομοτηνή, Νοέμβριος 2019 – Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του ΔΠΘ / Department of Modern Greek Studies της Faculty of Classical and Modern Philology στο University of Sofia 'St Kliment Ohridski')·

Διεθνές Συνέδριο *Λαϊκή παράδοση του Πόντου: από το παρελθόν στο παρόν* (Θεσσαλονίκη, 29 Νοεμβρίου – 1 Δεκεμβρίου 2019 – «Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας» του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του ΔΠΘ / «Εργαστήριο Κοινωνικών Επιστημών» του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης της Σχολής Επιστημών Αγωγής του ΕΚΠΑ / «Φάρος Ποντίων» της Θεσσαλονίκης)· Επιστημονική Ημερίδα *Ελληνοτουρκικοί Πολιτισμικοί Διάλογοι* (Κωνσταντινούπολη, 1 Νοεμβρίου 2019, Σισμανόγλειο Μέγαρο, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης / Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών / Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας – Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας – Γενικό Προξενείο της Ελλάδας στην Κωνσταντινούπολη). Για το υπόλοιπο του 2020, σχεδιάστηκαν και υλοποιήθηκαν από το ΤΙΕ τα εξής συνέδρια: Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο / *International Conference Ελληνική Λαϊκή Τέχνη: παλαιότερες θεματικές με σύγχρονες προσεγγίσεις / Greek Folk Art: Older Themes with Modern Approaches* (Βόλος, 25-27 Σεπτεμβρίου 2020 – Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης / Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας / Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας – Ακαδημία Λαϊκού Πολιτισμού και Τοπικής Ιστορίας – Φορέας πολιτισμού «Μαγνήτων Κιβωτός, για τη διάσωση του πολιτιστικού αποθέματος» της Ιεράς Μητροπόλεως Δημητριάδος και Αλυρού)· *3rd International Symposium on Megalithic Monuments and Cult Practices. Dedicated to the 60th Birthday of Prof. Dr. Sc. Vasil Markov* (Blagoevgrad, 7-11 Σεπτεμβρίου 2020, University Congress Center Bachinovo – University Research Center for Ancient European and Eastern Mediterranean Cultures / South – West University 'Neofit Rilski')· *Colloquium Cultural aspects and the Sociocultural Anthropology of The COMELA region – New methodological orientations of Greek Folklore I. Folk Culture and Ethnolinguistics in Greece – II. Society and Popular Culture*, στο πλαίσιο του *International Conference on Mediterranean and European Linguistic Anthropology – COMELA* (Αθήνα, 4 Σεπτεμβρίου 2020 – SOAS, at The University of London – American College of Greece).

Συμμετοχή σε ειδικές επιτροπές του ΔΠΘ: Πέρα από την προβλεπόμενη συμμετοχή εκπροσώπων του Τμήματος στα όργανα διοίκησης του ΔΠΘ (Σύγκλητος, ΕΛΚΕ κ.λπ.) μέλη του Τμήματος συμμετέχουν επίσης στη ΜΟΔΠΠ, στην Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας και στο Συμβούλιο του Κέντρου Επαγγελματικής Εκπαίδευσης του ΔΠΘ. Να σημειωθεί ότι, σε συνεργασία με το ειδικό Γραφείο Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων του ΔΠΘ, το ΤΙΕ έχει ήδη αποφασίσει συγκεκριμένα στάδια για την εφαρμογή μιας πολιτικής προστασίας προσωπικών δεδομένων, τα οποία και εφαρμόζει τόσο στο εκπαιδευτικό και διοικητικό, όσο και στο εκπαιδευτικό έργο του, ακολουθώντας τα σχετικά πρωτόκολλα. Επίσης, με απόφαση της Συνέλευσης έχει οριστεί υπεύθυνος Καθηγητής για τη διοργάνωση δράσεων εθελοντισμού και την καλλιέργεια κουλτούρας εθελοντισμού, στο πλαίσιο της ένταξης των δράσεων μας στη σχετική πολιτική την οποία έχει εγκρίνει και ακολουθεί το ΔΠΘ.

VI. Εορτασμός των 25 χρόνων λειτουργίας του ΤΙΕ

Με απόφαση της ΓΣ του Τμήματος, τα έτη 2016-2017 διοργανώθηκαν μια σειρά εκδηλώσεων για τον εορτασμό των 25 χρόνων από την ίδρυση του ΤΙΕ. Στο πλαίσιο αυτό έγιναν οι εξής εκδηλώσεις, οι οποίες εντάσσονται στο έργο του ΤΙΕ κατά την περίοδο αυτή: Κατασκευή ειδικής αναμνηστικής πλακέτας των 25 χρόνων, που προσφέρθηκε τιμητικά σε προσκεκλημένους, τιμώμενους και επίλεκτα μέλη της ακαδημαϊκής, πνευματικής και καλλιτεχνικής ζωής του τόπου· Αναγόρευση των Μητροπολίτη Πριγκηποννήσων κ. Ιακώβου, Δ. Μαυρίδη, J. Kodex σε επίτιμους διδάκτορες του Τμήματος, I. Χασιώτη σε επίτιμο καθηγητή του Τμήματος και Αρχιεπισκόπου Αθηνών κ. Ιερωνύμου, Β. Κατσαρού, Η. Eideneier σε επίτιμους διδάκτορες της ΣΚΑΣ· Διοργάνωση τον Μάρτιο του 2017 του διεθνούς επιστημονικού συνεδρίου *Οι Πομάκοι της Θράκης: Πολυεπιστημονικές και διεπιστημονικές προσεγγίσεις / The Pomaks of Thrace: Multidisciplinary and Interdisciplinary Approach* από το Εργαστήριο Φυσικής Ανθρωπολογίας και το Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του ΤΙΕ· Διοργάνωση διακυβερνητικού συνεδρίου του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Ιστορική Εκπαίδευση, το οποίο πραγματοποιήθηκε στην Αλεξανδρούπολη (10-11 Οκτωβρίου 2016) σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων και το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης· Έκδοση αναμνηστικού επιστημονικού τόμου για τον εορτασμό των 25 χρόνων του Τμήματος, με μελέτες των μελών ΔΕΠ και υποψηφίων διδασκόντων ή διδασκόντων του Τμήματος.

Στο πλαίσιο του εορτασμού για την επέτειο των 25 χρόνων λειτουργίας του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του ΔΠΘ, το Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας ανέλαβε την έκθεση της λαογραφικής συλλογής του ΔΠΘ. Για τον λόγο αυτό συστήθηκε επιτροπή, από τον Πρόεδρο του ΤΙΕ, την κα Β. Κράββα, Λέκτορα του ΔΠΘ, την κα Ν. Μαχά-Μπιζούμη, διδάσκουσα στο ΤΙΕ και την κα Ν. Δαλακούρα, μουσειολόγο του Αρχαιολογικού Μουσείου Κομοτηνής, η οποία επέλεξε τα εκθέματα, σχεδίασε και υλοποίησε την έκθεση, αλλά και προέβη στην τεκμηρίωση των εκθεμάτων και στη συγγραφή των σχετικών συνοδευτικών κειμένων. Τα εγκαίνια της έκθεσης με τίτλο «Η διαδρομή της Λαογραφικής Συλλογής του ΔΠΘ. Από το σκοτάδι της αποθήκης στο φως του εκθέτειν και επικοινωνείν» έγιναν στην Κομοτηνή (28 Σεπτεμβρίου 2016) και ως τον Απρίλιο του 2017 η έκθεση ήταν ανοικτή συγκεκριμένες μέρες της εβδομάδας, υποδεχόμενη πολλούς επισκέπτες αλλά και φοιτητές και σχολεία της Ροδόπης, ώστε να λειτουργεί και εκπαιδευτικά. Το κύριο μέρος της έκθεσης αυτής παρουσιάστηκε επίσης στο περίπτερο του ΔΠΘ στην «24^η Έκθεση Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης» (Κομοτηνή, 25-27 Νοεμβρίου 2016), αλλά και σε διεθνές συνέδριο της Ιατρικής Σχολής του ΔΠΘ (Αλεξανδρούπολη, Μάιος 2017).

Στο πλαίσιο των αναγορεύσεων που προαναφέρθηκαν, το ΤΙΕ διοργάνωσε επίσης τις ακόλουθες εόρτιες επιστημονικές ημερίδες: Επιστημονική

Ημερίδα *Μοναστική ζωή και εκκλησιαστική παράδοση στη Θράκη – Αφιέρωμα τιμής στην Α.Μ. τον Αρχιεπίσκοπο Αθηνών και Πάσης Ελλάδος κ. Ιερώνυμο Β΄* (Κομοτηνή, 16 Απριλίου 2016)· Επιστημονική Ημερίδα *Οικουμενικό Πατριαρχείο: όψεις της διαχρονικής πορείας, της διακονίας και της προσφοράς του – Έκφραση τιμής στον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Πριγκηποννήσων κ. Ιάκωβο* (Κομοτηνή, 4 Νοεμβρίου 2016)· Επιστημονική Ημερίδα *Η Θράκη στη νεότερη και σύγχρονη εποχή: σπουδές στην ιστορία και στον πολιτισμό* (Κομοτηνή, 1 Μαρτίου 2017)· Επιστημονική Ημερίδα *Πτυχές Βυζαντινής Φιλολογίας, Τέχνης και Ιστορίας* (Κομοτηνή, 24 Μαΐου 2017)· Επιστημονική Ημερίδα *Οι βυζαντινολογικές σπουδές στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης* (Κομοτηνή, 7 Μαΐου 2017).

Συνεπώς, τα ακαδημαϊκά έτη 2015/2016-2019/2020 υπήρξαν ιδιαιτέρως παραγωγικά για το Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας, και πλούσια σε εκπαιδευτικές, ερευνητικές και λοιπές επιστημονικές και ακαδημαϊκές δράσεις, που αποτελούν συνέχεια των στρατηγικών σχεδιασμών του ΤΙΕ για το έργο και τη φυσιογνωμία του, και πρόσφεραν μια στέρεη βάση για τη συνέχιση του έργου αυτού και κατά τα επόμενα ακαδημαϊκά έτη, παρά τις δυσχέρειες, την υποχρηματοδότηση και την αυξανόμενη ηλεκτρονική γραφειοκρατία, αλλά και την τάση συνεχούς μετακύλισης διοικητικής και γραμματειακής εργασίας στα μέλη ΔΕΠ, που αποτελούν κοινό γνώρισμα για όλο τον ελληνικό ακαδημαϊκό κόσμο.

Κατά τα έτη αυτά οι δομές του Τμήματος ενισχύθηκαν και επεκτάθηκαν, καταρτίστηκε Πρόγραμμα Σπουδών σε τέσσερα επίπεδα (ΠΠΣ, ΠΜΣ. Διδακτορικές σπουδές, μεταδιδακτορικές σπουδές), αυξήθηκε το προσωπικό, ήδη δε δύο νέες θέσεις είναι υπό προκήρυξη και πλήρωση, ώστε ο αριθμός των μελών ΔΕΠ να ανέλθει σε 24, ιδρύθηκαν νέες ερευνητικές μονάδες και εργαστήρια, διεκδικήθηκαν ερευνητικά προγράμματα και κονδύλια για εξοπλισμούς, ενώ παραλλήλως εδραιώθηκε η θέση του ΤΙΕ στον ελληνικό και ευρωπαϊκό ακαδημαϊκό χάρτη. Απόδειξη αποτελεί η κατά τον Φεβρουάριο του 2020 πλήρης πιστοποίηση του ΠΠΣ του Τμήματος.

Τ

ΣΤΗΝ ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ

ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΚΛΑΣΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ
ΣΠΟΥΔΩΝ (2021-2025)

Ως Κοσμήτορας της ΣΚΑΣ (ακαδημαϊκά έτη 2021-2022, 2022-2023, 2023-2024, 2024-2025) σχεδίασα και υλοποίησα τα εξής:

I. Ακαδημαϊκό έτος 2021-2022

Καθιέρωσα συγκεκριμένες συνεδριάσεις των συλλογικών οργάνων της ΣΚΑΣ, την πρώτη Τετάρτη κάθε μονού μήνα για την Κοσμητεία και τον Απρίλιο κάθε ακαδημαϊκής χρονιάς για τη Γενική Συνέλευση της Σχολής. Θέσπισα λογότυπο της ΣΚΑΣ. Αναμόρφωσα, ανακαίνισα, εμπλούτισα και επικαιροποίησα την ιστοσελίδα της ΣΚΑΣ, ώστε να είναι σύγχρονη, φιλική στον χρήστη και λειτουργική, σε συνεργασία με το μέλος ΕΔΙΠ του ΤΙΕ, Κ. Σγουρόπουλο. Προγραμμάτισα, σε συνεργασία με τα Τμήματα της ΣΚΑΣ, τα επιστημονικά συνέδρια και τις σχετικές επιστημονικές εκδηλώσεις της Σχολής για τις επετείους των 100 χρόνων από τη Μικρασιατική Καταστροφή (2022), τη Συνθήκη της Λωζάνης (2023) και την Ανταλλαγή Πληθυσμών (2024), γεγονότα καθοριστικά που διαμόρφωσαν την πληθυσμιακή, οικονομική και πολιτισμική φυσιογνωμία της σύγχρονης Ελλάδας. Ίδρυσα την *Επιστημονική Επετηρίδα της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης*, ανέλαβα πρώτος επιστημονικός εκδότης και διευθυντής της (editor) για το διάστημα 2021-2024 και υπήρξα μέλος της επιστημονικής – κριτικής επιτροπής του περιοδικού.

Ο πρώτος τόμος της *Επετηρίδας*, που αναφέρεται στο ακαδημαϊκό έτος 2021-2022 έχει τίτλο: *Επιστημονική Επετηρίδα της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης 1 (2021-2022)*, (Ζ. Γαβριηλίδου, Ν. Μαθιουδάκης, Μ. Μητσιάκη, Α. Φλιάτουρας (επιμ.), *Γλωσσανθοί. Μελέτες αφιερωμένες στην Πηνελόπη Καμπάκη-Βουγιουκλή*), και περιλαμβάνει τιμητικό αφιέρωμα επ' ευκαιρία της συνταξιοδότησης της πρώην Κοσμήτορας της ΣΚΑΣ, Ομότιμης Καθηγήτριας Π. Καμπάκη-Βουγιουκλή. Παρουσιάστηκε επίσημα και επιδόθηκε σε ειδική εκδήλωση, στο πλαίσιο του 2^{ου} Colloquium Μεταπτυχιακών Φοιτητών, Υποψηφίων Διδακτόρων και Μεταδιδασκτορικών Ερευνητών της Ειδίκευσης Γλωσσολογίας του Τμήματος Ελληνικής Φιλολογίας του ΔΠΘ (Κομοτηνή, 27 Μαΐου 2022)⁶.

⁶ «2^ο Colloquium της Ειδίκευσης Γλωσσολογίας του ΤΕΦ ΔΠΘ. Παρουσίαση τιμητικού τόμου αφιερωμένου στην Πηνελόπη Καμπάκη-Βουγιουκλή στο πλαίσιο της διοργάνωσης», *Παρατηρητής της Θράκης* 8527 (10 Μαΐου 2022), σ. 16. Ν. Βαφειάδου, «Συμβολικό 'αντίδωρο' στην ομότιμη Καθηγήτρια Πηνελόπη Καμπάκη-Βουγιουκλή ο αφιερωματικός τόμος και πρώτος τόμος της Επετηρίδας της ΣΚΑΣ ΔΠΘ», *Παρατηρητής της Θράκης* 8543 (1 Ιουνίου 2022), σ. 9. «Τιμήθηκε για την προσφορά της η Π. Καμπάκη-Βουγιουκλή», *Ο Χρόνος* 15291 (31 Μαΐου 2022), σ. 16. Ε. Βαβάτση, «Με αφορμή την κυκλοφορία της πρώτης Επιστημονικής Επετη-

Έθεσα το ζήτημα και τις βάσεις και συντόνισα τον σχετικό διάλογο μεταξύ των συναδέλφων και των Τμημάτων της ΣΚΑΣ για την καθιέρωση του θεσμού των κοινών μαθημάτων μεταξύ των Τμημάτων, κατά τη διαδικασία αναθεώρησης των προγραμμάτων σπουδών τους. Αναμόρφωσα τον κανονισμό των βραβείων της ΣΚΑΣ, που απονέμονται σε μέλη της σε ετήσια βάση, και φρόντισα για τη βελτίωση και τη συνέχιση αυτού του ακαδημαϊκού θεσμού αριστείας. Έτσι, λειτούργησε η Επιτροπή Αριστείας και απονεμήθηκαν τα προβλεπόμενα βραβεία: για το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022, η απονομή έγινε στους χώρους της Τσανακλείου Σχολής, στο πλαίσιο του 2^{ου} Colloquium Μεταπτυχιακών Φοιτητών, Υποψηφίων Διδασκτόρων και Μεταδιδακτορικών Ερευνητών της Ειδικευσης Γλωσσολογίας του Τμήματος Ελληνικής Φιλολογίας του ΔΠΘ (Κομοτηνή, 27 Μαΐου 2022).

Επιπλέον, καθιέρωσα την απονομή του τιμητικού τίτλου του «Φίλου της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών» και συνέταξα τον σχετικό κανονισμό. Επίσης, καθιέρωσα την πραγματοποίηση τιμητικών τελετών για τους Ομότιμους Καθηγητές της ΣΚΑΣ, με την ευκαιρία απονομής του τίτλου, αλλά και ειδικών τελετών για τα αφυπηρητήσαντα μέλη της Σχολής (μέλη ΔΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ, ΕΕΠ, διοικητικό προσωπικό) που επέδειξαν ιδιαίτερες ικανότητες κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και προσέφεραν στη Σχολή και στα Τμήματά της. Το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022, ο τίτλος του «Φίλου της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών» απονεμήθηκε, με ομόφωνη απόφαση της Κοσμητείας, μετά από εισήγησή μου, στον κ. Σπ. Καμαλάκη.

Επίσης, δρομολόγησα, σε συνεργασία με τον Επίκουρο Καθηγητή του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας Α. Farrington την υπογραφή πρωτοκόλλου συνεργασίας με το George Mason University της Πολιτείας της Virginia των ΗΠΑ (Νοέμβριος 2021). Την περίοδο αυτή συνέβαλα στην ίδρυση αγγλόφωνου προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών με τίτλο BA in Hellenic Studies στο Τμήμα Ελληνικής Φιλολογίας της Σχολής (Δεκέμβριος 2021), στο Πρόγραμμα Σπουδών του οποίου προβλέπεται και η διδασκαλία του ελληνικού παραδοσιακού πολιτισμού.

Παραλλήλως, σε συνεργασία με τον Καθηγητή του Τμήματος Ελληνικής Φιλολογίας Ν. Μαυρέλο, η Σχολή υπέγραψε σύμφωνο συνεργασίας (Memorandum of Understanding) με το El-Mergib University (المركز لجامعة) της Λιβύης. Συγκεκριμένα, το σύμφωνο που υπέγραψαν ο Κοσμήτωρ της ΣΚΑΣ και ο Καθηγητής J. A. Elmwaber (Μάιος 2022), και επικύρωσαν ο Πρύτανης του ΔΠΘ, Καθηγητής Αλ. Πολυχρονίδης, και ο Πρύτανης του El-Mergib, Καθηγητής E. Ghomid, προβλέπει ανάπτυξη κοινών ακαδημαϊκών δράσεων ανάμεσα στα Τμήματα της ΣΚΑΣ και

ρίδας της ΣΚΑΣ, αφιερωμένης στην Π. Καμπάκη-Βουγιουκλή», *Παρατηρητής της Θράκης* 8506 (16 Ιουλίου 2022), σ. 9.

τις Σχολές Αρχαιολογίας και Τεχνών του πανεπιστημίου El-Mergib, καθώς και ανταλλαγές φοιτητών και διδακτικού προσωπικού⁷, ώστε να συμβάλει στην ακαδημαϊκή εξωστρέφεια της Σχολής και του ΔΠΘ γενικότερα.

Μετά από σχετική συμφωνία, η ΣΚΑΣ συμμετείχε στους συνδιοργανωτές του Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου *Bloch Symposium 'Utopie und Widerstand. Ideologiekritik – Politische Musik – Bildung*, που διοργανώθηκε από το Paris Lodron Universität, και ειδικότερα το Τμήμα Εκπαιδευτικών Επιστημών, του Salzburg της Αυστρίας (8-10 Ιουνίου 2022)⁸. Επίσης, η ΣΚΑΣ συμμετείχε στους διεθνείς συνδιοργανωτές της συναυλίας της Μ. Φαραντούρη, με τίτλο «Τραγούδια που έγραψαν ιστορία» (Αυστρία, Salzburg, Μεγάλη Αίθουσα του Πανεπιστημίου, 8 Ιουνίου 2022, 20:00), στο πλαίσιο του Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου *Bloch Symposium 2022*, με πρωτοβουλία του καθηγητή Β. Μπάρου –Καθηγητή και στο Τμήμα Γλώσσας, Φιλολογίας και Πολιτισμού Παρευξινίων Χωρών της ΣΚΑΣ– με τραγούδια για τις δημοκρατικές αξίες, την κοινωνία και τον άνθρωπο: θέματα διαχρονικά και απολύτως επίκαιρα όχι μόνο στο πλαίσιο της σύγχρονης μαζικής μετανάστευσης και προσφυγιάς, που προκαλούν ξеноφοβία και εθνικιστική έξαρση, αλλά και, προσφάτως, της θανατηφόρου εξάπλωσης των ιών που επιφέρει νέα δεδομένα στην ανθρώπινη μετακίνηση, διαβίωση και συμβίωση.

Τον Μάιο του 2022, η Κοσμητεία της ΣΚΑΣ μετά από σχετική πρότασή μου, με ομόφωνη απόφασή της, εξέδωσε εκτενή ανακοίνωση σχετικά με τον τρόπο υπολογισμού του ερευνητικού και συγγραφικού έργου των μελών ΔΕΠ των επιστημών που θεραπεύονται στη Σχολή, αλλά και με τη θέση των κλασικών και ανθρωπιστικών επιστημών στον τρόπο υπολογισμού της ακαδημαϊκής αριστείας από την ΕΘΑΑΕ, την οποία κοινοποίησε και δημοσίευσε σε πανελλαδικό επίπεδο, ασκώντας κριτική και διατυπώνοντας προτάσεις για τα καίρια αυτά ζητήματα⁹.

Ως Κοσμήτορας επίσης καθιέρωσα και σχεδίασα το χρυσό μετάλλιο των δέκα χρόνων λειτουργίας της Σχολής (2013-2023), που άρχισε να απονέμεται με απόφαση της Κοσμητείας από τον Μάρτιο του 2022, αρχής γενομένης από τον Αρχιεπίσκοπο Αμερικής κ. Ελπιδοφόρο. Ήδη αποφασίστηκαν και έγιναν

⁷ Ν. Βαφειάδου, «ΔΠΘ: το πρώτο σύμφωνο συνεργασίας με Πανεπιστήμιο της Λιβύης είναι γεγονός», *Παρατηρητής της Θράκης* 8536 (21 Μαΐου 2022), σ. 7.

⁸ Κ. Μαρκενδούδης, «Συμπόσιο για τον Έρνστ Μπλοχ στο Σάλτσμπουργκ με τη συμμετοχή της ΣΚΑΣ ΔΠΘ. Συναυλία της Μαρίας Φαραντούρη στο αποκορύφωμα του Συμποσίου», *Παρατηρητής της Θράκης* 8539 (26 Μαΐου 2022), σ. 16.

⁹ Βλ. Χρ. Λαγαρίας, «ΣΚΑΣ ΔΠΘ: Διαφωνεί με την πρακτική της ΕΘΑΑΕ για την αποτίμηση των δημοσιεύσεων των μελών ΔΕΠ», *Παρατηρητής της Θράκης* 8527 (10 Μαΐου 2022), σ. 6.

οι απονομές του μεταλλίου στον Καθηγητή Ε. Α. Pratt, στον Ομότιμο Καθηγητή και Ακαδημαϊκό Π. Κιτρομηλίδη, στον Μακαριώτατο Αρχιεπίσκοπο Αθηνών και Πάσης Ελλάδος κ. Ιερώνυμο¹⁰, στον Θρακιώτη ζωγράφο Ι. Μητράκα, και στην Α.Θ.Π. τον Οικουμενικό Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίο.

Ιδρύθηκαν και στελεχώθηκαν η Επιτροπή Διεθνών Ακαδημαϊκών Σχέσεων και Συνεργασιών και η Επιτροπή Διοργάνωσης Εκδηλώσεων και Τελετών της ΣΚΑΣ (Ιούνιος 2022) για την υποβολή του έργου και των δραστηριοτήτων της Σχολής. Επίσης τον Ιούνιο του 2022 πραγματοποιήθηκε και η πρώτη Γενική Συνέλευση της Σχολής, στην οποία πήραν μέρος συνάδελφοι και των τριών Τμημάτων, και συζητήθηκαν ζητήματα σχετικά με τη λειτουργία, τη φυσιογνωμία και το ακαδημαϊκό έργο της Σχολής.

Τέλος, η ΣΚΑΣ, με ομόφωνη απόφαση της Κοσμητείας, μετά από πρόταση του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας, που επικυρώθηκε από τη Σύγκλητο του ΔΠΘ, απένευσε τον τίτλο της Επίτιμης Καθηγήτριας στην Ομότιμη Καθηγήτρια του Πανεπιστημίου της Κύπρου και Ακαδημαϊκό της Κυπριακής Ακαδημίας Επιστημών και Τεχνών, κα Ευ. Ριζοπούλου-Ηγουμενίδου. Η σχετική τελετή πραγματοποιήθηκε στην Κομοτηνή (24 Μαΐου 2022)¹¹. Επίσης η Σχολή, τον Ιούνιο του 2022 εξέδωσε ψήφισμα για τον θάνατο του διαπρεπούς Άγγλου νεοελληνιστή Ρ. Mackridge, Ομότιμου Καθηγητή του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης.

II. Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

Παρουσιάστηκε αναλυτικά η Σχολή και τα Τμήματά της, καθώς και τα προπτυχιακά και μεταπτυχιακά, διδακτορικά και μεταδιδακτορικά προγράμματα σπουδών της ΣΚΑΣ ('School of Classics and Humanities in Democritus University of Thrace') στη διάρκεια της Second Duth International Week (Κομοτηνή, 4 Οκτωβρίου 2022), ενώπιον ξένων φοιτητών από πανεπιστήμια της Ευρώπης και των ΗΠΑ. Επίσης, ανάλογη παρουσίαση πραγματοποιήσα ('School of Classics and Humanities, of DUTH: Identity, Research, Academic Profile and Cooperations') στη διάρκεια της συνάντησης του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης με Αμερικανούς Καθηγητές – Εκπροσώπους Αμερικανικά-

10 Ν. Βαφειάδου, «Το Χρυσό Μετάλλιο της ΣΚΑΣ ΔΠΘ στον Αρχιεπίσκοπο Αθηνών και Πάσης Ελλάδος κ. Ιερώνυμο», *Παρατηρητής της Θράκης* 8536 (21 Μαΐου 2022), σ. 7. «Χρυσό μετάλλιο στον Αρχιεπίσκοπο Πάσης Ελλάδος κ. Ιερώνυμο. Παραδόθηκε από τον κοσμήτορα και καθηγητή Μανόλη Βαρβούνη», *Ο Χρόνος* 15285 (21 Μαΐου 2022), σ. 11.

11 Κ. Μαρκενδούδης, «Επίτιμη Καθηγήτρια της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών ΔΠΘ η Ευφροσύνη Ριζοπούλου-Ηγουμενίδου», *Παρατηρητής της Θράκης* 8539 (26 Μαΐου 2022), σ. 9.

νικών Πανεπιστημίων, στο πλαίσιο του International Academic Partnership Program (IAPP) που διοργανώθηκε από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων και το Institute of International Education (ΙΕΕ), (Κομοτηνή, 9 Νοεμβρίου 2022).

Υπέγραψα ειδικό πρωτόκολλο συνεργασίας της Σχολής με το «Ίδρυμα Ποιμαντικής Επιμορφώσεως» της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών (3 Οκτωβρίου 2022). Αντικείμενο του πρωτοκόλλου αυτού αποτελεί η συνεργασία της Σχολής και του «Ιδρύματος Ποιμαντικής Επιμορφώσεως», που αποσκοπεί: α) στην ενίσχυση της έρευνας, της επιμόρφωσης και της διά βίου μάθησης των φοιτητών, εκπαιδευτικού προσωπικού και μελών της ΣΚΑΣ του ΔΠΘ, καθώς και των κληρικών και λαϊκών στελεχών της Εκκλησίας, β) στην αναβάθμιση των υπηρεσιών που προσφέρονται στους δύο φορείς και γ) στη βελτίωση του συνολικού πλαισίου λειτουργίας των υπηρεσιών του Πανεπιστημίου και του Ιδρύματος διά μέσου της έρευνας, της εκπαίδευσης και της επιμόρφωσης των στελεχών της¹².

Η συνεργασία αφορά σε εκπαιδευτικά και ερευνητικά θέματα σε ένα ευρύ φάσμα επιστημονικών πεδίων της Θεολογίας και βασιίζεται στην τεχνολογία που διαθέτουν οι δύο φορείς. Επιπρόσθετα αποσκοπεί στην αξιοποίηση της λειτουργίας των προπτυχιακών και των μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών που σχεδιάζουν και υλοποιούν τα Τμήματα της ΣΚΑΣ του ΔΠΘ, καθώς και των προγραμμάτων διά βίου μάθησης που εκπονεί το Ίδρυμα, όπως προβλέπεται από τους Κανονισμούς Λειτουργίας τους.

Ειδικότερα, περιεχόμενο του προγράμματος δράσης αποτελούν:

- Η παροχή υποδομών και χώρων διδασκαλίας από το Ίδρυμα για την πραγματοποίηση των δράσεων που υλοποιούνται στο πλαίσιο του πρωτοκόλλου συνεργασίας
- Η χρήση του χώρου στο «Πολιτιστικό Κέντρο Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών» για συναντήσεις της που σχετίζονται με το σχεδιασμό και την υλοποίηση του εκπαιδευτικού έργου του Πανεπιστημίου σε σχέση με το Ίδρυμα και γενικότερα
- Η συνεργασία με σκοπό την υψηλή ποιότητα και συμβατότητα ανάμεσα στα προγράμματα διά βίου μάθησης που υλοποιεί το Ίδρυμα και τα προπτυχιακά και μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών που υλοποιεί ή σχεδιάζει να υλοποιήσει η ΣΚΑΣ του ΔΠΘ με τη συμβατική ή την εξ αποστάσεως μέθοδο διδασκαλίας, καθώς και η υποστήριξη της λειτουργίας των προγραμμάτων αυτών με την παροχή εξειδικευμένων συνεργατών του Ιδρύματος
- Η συνεργασία για την ανάπτυξη προγραμμάτων διά βίου μάθη-

¹² «Επεκτείνει τις συνεργασίες της η Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του ΔΠΘ», www.paratiritististhrakis.gr (8 Οκτωβρίου 2022).

σης σε αντικείμενα που αφορούν τους κληρικούς και τα λαϊκά στελέχη της Εκκλησίας

- Η οργάνωση και διεξαγωγή ερευνητικών και λοιπών δραστηριοτήτων από κοινού με τους συμβαλλόμενους
- Η δυνατότητα παρακολούθησης των επιμορφωτικών προγραμμάτων του Ιδρύματος από τους φοιτητές και τα μέλη της ΣΚΑΣ του ΔΠΘ¹³.

Τον Οκτώβριο του 2022 η Σχολή πραγματοποίησε το Διαδικτυακό Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο με τίτλο *Επανεκτιμώντας τη Μικρασιατική Καταστροφή (1922-2022)*, (Κομοτηνή, 21-23 Οκτωβρίου 2022), στο οποίο πήραν μέρος με ανακοινώσεις 68 σύνεδροι από την Ελλάδα, τη Βουλγαρία, την Τουρκία, την Αγγλία, τη Γαλλία, την Κύπρο και τη Γερμανία¹⁴.

Το Νοέμβριο του 2022 κυκλοφόρησε ο τόμος Ζ. Γαβριηλίδου, Π. Καμπάκη-Βουγιουκλή, Ν. Μαθιουδάκης (επιμ.), *Νίκος Καζαντζάκης από το χειρόγραφο στο κείμενο. Αφιερωματικός τόμος στον Χριστόφορο Γ. Χαραλαμπίδη* (Κομοτηνή 2021, έκδ. Κοσμητεία της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών ΔΠΘ, σε συνεργασία με το Centro de Estudios Bizantinos, Neogriegos y Chipriotas de Granada, του Πανεπιστημίου της Γρανάδα στην Ισπανία και τις εκδόσεις «Παρατηρητής της Θράκης»), που περιλαμβάνει τα πρακτικά επιστημονικής ημερίδας, η οποία είχε διοργανωθεί από το Τμήμα Ελληνικής Φιλολογίας του ΔΠΘ, με την ευκαιρία της αναγόρευσής του ως Επίτιμου Διδάκτορα του ίδιου Τμήματος και εντάσσεται στις αυτοτελείς εκδόσεις της Σχολής.

Το ίδιο ακαδημαϊκό έτος, στις αυτοτελείς εκδόσεις της Σχολής προστέθηκαν οι εξής: Θ. Κούγκουλος – Μ. Γ. Βαρβούνης (επιμ.), *Επανεκτιμώντας τη Μικρασιατική Καταστροφή (1922-2022). Διαδικτυακό Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο (Κομοτηνή, 21-24 Οκτωβρίου 2022). Περιλήψεις Ανακοινώσεων (Κομοτηνή 2022, έκδ. Κοσμητεία της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών)*· Θ. Κούγκουλος, *Η Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του ΔΠΘ ως κόμβος των Νεοελληνικών Σπουδών* (Κομοτηνή 2023, έκδ. Κοσμητεία της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών ΔΠΘ, σε συνεργασία με τις εκδόσεις «Παρατηρητής της Θράκης»), που περιλαμβάνει εισήγηση του συγγραφέα σε σχετική εκδήλωση της Σχολής. Οι εκδόσεις αυτές είναι αναρτημένες με ελεύθερη πρόσβαση στην ιστοσελίδα της Κοσμητείας της Σχολής.

¹³ Βλ. Ν. Βαφειάδου, «Όσα υλοποιούνται με τη νέα χρονιά και όσα αναμένουμε στο προσεχές μέλλον από τη Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του ΔΠΘ», *Παρατηρητής της Θράκης* 8627 (13 Οκτωβρίου 2022), σ. 1, 8.

¹⁴ Ν. Βαφειάδου, «Πυκνό αλλά και μεστό το Διεθνές Συνέδριο 'Επανεκτιμώντας τη Μικρασιατική Καταστροφή (1922-2022)' της ΣΚΑΣ ΔΠΘ», *Παρατηρητής της Θράκης* 8636 (26 Οκτωβρίου 2022), σ. 9.

Επίσης εκδόθηκε ο δεύτερος τόμος της Επιστημονικής Επετηρίδας της Σχολής, αφιερωμένος στην επέτειο των δέκα χρόνων λειτουργίας της, με τα ακόλουθα βιβλιογραφικά στοιχεία: *Αφιέρωμα στα δέκα χρόνια (2013-2023) λειτουργίας της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών*, Επιστημονική Επετηρίδα της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης 2 (2022-2023), σ. 746. Ο τόμος, που είναι αναρτημένος με ελεύθερη πρόσβαση στην ιστοσελίδα της ΣΚΑΣ, παρουσιάστηκε στην Κομοτηνή, σε εκδήλωση της Σχολής στις 21 Ιουνίου 2023, για την οποία γίνεται εκτενέστερος λόγος στη συνέχεια.

Το 2023 η Σχολή συνομολόγησε και υπέγραψε μνημόνιο συνεργασίας με το «Ελληνικό Ινστιτούτο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών» της Βενετίας, με στόχο την ανάπτυξη κοινών ερευνητικών, επιστημονικών και ακαδημαϊκών δράσεων, τον από κοινού σχεδιασμό συνεδρίων, ημερίδων και διαλέξεων, αλλά και εκδόσεων αυτοτελών ή συλλογικών τόμων και πρακτικών συνεδρίων, καθώς ακόμη και τον σχεδιασμό κοινών ερευνητικών δράσεων, στους τομείς των ερευνών γύρω από τον Βυζαντινό και Μεταβυζαντινό Ελληνισμό, οι οποίες απασχολούν αρκετά από τα μέλη της ΣΚΑΣ¹⁵. Το πρωτόκολλο υπογράφηκε πανηγυρικά κατά την τελετή έναρξης της Δ' (ΙΑ') Συνάντησης των Ελλήνων Βυζαντινολόγων (Κομοτηνή, 28 Σεπτεμβρίου 2023)¹⁶.

Ιδρύθηκε και στελεχώθηκε η «Επιτροπή Συντονισμού Ακαδημαϊκών Δράσεων» της Σχολής και οργανώθηκε η διαδικασία εκλογών για την ανάδειξη εκπροσώπων ΕΔΙΠ και φοιτητών στη σύνθεση της Κοσμητείας της Σχολής. Αναμορφώθηκε η Επιτροπή Αριστείας της ΣΚΑΣ και απονεμήθηκαν, μετά από σχετική προκήρυξη και με τις προβλεπόμενες από τον σχετικό κανονισμό διαδικασίες αξιολόγησης, τα προβλεπόμενα βραβεία για το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023. Η απονομή έγινε στην Κομοτηνή, τον Μάιο του 2023, στο πλαίσιο ειδικής εκδήλωσης.

Επίσης, μετά από εισήγησή μου, η Κοσμητεία αποφάσισε η Σχολή να συμμετάσχει στους εορτασμούς των 50 χρόνων λειτουργίας του ΔΠΘ με τις παρακάτω δράσεις:

- I. Την αφιέρωση στην επέτειο του Γ' τόμου της *Επιστημονικής Επετηρίδας της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών*, του ακαδημαϊκού έτους 2023-2024, με την αναγραφή στο εξώ-

¹⁵ Ν. Βαφειάδου, «Πρωτόκολλο συνεργασίας υπέγραψαν η ΣΚΑΣ του ΔΠΘ και το Ινστιτούτο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών της Βενετίας», *Παρατηρητής της Θράκης* 8689 (12 Ιανουαρίου 2023), σ. 3.

¹⁶ Κ. Μαρκενδούδης, «Η καρδιά των Βυζαντινών Σπουδών χτυπά στην Κομοτηνή. Πρωτόκολλο συνεργασίας υπέγραψαν η ΣΚΑΣ ΔΠΘ και το Ινστιτούτο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών της Βενετίας», *Παρατηρητής της Θράκης* 8858 (29 Σεπτεμβρίου 2023), σ. 1, 11.

φυλλο και τη σελίδα τίτλου «*Αφιέρωμα στα πενήντα χρόνια από την ίδρυση και λειτουργία του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης (1973-2023)*», και τη χρήση του σχετικού λογοτύπου του πανεπιστημίου.

- II. Τη διοργάνωση στις 21 Ιουνίου 2023 ημερίδας στην Κομοτηνή, στη Δημοτική Βιβλιοθήκη Κομοτηνής, στην Τσανάκλειο, με θέμα *Το ακαδημαϊκό και ερευνητικό έργο της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του ΔΠΘ*.
- III. Την ένταξη στο πλαίσιο των εορτασμών του διεθνούς συνεδρίου που διοργάνωσε η Σχολή, το Νοέμβριο του 2023, με θέμα *Η ελληνοτουρκική ανταλλαγή πληθυσμών στην τέχνη (1923-2023)*, με ανακοινώσεις στην ελληνική, αγγλική και τουρκική γλώσσα, και στόχο τη διερεύνηση της απεικόνισης της ελληνοτουρκικής ανταλλαγής των πληθυσμών και της επίδρασής της στην ελληνική και τουρκική τέχνη (λογοτεχνία, θέατρο, κινηματογράφος, εικαστικά, μουσική). Συγκριτική προσέγγιση της ελληνικής και τουρκικής τέχνης και αναζήτηση αντίστοιχα της εικόνας του Έλληνα και του Τούρκου με άξονα την τέχνη, που αποτυπώνει την ανταλλαγή των πληθυσμών (1923). Το συνέδριο διεξήχθη στην Αλεξανδρούπολη, υβριδικά.
- IV. Την ένταξη στο πλαίσιο των εορτασμών της Δ' [ΙΑ'] Συνάντησης *Ελλήνων Βυζαντινολόγων*, τη διοργάνωση της οποίας έχουν αναλάβει συνάδελφοι από τα Τμήματα Ελληνικής Φιλολογίας και Ιστορίας και Εθνολογίας της Σχολής, σε συνεργασία με την Ελληνική Επιτροπή Βυζαντινών Σπουδών (Κομοτηνή, 27-30 Σεπτεμβρίου 2023)¹⁷.

Στις 13 Ιανουαρίου 2023 η Σχολή, σε συνεργασία με τη δημοτική Βιβλιοθήκη Κομοτηνής, την ΚΟΙΝΣΕΠ «Κομοτηνή Εν Δράσει» και την εφημερίδα *Παρατηρητής της Θράκης*, διοργάνωσε στην Κομοτηνή, στο κτίριο της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Κομοτηνής, στο Τσανάκλειο Μέγαρο, την εκδήλωση «Νεοελληνικές Σπουδές στα Βαλκάνια: η σημασία του ευεργετισμού», με ομιλητές τον Κοσμήτορα, τον κ. Χρ. Παπαδόπουλο, Διευθυντή του Ελληνικού Πολιτιστικού Κέντρου Καΐρου, τον Επίκουρο Καθηγητή Θ. Κούγκουλο, την Επίκουρη Καθηγήτρια Ν. Μαχά-Μπιζούμη και τον Καθηγητή του Πανεπιστημίου του Βουκουρεστίου Τ. Dinu. Στη διάρκεια της παρουσιάστηκε από την κα Μαχά-Μπιζούμη το βιβλίο του Καθηγητή Τ. Dinu, *Μόδα και πολυτέλεια στη Βλαχία της Ελληνικής Επανάστασης. Πρώτο μισό του 19^{ου} αιώνα*, (Αθήνα 2021, εκδ. Ακρίτας) και τιμήθηκε η κα Αικ. Μπελεφάντη-

¹⁷ Κ. Μαρκενδούδης, «Η καρδιά των Βυζαντινών Σπουδών χτυπά στην Κομοτηνή», *Παρατηρητής της Θράκης* 8858 (29 Σεπτεμβρίου 2023), σ. 1, 11.

Σοφιανού, Μ. Αρχόντισσα των Εκκλησιών – Πρέσβειρα του Αποδήμου Ελληνισμού του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας και Πάσης Αφρικής, με το μετάλλιο των δέκα χρόνων λειτουργίας της Σχολής (2013-2023), σε ένδειξη τιμής για την υποστήριξη που παρέχει στις ελληνικές σπουδές στη Ρουμανία και στον βαλκανικό χώρο εν γένει, μέσω των χορηγιών της¹⁸.

Τον Νοέμβριο του 2023 η Σχολή πραγματοποίησε υβριδικά το Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο *Η ελληνοτουρκική ανταλλαγή πληθυσμών στην τέχνη (1923-2023)*, (18-20 Οκτωβρίου 2023), στο οποία πήραν μέρος σύνεδροι από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

Το ακαδημαϊκό έτος 2023-2024 η Σχολή, σε συνεργασία με την Ιερά Μητρόπολη Περιστερίου, υπό τη διεύθυνσή μου και με δική μου επιστημονική επιμέλεια, διοργάνωσε στην Αθήνα κύκλο διαλέξεων με γενικό θέμα «Εκκλησία και διαμόρφωση της ταυτότητας του Νέου Ελληνισμού (Ιστορία – Κοινωνία – Πολιτισμός)», στον οποίο μετά την εισαγωγή, που πραγματοποιήθηκε από τον Μητροπολίτη Περιστερίου κ. Γρ. Παπαθωμά, Καθηγητή της Θεολογικής Σχολής του ΕΚΠΑ και εμένα, ως Κοσμήτορα της ΣΚΑΣ, περιλήφθηκαν επτά διαλέξεις πανεπιστημιακών Καθηγητών και ερευνητών (Ευ. Χατζηβασιλείου, Α. Συρίγος, Ν. Μαχά-Μπιζούμη, Ι. Μπάκας, Π. Τζουμέρκας, Κ. Χολέβας, Κ. Κωτσιόπουλος) από τη Φιλοσοφική και τη Θεολογική Σχολή του ΕΚΠΑ, τη Θεολογική Σχολή του ΑΠΘ, τη ΣΚΑΣ και το Πάντειο Πανεπιστήμιο¹⁹.

Η ΣΚΑΣ, με ομόφωνη απόφαση της Κοσμητείας, κατόπιν προτάσεως του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας, που επικυρώθηκε από τη Σύγκλητο του ΔΠΘ, απένειμε τον τίτλο του Επίτιμου Καθηγητή στον Ομότιμο Καθηγητή του ΕΚΠΑ, κ. Ν. Βαγενά. Η σχετική τελετή πραγματοποιήθηκε στην Κομοτηνή (25 Οκτωβρίου 2023)²⁰.

Επίσης η Σχολή, εφαρμόζοντας τον Ν. 4957/2022 κατά το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023, μετά από επάλληλες συνεδριάσεις των Συνελεύσεων των Τμημάτων και της Κοσμητείας, από τον Φεβρουάριο ως τον Απρίλιο του 2023, κατάρτισε, ενέκρινε και ανάρτησε, μετά την επικύρωση της Συγκλήτου, Μητρώα Γνωστικών Αντικειμένων και Επιστημονικών Πεδίων των Τμημάτων της, προχώρησε σε αιτιολογημένο προγραμματισμό προσλήψεων μελών ΔΕΠ,

¹⁸ Βλ. Ν. Βαφειάδου, «Το μετάλλιο της ΣΚΑΣ του ΔΠΘ έλαβε η Αικατερίνη Μπελεφάντη-Σοφιανού», *Παρατηρητής της Θράκης* 8693 (18 Ιανουαρίου 2023), σ. 1, 8-9.

¹⁹ «Κύκλος διαλέξεων από τη ΣΚΑΣ ΔΠΘ και την Ι.Μ. Περιστερίου για την ταυτότητα του Νέου Ελληνισμού», *Παρατηρητής της Θράκης* 8856 (27 Σεπτεμβρίου 2023), σ. 10. «Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών. Σειρά ακαδημαϊκών εκδηλώσεων από το ΔΠΘ στην Αθήνα σε συνεργασία με τη Μητρόπολη Περιστερίου», *Ο Χρόνος* 15603 (27 Σεπτεμβρίου 2023), σ. 13.

²⁰ Κ. Μαρκενδούδης, «Στην οικογένεια του ΔΠΘ ο Νάσος Βαγενάς. Ένας από τους σπουδαιότερους νεοελληνιστές ανακηρύχθηκε Επίτιμος Καθηγητής της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών», *Παρατηρητής της Θράκης* 8878 (27 Οκτωβρίου 2023), σ. 1, 8-9.

ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ και ΕΕΠ στα Τμήματά της, που επίσης επικυρώθηκε από τη Σύγκλητο, και τέλος κατάρτισε επιμέρους Μητρώα Εσωτερικών και Εξωτερικών Εκλεκτόρων για όλα τα Γνωστικά Αντικείμενα και των τριών Τμημάτων της. Τα Μητρώα αυτά, αφού ελέγχθηκαν και εγκρίθηκαν από το Κοσμήτορα και την Κοσμητεία, διαβιβάστηκαν διά του Πρυτάνεως του ΔΠΘ στο Συμβούλιο Διοίκησης, ώστε να αναρτηθούν και να αρχίσει η ισχύς τους.

Τον Ιούνιο του 2023 η Σχολή, μετά από εισηγήσεις των Συνελεύσεων των Τμημάτων της και απόφαση ειδικής συνεδρίασης της Κοσμητείας, κατάρτισε και ενέκρινε «Ετήσιο Αναπτυξιακό Σχέδιο», που περιλαμβάνει πέντε επιμέρους πεδία, το οποίο κοινοποίησε στη Σύγκλητο και έστειλε προς έγκριση στο Συμβούλιο Διοίκησης του ΔΠΘ, το οποίο και το ενέκρινε.

Στη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους, με απόφαση της Κοσμητείας, το χρυσό μετάλλιο των δέκα χρόνων λειτουργίας της Σχολής (2013-2023) απονεμήθηκε στον Δρ Σπ. Καμαλάκη, στον Μητροπολίτη Βεροίας και Ναούσης κ. Παντελεήμονα, τον Πρόεδρο της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών κ. Β. Πάππα και στον Μητροπολίτη Σάμου και Ικαρίας κ. Ευσέβιο²¹.

Στις 10 Μαΐου 2023, η Σχολή, σε συνεργασία με την Περιφερειακή Ενότητα Ροδόπης της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, τη Δημοτική Βιβλιοθήκη Κομοτηνής, τις εκδόσεις «Παρατηρητής της Θράκης» και την ΚΟΙΝΣΕΠ «Κομοτηνή Εν Δράσει», διοργάνωσε εκδήλωση παρουσίασης των τεσσάρων τόμων του έργου *Ελληνισμός και Βαλκάνια – Αμφίδρομες σχέσεις: γλώσσα, ιστορία, λογοτεχνία, πολιτισμός (1453-2019). Πρακτικά 4^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου των Νεοελληνιστών των Βαλκανικών Χωρών (Κομοτηνή, 22-24 Νοεμβρίου 2019)*, Κομοτηνή 2022. Στην εκδήλωση, που πραγματοποιήθηκε στη Δημοτική Βιβλιοθήκη Κομοτηνής, Τσανάκλειο Μέγαρο, μίλησαν, εκτός από τον Κοσμήτορα και τον Επίκουρο Καθηγητή Θ. Κούγκουλο, η Καθηγήτρια Ελ. Βόγλη και ο Επίκουρος Καθηγητής Κ. Δανόπουλος, ενώ χαιρέτισαν την εκδήλωση ο Πρύτανης του ΔΠΘ, Καθηγητής κ. Φ. Μάρης, και ο Αντιπεριφερειάρχης ΠΕ Ροδόπης, κ. Ν. Τσαλικίδης. Τα Πρακτικά αυτά αποτελούν έκδοση του Εργαστηρίου Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Τμήματος Ιστορίας και Εθνομολογίας του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης και της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, ενώ ο σχεδιασμός και η εκτύπωση πραγματοποιήθηκαν από τις εκδόσεις «Παρατηρητής της Θράκης»²². Στη διάρκεια της εκδήλωσης απονεμήθηκε το μετάλλιο της Σχολής στον Αντιπεριφερειάρχη Κομοτηνής κ. Ν. Τσαλικίδη και στη διεύθυνση του *Παρατηρητή της Θράκης*, για

²¹ Μ. Στεφανάκης, «Εκδήλωση για το φιλανθρωπικό έργο της Μητρόπολης», *Σαμακόν Βήμα* 4391 (9 Σεπτεμβρίου 2023), σ. 6.

²² Τζ. Κατσαρή, «Οριστικά στην ιστορία των γραμμάτων της Θράκης και διά των έντυπων Πρακτικών του το 4^ο Συνέδριο των Νεοελληνιστών των Βαλκανικών Χωρών: 'Ελληνισμός και Βαλκάνια – αμφίδρομες σχέσεις: γλώσσα, ιστορία, λογοτεχνία, πολιτισμός (1453-2019)»», *Παρατηρητής της Θράκης* 8771 (13 Μαΐου 2023), σ. 8-9.

την έμπρακτη βοήθειά τους στο έργο της Σχολής²³.

Η ΣΚΑΣ υπήρξε ένας από του συνδιοργανωτές του Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου *Theory, Empiricism and Methodological Pluralism / Theorie, Empirie und Methodenpluralismus im transdisziplinären* που διοργανώθηκε από το Paris Lodron Universität του Salzburg της Αυστρίας, διά του χρηματοδοτούμενου διεπιστημονικού έργου του Πανεπιστημίου Σάλτσμπουργκ για υποψήφιους διδάκτορες με τίτλο «Global Competence, Future Literacy and Professionalism in the Global Migration Society / DSP-Kolleg Globale Kompetenz, Future Literacy und Professionalität in der globalen Migrationsgesellschaft (GLOKFUL)» στο Ηράκλειο της Κρήτης (27 Μαΐου 2023). Στο συμπόσιο αυτό νέοι ερευνητές και υποψήφιοι διδάκτορες έχουν την ευκαιρία να παρουσιάσουν τα δικά τους ερευνητικά έργα σε μια συνεργατική ατμόσφαιρα και να λάβουν εποικοδομητική ανατροφοδότηση από διεθνώς αναγνωρισμένους επιστήμονες.

Τον Μάιο του 2023 η Σχολή υπέγραψε σύμφωνο συνεργασίας με τη διεθνώς γνωστή Kyiv Orthodox Theological Academy, με στόχο την από κοινού διοργάνωση ερευνητικών προγραμμάτων, συνεδρίων, ακαδημαϊκών δράσεων και τη συνεργασία σε ερευνητικό, ακαδημαϊκό και εν γένει επιστημονικό επίπεδο, αλλά και την κινητικότητα φοιτητών ανάμεσα στα δύο ιδρύματα, το οποίο συνομολόγησαν ο Κοσμήτορας της ΣΚΑΣ και ο Πρύτανης της Ακαδημίας, Prof. Archpriest O. Trofymliuk.

Στις 21 Ιουνίου 2023 η Σχολή οργάνωσε και πραγματοποίησε την Επιστημονική Ημερίδα *Το ακαδημαϊκό και ερευνητικό έργο της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του ΔΠΘ*, στη Δημοτική Βιβλιοθήκη Κομοτηνής, Τσανάκλειο Μέγαρο, με εισηγητές, πέρα από τον Κοσμήτορα, τους συναδέλφους Καθηγήτρια κα Ελ. Βόγλη, από το Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας, Επίκουρο Καθηγητή κ. Γ. Παρασκευιώτη, από το Τμήμα Ελληνικής Φιλολογίας και Επίκουρο Καθηγητή κ. Αλ. Παπαζογλου, από το Τμήμα Γλώσσας, Φιλολογίας και Πολιτισμού Παρευξινίων Χωρών. Στο πλαίσιο αυτό, με εισήγηση της Επιτροπής Αριστείας και απόφαση της Κοσμητείας της Σχολής, απονεμήθηκαν τα προβλεπόμενα βραβεία ακαδημαϊκής αριστείας της ΣΚΑΣ, για το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023.

Ως Κοσμήτορας της ΣΚΑΣ ορίστηκα από τη Σύγκλητο μέλος της Επιτροπής Ακαδημαϊκού Συντονισμού του ΚεΔιΜα του ΔΠΘ, με σκοπό τον συντονισμό των υπηρεσιών υποστήριξης, ενδυνάμωσης και βελτίωσης των διαδικασιών διδασκαλίας και μάθησης που παρέχει το ΚεΔιΜα στις Σχολές του ΔΠΘ (2023-2024).

²³ «Το χρυσό μετάλλιο της ΣΚΑΣ στον Παρατηρητή της Θράκης», *Παρατηρητής της Θράκης* 8771 (13 Μαΐου 2023), σ. 9. «Εν είδη ευχαριστιών», *Παρατηρητής της Θράκης* 8771 (13 Μαΐου 2023), σ. 1, 3.

III. Ακαδημαϊκό έτος 2023-2024

Η ΣΚΑΣ του ΔΠΘ, επιθυμώντας να διευκολύνει την πρόσβαση των τελειόφοιτων και μεταπτυχιακών φοιτητών/τριων στην αγορά εργασίας μέσα από την υποστήριξη της διαδικασίας μετάβασής τους από τις σπουδές στον επαγγελματικό στίβο, ανέλαβε την πρωτοβουλία να διοργανώσει τις «Ημέρες Καριέρας 2023», την Τετάρτη 18 Οκτωβρίου 2023, στο κεντρικό Αμφιθέατρο των κτιριακών εγκαταστάσεων της Παλαιάς Νομικής Σχολής, στην Κομοτηνή. Μέσω της εν λόγω δράσης οι φοιτητές/τριες των τριών Τμημάτων της ΣΚΑΣ είχαν τη δυνατότητα να έρθουν σε επαφή με φορείς στους οποίους θα επιθυμούσαν να εργαστούν, να γνωρίσουν το ενδιαφέρον της αγοράς σε σχέση με τα προσόντα τους, να αποκτήσουν βιωματική εμπειρία συνέντευξης, αναβαθμίζοντας τις δεξιότητές τους που απαιτούνται για την είσοδό τους στην αγορά εργασίας.

Ειδικότερα τις λεπτομέρειες της διοργάνωσης ανέλαβαν η Επίκουρη Καθηγήτρια Ν. Μαχά-Μπιζούμη, από το Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας, ο Αναπληρωτής Καθηγητής Β. Μπάρος, από το Τμήμα Γλώσσας, Φιλολογίας και Πολιτισμού Παρευξινίων Χωρών, και ο Επίκουρος Καθηγητής Γ. Παρασκευιώτης, από το Τμήμα Ελληνικής Φιλολογίας. Στη συνάντηση συμμετείχαν πολλοί εργασιακοί φορείς της Θράκης και τα αποτελέσματά της υπήρξαν ιδιαίτερα σημαντικά για την ενίσχυση του εργασιακού μέλλοντος των αποφοίτων της Σχολής μας, σε εποχή μάλιστα που οι κλασικές σπουδές βάλλονται πανταχόθεν σε όλο τον ευρωπαϊκό χώρο²⁴.

Στις 25 Οκτωβρίου 2023 η Σχολή διοργάνωσε την τελετή αναγόρευσης του Ομότιμου Καθηγητή του ΕΚΠΑ Ν. Βαγενά σε Επίτιμο Καθηγητή της ΣΚΑΣ. Πριν από την τελετή αναγόρευσης, η Σχολή διοργάνωσε «Εκδήλωση για τη μετάφραση της ποίησης του Νάσου Βαγενά στα ισπανικά», σε συνεργασία με το Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, στην οποία παρουσιάστηκε η μετάφραση της ποιητικής συλλογής *Πανωραία* του Ν. Βαγενά από το Κέντρο Βυζαντινών, Νεοελληνικών και Κυπριακών Σπουδών της Γρανάδας (Centro de Estudios Bizantinos, Neogriegos y Chipriotas de Granada)²⁵.

²⁴ Χρ. Λαγαρίας, «Ημέρα καριέρας στη Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του ΔΠΘ», *Παρατηρητής της Θράκης* 8870 (17 Οκτωβρίου 2023), σ. 11. Κ. Μαρκενδούδης, «Αναπόσπαστο κομμάτι της μαθησιακής διαδικασίας του ΔΠΘ οι Ημέρες Καριέρας. Πολλές επιχειρήσεις και φορείς συμμετείχαν στην πρώτη ημέρα καριέρας της ΣΚΑΣ, που στοχεύει να γίνει θεσμός», *Παρατηρητής της Θράκης* 8872 (19 Οκτωβρίου 2023), σ. 8.

²⁵ «Επίτιμος Καθηγητής της ΣΚΑΣ ΔΠΘ αναγορεύεται ο ποιητής και Ομότιμος Καθηγητής του ΕΚΠΑ, Νάσος Βαγενάς», *Παρατηρητής της Θράκης* 8862 (5 Οκτωβρίου 2023), σ. 19. Κ. Μαρκενδούδης, «Στην οικογένεια του ΔΠΘ ο Νάσος Βαγενάς. Ένας από τους σπουδαιότερους νεοελληνιστές ανακηρύχθηκε Επίτιμος Καθηγητής της

Στην εκδήλωση αυτή μίλησαν ο Κοσμήτορας της Σχολής και ο Καθηγητής Ελληνικής Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Γρανάδας και Διευθυντής του Κέντρου Βυζαντινών, Νεοελληνικών και Κυπριακών Σπουδών, Μ. Μορφακίδης-Φυλακτός, με θέμα «Ο ποιητής Νάσος Βαγενάς και η μετάφραση της *Πανωραίας* στα ισπανικά», ενώ ακολούθησε δημόσιος διάλογος μεταξύ των Καθηγητών Μ. Μορφακίδη-Φυλακτού και Ν. Βαγενά σχετικά με τα μεταφραστικά ζητήματα της ποίησης.

Η Σχολή, σε συνεργασία με το Ελληνικό Ινστιτούτο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών Βενετίας συμμετείχε στη διοργάνωση Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου με τίτλο «Σινά – Βενετία και Δυτικός Κόσμος» (Βενετία, 3-4 Νοεμβρίου 2023). Στη διοργάνωση επίσης συμμετείχαν η Ιερά Μονή Σινά, το Dumbarton Oaks των ΗΠΑ, το Κέντρο Βυζαντινών Ερευνών ΑΠΘ, το ΕΚΠΑ και η Ecole des Hautes Études en Sciences Sociales της Γαλλίας²⁶.

Το Μάιο του 2024 η Σχολή, σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο του Salzburg διοργάνωσε, στο πλαίσιο του 10^{ου} Συνεδρίου του Ινστιτούτου Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών (ΙΑΚΕ) στο Ηράκλειο της Κρήτης (16-17 Μαΐου), το 34^ο συνέδριο του Forum Peace Psychology με θέμα *Conflict, flight and migration*.

Τον Δεκέμβριο του 2023 υπήρξα από τα ιδρυτικά μέλη του θεσμού της «Συνόδου των Κοσμητόρων των Φιλοσοφικών Σχολών και ομοειδών Σχολών Ανθρωπιστικών Επιστημών», που συγκλήθηκε για πρώτη φορά στη Φιλοσοφική Σχολή του πανεπιστημίου Κρήτης (Ρέθυμνο, 11-12 Δεκεμβρίου 2023). Επίσης η ΣΚΑΣ, διά του Κοσμήτορος, πήρε μέρος και στη δεύτερη σχετική σύνοδο (3-4 Μαΐου 2024), η οποία διοργανώθηκε από τη Φιλοσοφική Σχολή του ΕΚΠΑ. Πρόκειται για ακαδημαϊκό θεσμό που στοχεύει στην προάσπιση του κύρους και του μέλλοντος των κλασικών και ανθρωπιστικών σπουδών στα ελληνικά ΑΕΙ.

Τον Φεβρουάριο του 2024 η Σχολή ανέλαβε, μέσω του Κοσμήτορα, ρόλο συμβούλου για τη στελέχωση και οργάνωση Τμήματος Νεοελληνικών Σπουδών στο Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi (ÇOMÜ), με απόφαση του Πρύτανη του Πανεπιστημίου, Καθηγητή C. Erenoğlu. Για τον λόγο αυτό έγιναν ορισμένες επαφές και διμερείς συνεργασίες, με στόχο τη συνεργασία στην οργάνωση του Τμήματος αυτού, η όλη προσπάθεια όμως ατόνησε και δεν έχει μέχρι σήμερα ολοκληρωθεί.

Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών», *Παρατηρητής της Θράκης* 8878 (27 Οκτωβρίου 2023), σ. 1, 8-9.

26 Βλ. σχετικά «Σινά – Βενετία και Δυτικός Κόσμος. Διεθνές επιστημονικό συνέδριο στις 3 και 4 Νοεμβρίου στην Ιταλία με τη συμμετοχή και της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του ΔΠΘ», *Ο Χρόνος* 15628 (1 Νοεμβρίου 2023), σ. 11. Ν. Βαφειάδου, «Η ΣΚΑΣ ΔΠΘ συμμετέχει στο Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο με τίτλο ‘Σινά – Βενετία και Δυτικός Κόσμος’», *Παρατηρητής της Θράκης* 8881 (1 Νοεμβρίου 2023), σ. 10.

Η Σχολή, σε συνεργασία με το Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του ΔΠΘ και την Ιερά Μητρόπολη Περιστερίου, διοργάνωσε το Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο με θέμα *Μικρασιατική προσφυγική μνήμη και ταυτότητα, έναν αιώνα μετά (Πόντος, Καππαδοκία, Ιωνία, Ανατολική Θράκη, Κωνσταντινούπολη, (14-16 Φεβρουαρίου 2025)*, που διεξήχθη στο Αμφιθέατρο Εκδηλώσεων του Επισκοπείου της Ιεράς Μητροπόλεως Περιστερίου²⁷.

Επίσης, η Σχολή έθεσε υπό την αιγίδα της το 12^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Φοιτητών Αρχαιολογίας *Σώμα και ψυχή στην αρχαιότητα – διεπιστημονικές προσεγγίσεις* (Κομοτηνή, 18-20 Οκτωβρίου 2024) και πρότεινε την ένταξή του στις δράσεις του ΔΠΘ, στο πλαίσιο της ανάδειξης της Κομοτηνής ως 1^{ης} Εθνικής Πρωτεύουσας Νεολαίας για το 2024, σε συνεργασία με τον Δήμο Κομοτηνής.

Επίσης, εκδόθηκε ο τρίτος τόμος της Επιστημονικής Επετηρίδας της Σχολής, αφιερωμένος στην επέτειο των δέκα χρόνων λειτουργίας της, με τα ακόλουθα βιβλιογραφικά στοιχεία: *Αφιέρωμα στα πενήντα χρόνια (1973/1974 – 2023/2024) από την ίδρυση του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης και των πρώτων Σχολών του, Επιστημονική Επετηρίδα της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης 3 (2023-2024)*, σ. 452. Ο τόμος, που είναι αναρτημένος με ελεύθερη πρόσβαση στην ιστοσελίδα της ΣΚΑΣ, παρουσιάστηκε στην Κομοτηνή, σε εκδήλωση της Σχολής στις 26 Ιουνίου 2024, για την οποία γίνεται εκτενέστερος λόγος στη συνέχεια.

Η ΣΚΑΣ, με ομόφωνη απόφαση της Κοσμητείας, κατόπιν προτάσεως του Τμήματος Ελληνικής Φιλολογίας, που επικυρώθηκε από τη Σύγκλητο του ΔΠΘ, απένευσε τον τίτλο του Επίτιμου Καθηγητή στον Ομότιμο Καθηγητή του ΕΚΠΑ και Ακαδημαϊκό κ. Π. Κιτρομηλίδη. Η σχετική τελετή πραγματοποιήθηκε στην Κομοτηνή (22 Μαΐου 2024)²⁸.

Στις 26 Ιουνίου 2024 η Σχολή οργάνωσε και πραγματοποίησε την εκδήλωση «Η δράση της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του ΔΠΘ κατά το ακαδημαϊκό έτος 2023-2024», κατά την οποία, με εισήγηση της Επιτροπής Αριστείας και απόφαση της Κοσμητείας της Σχολής, απονεμήθηκαν τα προβλεπόμενα βραβεία ακαδημαϊκής αριστείας της ΣΚΑΣ, για το ακαδημαϊκό έτος 2023-2024 και παρουσιάστηκε ο τρίτος τόμος της *Επιστημονικής Επετηρίδας* της Σχολής, για τον οποίο έγινε λόγος παραπάνω²⁹.

²⁷ Βλ. σχετικά «Μικρασιατική προσφυγική μνήμη και ταυτότητα έναν αιώνα μετά», *Ο Χρόνος* 15921 (23 Ιανουαρίου 2025), σ. 11. Αλ. Χατζόπουλος, «Συνέδριο συνδιοργανώνει η ΣΚΑΣ ΔΠΘ στο Περιστέρι Αττικής», *Παρατηρητής της Θράκης* 9176 (23 Ιανουαρίου 2025), σ. 10. «Με μεγάλη επιτυχία το Διεθνές Συνέδριο για τη Μικρασιατική Μνήμη και Ταυτότητα στο Περιστέρι», epontos.blogspot.com (18 Φεβρουαρίου 2025).

²⁸ Αλ. Χατζόπουλος, «Ο Πασχάλης Κιτρομηλίδης Επίτιμος Καθηγητής της ΣΚΑΣ», *Παρατηρητής της Θράκης* 9021 (25 Μαΐου 2024), σ. 1, 16.

²⁹ Βλ. Ν. Βαφειάδου, «Στους Κ. Ζαφείρη, Α. Μάρκου, Ν. Μαχά-Μπιζούμη, Ε. Γκανιά-

Το συγκεκριμένο ακαδημαϊκό έτος, με απόφαση της διοίκησης του ΔΠΘ, ξεκίνησαν και προχώρησαν οι συστηματικές εργασίες ενεργειακής αναβάθμισης των κτιρίων της Σχολής, όπου στεγάζονται το Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας και το Τμήμα Γλώσσας, Φιλολογίας και Πολιτισμού Παρευξινίων Χωρών, στο κέντρο της Κομοτηνής, που χρηματοδοτήθηκαν από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη», του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), με στόχο τη βελτίωση της θερμικής άνεσης και ποιότητας διαβίωσης των φοιτητών, τη μείωση του λειτουργικού κόστους των κτιρίων για δαπάνες σε θέρμανση και ηλεκτρισμό, τη βελτίωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των κτιρίων, λόγω της μείωσης των εκπεμπόμενων αερίων θερμοκηπίου, για την κάλυψη των ενεργειακών αναγκών τους. Στο πλαίσιο αυτό προβλέφθηκε εξωτερική θερμομόνωση των κτιρίων, αλλαγή εξωτερικών κουφωμάτων, υγραμόνωση-θερμομόνωση δωματίων, αντικατάσταση του συνόλου των φωτιστικών σωμάτων των κτιρίων με νέα τεχνολογίας LED. Επιπλέον, αντικατάσταση των υφιστάμενων λεβήτων με νέους λέβητες υψηλής απόδοσης και καυστήρες μικτής καύσης, όπως επίσης και αντικατάσταση υφιστάμενων κλιματιστικών μονάδων, υφιστάμενης κεντρικής κλιματιστικής μονάδας στον χώρο του αμφιθεάτρου με νέα, ακολουθώντας τις επιταγές των διεθνών κανονισμών (1253/2014), αντικατάσταση υφιστάμενου αερόψυκτου ψύκτη, καθώς και εγκατάσταση κεντρικού συστήματος ελέγχου (BMS) με γνώμονα την ελάχιστη κατανάλωση ενέργειας και τη μέγιστη εξοικονόμηση.

Επίσης, ενόψει της μετεξέλιξης της Σχολής σε μονομηματική Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών, μετά από τη συγχώνευση των τριών Τμημάτων της στο ενιαίο Τμήμα Ανθρωπιστικών Σπουδών, από το ακαδημαϊκό έτος 2025-2026, με βάση τις διατάξεις του αρ. 9 του Ν. 5094/2024, η Σχολή άρχισε τη διαδικασία, με τη σχετική εργασία της Διοικούσας Επιτροπής του νέου ενιαίου Τμήματος, κατάρτισης και συγγραφής των δύο προγραμμάτων σπουδών που θα λειτουργούν εκεί, με τίτλους «Φιλολογία – Ιστορία – Ανθρωπολογία» και «Ψηφιακές εφαρμογές στον πολιτισμό και τις τέχνες». Η όλη προσπάθεια, ως γνωστόν, ολοκληρώθηκε με την επιτυχή πιστοποίηση των δύο ΠΠΣ και το Τμήμα Ανθρωπιστικών Σπουδών της Μονομηματικής Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών, λειτουργεί από την 1^η Σεπτεμβρίου 2025.

του και Α. Μακρίδου τα φετινά βραβεία αριστείας της ΣΚΑΣ. Απονεμήθηκαν στο πλαίσιο της εκδήλωσης για την παρουσίαση του τρίτου τόμου της Επιστημονικής Επετηρίδας της ΣΚΑΣ», *Παρατηρητής της Θράκης* 9044 (28 Ιουνίου 2024), σ. 1, 9. Για το έργο της Σχολής γενικότερα, βλ. η ίδια, «Μονοπώλησε σχεδόν την ελληνική αποστολή η ΣΚΑΣ του ΔΠΘ στο Διεθνές Συνέδριο Αφηγηματολογίας», *Παρατηρητής της Θράκης* 9043 (27 Ιουνίου 2024), σ. 1, 9.

IV. Ακαδημαϊκό έτος 2024-2025

Τον Σεπτέμβριο του 2024 το Συμβούλιο Διοίκησης του ΔΠΘ με εξέλεξε και πάλι Κοσμήτορα της Σχολής, μετά από τη σχετική διαδικασία αξιολόγησης, όπως προβλέπεται από τον νόμο, με θητεία μέχρι να καταστεί η Σχολή Μονο-τηματική³⁰. Μέχρι τότε, στα τρία Τμήματα της Σχολής προστέθηκε και το νέο

³⁰ «ΔΠΘ: Νέος Κοσμήτορας της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών ο Καθηγητής Μανόλης Γερ. Βαρβούνης», <https://www.foititikanea.gr> (7 Σεπτεμβρίου 2024). «ΔΠΘ: ο Καθηγητής Μανόλης Γερ. Βαρβούνης επανεκλέχθηκε Κοσμήτορας», www.xanthinea.gr (7 Σεπτεμβρίου 2024). «ΔΠΘ: Νέος Κοσμήτορας της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών ο Καθηγητής Μανόλης Γερ. Βαρβούνης», www.alphavita.gr (8 Σεπτεμβρίου 2024). «Κοσμήτορας της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του ΔΠΘ ο Καθηγητής Μανόλης Βαρβούνης», www.empros.gr (8 Σεπτεμβρίου 2024). «Ο Καθηγητής Μανόλης Γερ. Βαρβούνης επανεκλέχθηκε Κοσμήτορας της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών», www.thrakikiagora.gr (7 Σεπτεμβρίου 2024). «Ο Καθηγητής Μανόλης Γερ. Βαρβούνης επανεκλέχθηκε Κοσμήτορας της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης», www.samiakonvima.gr (7 Σεπτεμβρίου 2024). «Ο Καθηγητής Μανόλης Γερ. Βαρβούνης επανεκλέχθηκε Κοσμήτορας», www.e-enros.gr (7 Σεπτεμβρίου 2024). «Ο Καθηγητής Μανόλης Γερ. Βαρβούνης επανεκλέχθηκε Κοσμήτορας», www.myblogs.gr (8 Σεπτεμβρίου 2024). «Ο Καθηγητής Μανόλης Γερ. Βαρβούνης επανεκλέχθηκε Κοσμήτορας της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης», www.samosvoice.gr (7 Σεπτεμβρίου 2024). «Ο Καθηγητής Μανόλης Γερ. Βαρβούνης επανεκλέχθηκε Κοσμήτορας της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης», www.samos24.gr (7 Σεπτεμβρίου 2024). «Ο Καθηγητής Μανόλης Γερ. Βαρβούνης επανεκλέχθηκε Κοσμήτορας της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης», www.samostoday.gr (7 Σεπτεμβρίου 2024). «Ο Αρχων Μ. Γ. Βαρβούνης επανεξελέγη Κοσμήτορας της Σχολής Κλασικών Σπουδών ΔΠΘ», www.fosfanariou.gr (9 Σεπτεμβρίου 2024). «Ο Καθηγητής Μ. Γ. Βαρβούνης, Γενικός Γραμματέας της ΕΛΕ, εκλέχθηκε Κοσμήτορας της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του ΔΠΘ», www.laographiki.gr (9 Σεπτεμβρίου 2024). «Ο Μανώλης Βαρβούνης και πάλι Κοσμήτορας στο Πανεπιστήμιο της Θράκης», www.metinpena.gr (9 Σεπτεμβρίου 2024). «Ο Μανώλης Βαρβούνης Κοσμήτορας της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του ΔΠΘ. Εξελέγη για δεύτερη φορά ομόφωνα», www.paratiritis-news.gr (10 Σεπτεμβρίου 2024). «Επανεξελέγη Κοσμήτορας στη ΣΚΑΣ του ΔΠΘ ο Μ. Βαρβούνης», www.xronos.gr (10 Σεπτεμβρίου 2024). Μ. Στεφανάκης, «Κοσμήτορας της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών ο Μ. Βαρβούνης», *Σαμιακόν Βήμα* 4442 (14 Σεπτεμβρίου 2024), σ. 1. «Επανεξελέγη Κοσμήτορας στη ΣΚΑΣ ΔΠΘ ο Μ. Βαρβούνης», *Ο Χρόνος* 15831 (10 Σεπτεμβρίου 2024), σ. 11. «Ο Μανώλης Βαρβούνης Κοσμήτορας της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του ΔΠΘ. Εξελέγη για δεύτερη φορά ομόφωνα», *Παρατηρητής της Θράκης* 9086 (10 Σεπτεμβρίου 2024), σ. 8. Δημ. Λυκούδης, «Ο Καθηγητής Μανόλης Γερ. Βαρβούνης εκλέχθηκε Κοσμήτορας του Δημοκριτείου

Τμήμα Ανθρωπιστικών Σπουδών, ώστε αυτή να καταστεί τετρατμηματική, μέχρι την υλοποίηση της συγχώνευσης των Τμημάτων της.

Με ενέργειές μου, κατόπιν σχετικής πρότασης, από τον Σεπτέμβριο του 2024 η Σχολή συνεργάζεται επισήμως με το SOAS GLOCAL, το Παγκόσμιο Συμβούλιο για την Ανθρωπολογική Γλωσσολογία, στο School of Oriental and African Studies, του Πανεπιστημίου του Λονδίνου. Η σχετική συμφωνία επιτεύχθηκε με δεδομένο ότι είμαι μέλος της Scientific Committee και της Regional Committee του SOAS GLOCAL της Αγγλίας.

Να σημειωθεί ότι το SOAS GLOCAL συνεργάζεται με ακαδημαϊκά τμήματα, σχολές και κολέγια, καθώς και με τα σχετικά ινστιτούτα και ιδρύματά τους, για την ανάπτυξη δράσεων και προγραμμάτων προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών στη Γλωσσική Πολιτιστική Ανθρωπολογία, την Κοινωνιογλωσσολογία και τη Γλώσσα και την Κοινωνία. Τα δίκτυα αυτά είναι διάχυτα σε παγκόσμιο επίπεδο, καθώς συνδέονται με πολλούς άλλους φορείς διεθνώς.

Ως το μοναδικό Παγκόσμιο Συμβούλιο Γλωσσολογικής και Πολιτιστικής Ανθρωπολογίας, το SOAS GLOCAL παρέχει στους συνεργάτες του τη Γλωσσική Πολιτιστική Ανθρωπολογία, σχεδιάζοντας και προωθώντας ερευνητικά δεδομένα, επιστημονικές συνεργασίες, διαλέξεις MME, συνέδρια, εκδόσεις, φοιτητική κινητικότητα, ακαδημαϊκή προβολή, ερευνητική κατάρτιση, εκδοτική εκπαίδευση και διασυνδεσιμότητα. Η Σχολή ανήκει στους επίσημους συνεργάτες αυτού του δικτύου (βλ. <https://glocal.soas.ac.uk/academic-affiliates/>).

Το SOAS GLOCAL βρίσκεται στο κέντρο ενός παγκόσμιου δικτύου υποτροφιών για τη Γλωσσική Ανθρωπολογία, την Κοινωνιογλωσσολογία, τη Γλώσσα και την Κοινωνία. Τα έργα, οι εκδηλώσεις και τα μέσα ενημέρωσής του έχουν μεγάλη σημασία για τους ακαδημαϊκούς της Γλωσσολογικής Ανθρωπολογίας, συμπεριλαμβανομένων των εμβληματικών περιοδικών του JALA (The Journal of Asian Linguistic Anthropology), JOMELA (The Journal of Mediterranean and European Linguistic Anthropology) και MEALA-J (the Journal of Middle Eastern Linguistic Anthropology).

Επίσης, το SOAS GLOCAL συμμετέχει στο WCAA, το Παγκόσμιο Συμβούλιο Ανθρωπολογικών Ενώσεων, και έχει επίσημους συνεργάτες τους Taylor και Francis Publishers, Springer Publishers, Multilingual Matters και το Wenner Gren Foundation, καθώς και πάνω από 3000 ακαδημαϊκά ιδρύματα παγκοσμίως. Το παγκόσμιο δομικό δίκτυο SOAS GLOCAL αποτελείται από τους εξής διεθνείς φορείς: SCAALA (η Ετήσια Γλωσσική Ανθρωπολογία της Συνέλευσης Νότιας και Κεντρικής Αμερικής) – CALA (η ετήσια διάσκεψη για την ασιατική γλωσσολογική ανθρωπολογία) – AFALA (η Αφρικανική Συνέλευση για τη Γλωσσική Ανθρωπολογία) – COMELA (το Ετήσιο Συνέδριο για τη Μεσογειακή και Ευρωπαϊκή Γλωσσολογική Ανθρωπολογία) – COOLA (η ετήσια διάσκεψη

για τη γλωσσολογική ανθρωπολογία της Ωκεανίας) – ΜΕΑΛΑ (Μεσογειακή Ένωση Γλωσσολογικής Ανθρωπολογίας), με χορηγίες και επιχορηγήσεις από φορείς όπως η Wenner-Gren και το Japan Foundation. Η ένταξη λοιπόν της Σχολής στους συνεργάτες αυτής της διεθνούς επιστημονικής ένωσης δημιουργεί σημαντικές αναπτυξιακές ερευνητικές προδιαγραφές για το μέλλον της, στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού ακαδημαϊκού χάρτη.

Συν τοις άλλοις, ολοκληρώθηκε το μεγάλο έργο της ενεργειακής αναβάθμισης των δύο κτιρίων της Σχολής, το οποίο ξεκίνησε το προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος, και τα κτίρια παραδόθηκαν σε χρήση. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκε, με πόρους του ΔΠΘ, η ανακαίνιση και μερική ανακατασκευή των χώρων υγιεινής του πρώτου από τα δύο αυτά κτίρια, ενώ τελειοποιήθηκε η μόνωση και ο ελαιοχρωματισμός των εσωτερικών χώρων τους, για την καλύτερη διαβίωση των φοιτητών και του διδακτικού προσωπικού της Σχολής.

Τον Ιανουάριο του 2025 ολοκληρώθηκε η διαδικασία αναθεώρησης και επικαιροποίησης των κανονισμών λειτουργίας των Εργαστηρίων των τριών Τμημάτων της Σχολής, καθώς και της αλλαγής ονομασίας δύο εργαστηρίων του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας, με σχετικές αποφάσεις της Κοσμητείας και της Συγκλήτου του ΔΠΘ, και τη δημοσίευση των σχετικών νέων κανονισμών σε ΦΕΚ. Τον Φεβρουάριο του 2025 ολοκληρώθηκε, με απόφαση της Κοσμητείας και σχετική πράξη της Συγκλήτου του ΔΠΘ, και η διαδικασία μεταφοράς των Εργαστηρίων αυτών στο νέο ενιαίο Τμήμα Ανθρωπιστικών Σπουδών, ώστε να λειτουργήσουν από το ακαδημαϊκό έτος 2025-2026. Με τον τρόπο αυτό εκσυγχρονίστηκε το πλαίσιο και ο τρόπος λειτουργίας των ερευνητικών μονάδων της Σχολής, ώστε να προσαρμοστούν στο νέο ακαδημαϊκό πλαίσιο, αλλά και στις σύγχρονες ερευνητικές και επιστημονικές απαιτήσεις.

Το ίδιο συνέβη τον Μάρτιο και τον Απρίλιο του 2025 με τα ΠΜΣ των τριών Τμημάτων της ΣΚΑΣ, τα οποία με απόφαση της Κοσμητείας και σχετική πράξη της Συγκλήτου του ΔΠΘ μεταφέρθηκαν στο νέο ενιαίο Τμήμα Ανθρωπιστικών Σπουδών, της μονομηματικής Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών, η οποία θα λειτουργήσει από το ακαδημαϊκό έτος 2025-2026, ώστε να διασφαλιστεί η ομαλή συνέχιση της λειτουργίας τους, μετά την πιστοποίησή τους, η οποία έγινε κατά το χειμερινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2024-2025.

Στις 12 Φεβρουαρίου 2025 η Σχολή, σε συνεργασία με τη Δημοτική Βιβλιοθήκη Κομοτηνής, την ΚΟΙΝΣΕΠ «Κομοτηνή εν Δράσει» και το ΠΜΣ «Πολιτισμικές Σπουδές: Νέος Ελληνισμός και Βαλκάνια» οργάνωσε παρουσίαση του βιβλίου του Νεοελληνιστή Καθηγητή του Πανεπιστημίου του Βουκουρεστίου T. Dinu, *Η Ελληνική Επανάσταση του 1821 στη Μολδαβία και τη Βλαχία* (Αθήνα 2024, έκδ. Πρώτη Ύλη), με ομιλητές την Καθηγήτρια του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας Ελ. Βόγλη, τον Καθηγητή του Τμήματος Ελληνικής Φιλολογίας Ν. Μαυρέλο και τον συγγραφέα, με πρόλογο του Κοσμήτορα της ΣΚΑΣ και συντονισμό της Σ. Μενεσελίδου, Επι-

στημονικής Συμβούλου του Δημάρχου Κομοτηνής³¹. Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης απονεμήθηκε το μετάλλιο της Σχολής στον Καθηγητή T. Dinu, ως ένδειξη τιμής για το μεγάλο και πολυσχιδές έργο του στο πεδίο των Νεοελληνικών Σπουδών, τόσο στον βαλκανικό και ευρωπαϊκό χώρο, όσο και διεθνώς, αλλά και ο τίτλος του «Φίλου της Σχολής» στην κα Αικ. Μπελεφάντη-Σοφριανού σε ένδειξη ευγνωμοσύνης για τις χορηγίες της, με βάση της οποίες εκδίδεται, από το 2021, σε ετήσια βάση η Επετηρίδα της Σχολής.

Επίσης, εκδόθηκε το 2025 ο τέταρτος τόμος της Επιστημονικής Επετηρίδας της Σχολής, όπου και τα πρακτικά του Διεθνούς Συνεδρίου για την ελληνοτουρκική ανταλλαγή των πληθυσμών στην τέχνη, το οποίο είχε διοργανώσει η Σχολή το Νοέμβριο του 2023 στην Αλεξανδρούπολη, με τα ακόλουθα βιβλιογραφικά στοιχεία: *Επιστημονική Επετηρίδα της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης 4* (2024-2025), σ. 691. Ο τόμος είναι αναρτημένος με ελεύθερη πρόσβαση στην ιστοσελίδα της ΣΚΑΣ³².

Τον Απρίλιο του 2025 η Κοσμητεία της Σχολής εξέδωσε ομόφωνο ψήφισμα για τον θάνατο του Ομότιμου Καθηγητή του Πανεπιστημίου Κρήτης και διαπρεπούς νεοελληνιστή Αλ. Πολίτη, ο οποίος διαχρονικά διατηρούσε επιστημονικές σχέσεις με τα Τμήματα της ΣΚΑΣ.

Στις 18 Ιουνίου 2025 η Σχολή οργάνωσε και πραγματοποίησε την εκδήλωση «Η δράση της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του ΔΠΘ κατά το ακαδημαϊκό έτος 2024-2025», κατά την οποία, με εισήγηση της Επιτροπής Αριστείας και απόφαση της Κοσμητείας της Σχολής, απονεμήθηκαν τα προβλεπόμενα βραβεία ακαδημαϊκής αριστείας της ΣΚΑΣ, για το ακαδημαϊκό έτος 2024-2025³³ και παρουσιάστηκε ο τέταρτος τόμος της *Επιστημονικής Επετηρίδας* της Σχολής³⁴, για τον οποίο έγινε λόγος παραπάνω. Στην εκδήλωση αυτή, εκτός από τον Κοσμήτορα, μίλησαν ο Καθηγητής του Τμήμα-

³¹ Βλ. σχετικά Τζ. Κατσαρή-Βαφειάδη, «Η αξία της σπουδής των βαλκανικών γλωσσών για την έρευνα και μελέτη των αρχαιικών πηγών που αφορούν κορυφαία ζητήματα της ελληνικής ιστορίας αναδείχθηκε στην εκδήλωση παρουσίασης του βιβλίου του εξέχοντα Νεοελληνιστή Tudor Dinu *Η Ελληνική Επανάσταση του 1821 στη Μολδαβία και τη Βλαχία*», *Παρατηρητής της Θράκης* 9193 (15 Φεβρουαρίου 2025), σ. 1, 8-9.

³² Βλ. σχετικά Ν. Μουρδικούδης, «Η νέα Επετηρίδα της ΣΚΑΣ / ΔΠΘ γόνιμος 'τόπος' επιστημονικού διαλόγου», *Παρατηρητής της Θράκης* 9288 (10 Ιουλίου 2025), σ. 16.

³³ Αλ. Χατζόπουλος, «Απολογισμός, βραβεία αριστείας και προοπτικές για τη Σχολή Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του ΔΠΘ», *Παρατηρητής της Θράκης* 9274 (20 Ιουνίου 2025), σ. 16.

³⁴ Αλ. Χατζόπουλος, «Παρουσιάστηκε ο τέταρτος τόμος της *Επετηρίδας* της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών», *Παρατηρητής της Θράκης* 9274 (20 Ιουνίου 2025), σ. 16.

τος Ιστορίας και Εθνολογίας κ. Α. Παληκίδης και η Επίκουρη Καθηγήτρια του Τμήματος Ελληνικής Φιλολογίας κα Π. Αποστολή, οι οποίοι και παρουσίασαν τον τέταρτο τόμο της *Επετηρίδας*.

Πέρα από όσα παραπάνω αναλυτικά αναφέρθηκαν, στη συνέχεια παρατίθενται περιληπτικά στοιχεία για το διοικητικό έργο που ο γράφων προσέφερε σε άλλους, πλην του ΔΠΘ φορείς. Και τούτο αφενός μεν επειδή και αυτό το έργο οργανώθηκε στο πλαίσιο των ανθρωπιστικών σπουδών και της εξέλιξής τους αφετέρου δε το έργο αυτό ήταν συμπληρωματικό με εκείνο που προσφέρθηκε διά του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας και της ΣΚΑΣ του ΔΠΘ, σύμφωνα με όσα παραπάνω καταγράφηκαν.



ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

ΣΕ ΑΛΛΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ

Να σημειωθεί επίσης ότι υπήρξα μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου (ΔΣ) της Εταιρείας Θρακικών Ερευνών (1995-2000) και του ΔΣ της Αδελφότητας Οφφικιάλων του Οικουμενικού Πατριαρχείου «Παναγία η Παμμακάριστος» (2005-2008). Μέλος της «Ειδικής Συνοδικής Επιτροπής Εκκλησιαστικών Τεχνών» (2006-2009) και της «Ειδικής Συνοδικής Επιτροπής Πολιτιστικής Ταυτότητας» (2010 κ.εξ.) και Πρόεδρος της «Ειδικής Επιστημονικής Επιτροπής» της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος για τη διοργάνωση των επιστημονικών συνεδρίων για την Επανάσταση του 1821 (2018-2021) και για τη Μικρασιατική Καταστροφή, τη Συνθήκη της Λωζάννης και την Ανταλλαγή Πληθυσμών (2021-2024). Μέλος αναπληρωματικό και στη συνέχεια τακτικό, και Ειδικός Γραμματέας της Εφορίας του «Φ. Σ. Παρνασσός» (2010-2011).

Τακτικό μέλος από το 1988 της «Ελληνικής Λαογραφικής Εταιρείας», εξέλεγην αναπληρωματικό μέλος του ΔΣ, το 2005, και στη συνέχεια εισήλθα στο Συμβούλιο ως τακτικό μέλος, αναπληρώνοντας τη Μ. Μηλίγκου-Μαρκαντώνη. Από το 2008 εκλέγομαι ως τακτικό μέλος του ΔΣ, στο οποίο υπήρξα ταμίας (2008-2017), Αντιπρόεδρος (2017-2023) και Γενικός Γραμματέας (2023-2026).

Μέλος του Κεντρικού Επισκοπικού Συμβουλίου (2010-2013) και Σύμβουλος επί θεμάτων εκδόσεων, παιδείας και πολιτισμού (2010 κ.εξ.)³⁵, και επιστημονικός συνεργάτης (2013 κ.εξ.)³⁶ της Ιεράς Επισκοπής Μποτσουάνας, του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας και Πάσης Αφρικής, από την ίδρυσή της. Από τον Απρίλιο του 2011 μέλος του ΔΣ του Μεταβυζαντινού και Εκκλησιαστικού Μουσείου της Ιεράς Μητροπόλεως Σάμου, Ικαρίας και Κορσεών. Προεδρεύον μέλος της Συντονιστικής Επιτροπής Συνεργασίας του «Κέντρου Εκκλησιαστικών Ιστορικών και Πολιτιστικών Μελετών» της Ιεράς Μητροπόλεως Σάμου, Ικαρίας και Κορσεών και του «Ιδρύματος Εθνικού και Θρησκευτικού Προβληματισμού – Καρίπειον Μέλαθρον» (2014 κ.εξ.).

Το 2024 συνεργάστηκα με το Uluslararası Danışma Kurulu, δηλαδή του διεθνούς ανώτατου συμβουλίου διασφάλισης της ακαδημαϊκής και επιστημονικής ποιότητας, του Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi (ÇOMÜ), με απόφαση του Πρύτανη του Πανεπιστημίου, Καθηγητή C. Erenoğlu. Διευθυντής (2015 κ.εξ.) του «Κέντρου Εκκλησιαστικών, Ιστορικών και Πολιτισμικών Μελετών», της Ιεράς Μητροπόλεως Σάμου, Ικαρίας και Κορσεών.

Μέλος του ΔΣ του «Ινστιτούτου Λαϊκού Πολιτισμού Καρπάθου» του Τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, Γραμματέας του ΔΣ του «Ιδρύματος Παιδαγωγικών Μελετών και Εφαρμογών», μέλος της «Επιστημονικής Ομάδας Τεκμηρίωσης Συλλογών Κινητών

³⁵ Βλ. σχετικά Πατριαρχείον Αλεξανδρείας και Πάσης Αφρικής, *Ημερολόγιον Εκκλησίας Αλεξανδρείας σωτηρίου έτους 2011, έτος 101*. Αλεξάνδρεια 2011, σ. 283, 284.

³⁶ Βλ. σχετικά Πατριαρχείον Αλεξανδρείας και Πάσης Αφρικής, *Ημερολόγιον Εκκλησίας Αλεξανδρείας σωτηρίου έτους 2013, έτος 103*. Αλεξάνδρεια 2013, σ. 294.

Αντικειμένων του πρώην Βασιλικού Κτήματος Τατοΐου», του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού (2021 κ.εξ), μέλος του «Εθνικού Συμβουλίου της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς» του Υπουργείου Πολιτισμού (2024-2027), Διευθύνων Σύμβουλος του «Ιδρύματος Εθνικού και Θρησκευτικού Προβληματισμού» της Θεσσαλονίκης (2020 κ.εξ.), και Πρόεδρος (2021 κ.εξ.) της Επιστημονικής Επιτροπής του «Δημοτικού Ελεύθερου Ανοικτού Πανεπιστημίου» και της Επιστημονικής Επιτροπής της Δημοτικής Βιβλιοθήκης, του Δήμου Περιστερίου. Μέλος της «British Folklore Society» (Λονδίνο), της «International Society for Folk Narrative Research (ISFNR)», της «American Folklore Society» (Ουάσιγκτον) και της «International Society for Ethnology and Folklore (SIEF)».

Επίσης, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της «Ακαδημίας Λαϊκού Πολιτισμού και Τοπικής Ιστορίας» του Βόλου που έχει ιδρύσει ο φορέας «Μαγνήτων Κιβωτός, για τη διάσωση του πολιτιστικού αποθέματος» της Ιεράς Μητροπόλεως Δημητριάδος και Αλμυρού, του «Istituto di Studi Giuridici, Economici e Sociali Internazionali» που έχει ιδρύσει το Ίδρυμα «Giuseppe Sciacca», στην Ιταλία, του «International Scientific Board» του European Center for Science, Education and Research στη Γερμανία, του «International Institute of Social and Economic Sciences» στη Τσεχία, του «Institute of Social Sciences» του Βελιγραδίου στη Σερβία, του «World Council of Anthropological Associations», της Scientific Committee του «Global Council on Anthropological Linguistics» (GLOCAL) και της «Global Association of Hellenic Linguistics and Anthropology» του University of London, στην Αγγλία.

Κριτής (reviewer) των ελληνικών και διεθνών επιστημονικών περιοδικών *Επιστήμη του χορού* της Ελληνικής Επιστημονικής Εταιρείας Χορού (2006 κ.εξ.), *Περί Θράκης* του ΠΑΚΕΘΡΑ (2007 κ.εξ.), *Mare Ponticum* του Τμήματος Γλώσσας, Φιλολογίας και Πολιτισμού Παρευξινίων Χωρών του ΔΠΘ (2011-2013), *Journal of Alternative Perspectives in the Social Sciences (JAPSS)* (2015 κ.εξ.), *Journal of Asia Pacific Studies* (2015 κ.εξ.), *Neograeca Bohemica* της Τσεχίας (2016 κ.εξ.), *Papers in Ethnology and Anthropology. Journal of the Serbian Ethnological and Anthropological Society – Оригинални научни раd УДК: Етнолошко-антрополошке свеске-Etnološko-anthropološke sveske* του Βελιγραδίου (2017 κ.εξ.), *Δελτίο του Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών* (2017 κ.εξ.), *Academia Letters* (2021 κ.εξ.), *Synergheion. Rivista Internazionale di Studi Greci. Lingue, Culture, Societa* του University of Catania (2022 κ.εξ.), *Humanities and Social Sciences International Journal of Education* του Science Publishing Group (2022 κ.εξ.) και *Culture and Society* του Science Publishing Group (2022 κ.εξ.). Μέλος της εκδοτικής ομάδας (editorial board) των επιστημονικών και ερευνητικών περιοδικών της σειράς «Journal Science Research (SR)» του Science Publishing Group.

Επιστημονικός Διευθυντής (editor) των σειρών επιστημονικών εκδόσεων «Βιβλιοθήκη Επιστημονικών Μελετών» του «Πνευματικού Ιδρύματος Σάμου

‘Νικόλαος Δημητρίου’ (1992-2010) – «Προσκυνήματα της Ορθοδοξίας» των εκδόσεων «Χελάνδιον» (2004-2015) – «Ελληνικοί Τόποι και Πολιτισμοί» των εκδόσεων «Αλήθεια» (2006-2015) – «Λειτουργικά Κείμενα» των εκδόσεων «Χελάνδιον» (2005-2010) – «Πηγές και Τεκμήρια Πατριαρχικής Ιστορίας» της Πατριαρχικής Βιβλιοθήκης του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας και Πάσης Αφρικής (2007 κ.εξ.) – «Μελέτες Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας» του «Εργαστηρίου Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας» της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του ΔΠΘ (2015 κ.εξ.) – «Σειρά Επιστημονικών Μελετημάτων» του «Κέντρου Εκκλησιαστικών, Ιστορικών και Πολιτισμικών Μελετών» της Ιεράς Μητροπόλεως Σάμου και Ικαρίας (2012 κ.εξ.) – «Λαογραφία / Laographia» των εκδόσεων «Ηρόδοτος» (2023 κ.εξ.).

Όλες αυτές οι δραστηριότητες αποτελούν διοικητικό έργο, το οποίο όμως ανατροφοδοτείται σε σχέση με το ερευνητικό και το διδακτικό ακαδημαϊκό έργο, καθώς ο ερευνητικός, ο διδακτικός και ο διοικητικός χώρος αποτελούν συγκοινωνούσες πραγματικότητες στην ακαδημαϊκή ζωή, σύμφωνα με όσα σχετικά εκτενώς αναφέρθηκαν στην εισαγωγή του παρόντος τόμου.

ΕΠΙΛΟΓΙΚΑ

Από την 1^η Σεπτεμβρίου του 2025 τα τρία Τμήματα της ΣΚΑΣ, δηλαδή τα Τμήματα Ιστορίας και Εθνολογίας, Ελληνικής Φιλολογίας και Γλώσσας, Φιλολογίας και Πολιτισμού Παρευξείνιων Χωρών, σύμφωνα με τις προβλέψεις σχετικού νόμου, και συγκεκριμένα τις διατάξεις του αρ. 9 του Ν. 5094/2024, συγχωνεύθηκαν στο ενιαίο Τμήμα Ανθρωπιστικών Σπουδών, ώστε η Σχολή πλέον να είναι μονομηματική και να ονομάζεται Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών.

Να σημειωθεί εδώ ότι αν το κριτήριο της μετεξέλιξης της ΣΚΑΣ ήταν μόνο ο αριθμός των φοιτητών που επέλεγαν τα Τμήματά της, τότε θα έπρεπε το Τμήμα Γλώσσας, Φιλολογίας και Πολιτισμού Παρευξείνιων Χωρών να συγχωνευθεί με το Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας, και να απορροφηθεί από αυτό. Το γεγονός ότι η συγχώνευση αφορά και το Τμήμα Ελληνικής Φιλολογίας, το οποίο δεν αντιμετώπιζε πρόβλημα αριθμού εισακτέων, δείχνει ότι τα κίνητρα αυτής της εξέλιξης συνδέονται μάλλον με την προσπάθεια να αναδιαταχθεί ο ακαδημαϊκός χάρτης του πανεπιστημίου μας, ίσως δε να υπάρξει προηγούμενο και για ανάλογες εξελίξεις άλλων Σχολών σε άλλα ελληνικά ΑΕΙ, που θα ακολουθήσουν.

Όπως είναι γνωστό, τα Τμήματα της ΣΚΑΣ του ΔΠΘ, δηλαδή τα Τμήματα Ιστορίας και Εθνολογίας (με 22 μέλη ΔΕΠ), Ελληνικής Φιλολογίας (με 23 μέλη ΔΕΠ) και Γλώσσας, Πολιτισμού και Φιλολογίας Παρευξείνιων Χωρών (με 13 μέλη ΔΕΠ), έχουν μια τριακονταετή ιστορία, και στη διαδρομή αυτή έχουν πα-

γιώσει συγκεκριμένη ακαδημαϊκή φυσιογνωμία, παραλλήλως δε έχουν εγγραφεί στον ακαδημαϊκό χάρτη της χώρας μας, καταλαμβάνοντας θέσεις ευδιάκριτες και αξιολογικά σημαντικότερες. Μάλιστα, στα τρία αυτά Τμήματα όχι μόνο υπήρχαν πλήρως και θετικότερα πιστοποιημένα ΠΠΣ από την ΕΘΑΑΕ, αλλά και επίσης πλήρως οργανωμένα ΠΜΣ, και φυσικά προγράμματα διδακτορικών και μεταδιδακτορικών σπουδών.

Ενδεικτικά αξίζει να αναφερθεί ότι στο επίπεδο των ΠΜΣ, τα τρία Τμήματα της ΣΚΑΣ διέθεταν τα εξής προγράμματα, κατά Τμήμα, τα οποία βέβαια πέρασαν και λειτουργούν και στη νέα Μονοτμηματική Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών. **Στο Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας:** ΠΜΣ *Σπουδές στην Τοπική Ιστορία – Διεπιστημονικές Προσεγγίσεις*: Δια-ιδρυματικό ΠΜΣ *Ιστορία της Ιατρικής και Βιολογική Ανθρωπολογία: Υγεία, Νόσος και Φυσική Επιλογή*, σε συνεργασία με το Τμήμα Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του ΑΠΘ· Δια-ιδρυματικό ΠΜΣ *Λαογραφία και πολιτιστική διαχείριση (folklore, folkloristics and Cultural Management)*, με το Τμήμα Φιλολογίας ΕΚΠΑ, το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης ΕΚΠΑ και το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Αιγαίου· ΠΜΣ *Πολιτισμικές Σπουδές: Νέος Ελληνισμός και Βαλκάνια*· Διατμηματικό ΠΜΣ *Τοπική Ιστορία, Πολιτισμός και Προστασία της Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς: Διεπιστημονικές Προσεγγίσεις και Ψηφιακές Εφαρμογές*, με το Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών της Πολυτεχνικής Σχολής του ΔΠΘ. **Στο Τμήμα Ελληνικής Φιλολογίας:** ΠΜΣ *Κείμενα και Πολιτισμός*· Δια-ιδρυματικό ΠΜΣ *Εξειδίκευση στις ΤΠΕ και Ειδική Αγωγή – Ψυχοπαιδαγωγική της Ένταξης*· Δια-ιδρυματικό ΠΜΣ *Αρχαία Ελληνική Γραφή: Φορείς και Περιεχόμενο*, με το Τμήμα Φιλολογίας του ΕΚΠΑ. **Στο Τμήμα Γλώσσας, Φιλολογίας και Πολιτισμού Παρευξείνιων Χωρών:** ΠΜΣ *Ψυχοπαιδαγωγικές, Διδακτικές και Διαπολιτισμικές Προσεγγίσεις στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες*· ΠΜΣ *Συγκριτική Φιλολογία στον Παρευξείνιο Χώρο*.

Η δυσάρεστη εξέλιξη της συγχώνευσης των τριών Τμημάτων της Σχολής σε μια Μονοτμηματική Σχολή από την Πολιτεία, με το επιχείρημα της έλλειψης επιλεξιμότητας από πλευράς των υποψηφίων φοιτητών, η οποία οφείλεται σε οικονομικούς, γεωγραφικούς και δημογραφικούς παράγοντες διαμορφωμένους στη χώρα μας τις τελευταίες δεκαετίες, ασφαλώς δεν έχει να κάνει με την ποιότητα των σπουδών και του ερευνητικού έργου των Τμημάτων αυτών. Επιβλήθηκε, όμως, και οπωσδήποτε συνιστά αρνητική εξέλιξη για την πρόοδο των ανθρωπιστικών σπουδών στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, παρά την περί του αντιθέτου ρητορική, η οποία αναπτύσσεται από διάφορους παράγοντες της δημόσιας και της ακαδημαϊκής ζωής.

Άλλωστε, είναι γνωστό ότι απέναντι στην απειλή της σύγχρονης τεχνολογικά εξελιγμένης εκβαρβαρώσεως, οι ανθρωπιστικές και κλασικές σπουδές υψώνουν τείχος επιστημονικής και πνευματικής άμυνας. Να σημειωθεί εδώ ότι η συγχώνευση των Τμημάτων της ΣΚΑΣ και η συνακόλουθη συρρίκνωση των ανθρωπιστικών σπουδών στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης απο-

δοκιμάστηκε ρητώς και στα πορίσματα της πρόσφατης Πρώτης Συνόδου των Κοσμητόρων των Φιλοσοφικών και των Ομοειδών Σχολών Ανθρωπιστικών Σπουδών, που συγκροτήθηκε και συνήλθε με πρωτοβουλία της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης (Ρέθυμνο, 11-12 Δεκεμβρίου 2023).

Απομένει να δούμε αν η εξέλιξη αυτή, που ουσιαστικά ακρωτηριάζει τις ανθρωπιστικές σπουδές στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, θα επιτύχει στους σκοπούς του σχεδιασμού της και θα βοηθήσει την ουσιαστική ανάπτυξη των ανθρωπιστικών σπουδών στο πανεπιστήμιό μας, δεδομένου ότι οι κλασικές σπουδές ούτε καν αναφέρονται στους τίτλους Τμήματος, Σχολής και νέων προγραμμάτων σπουδών. Αυτή είναι η ευχή μας και προς αυτήν την κατεύθυνση είμαστε έτοιμοι να συστρατευθούμε, όσο κι αν οι αμφιβολίες μας για την επιστημονική υπόσταση και ταυτότητα όσων επιβλήθηκαν από την Πολιτεία είναι ισχυρές και, πιστεύω, πλήρως δικαιολογημένες.

Ωστόσο, παρά την κρισιμότητα και τον οριακό χαρακτήρα των καιρών μας και της τρέχουσας ακαδημαϊκής πραγματικότητας, παρά τις παραπάνω δυσάρεστες και μειωτικές του έργου και της προσφοράς μας εξελίξεις, οι συνάδελφοι των Τμημάτων της ΣΚΑΣ του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, που συγχωνεύθηκαν στο Τμήμα Ανθρωπιστικών Σπουδών της Μονομηματικής Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών, είμαστε αποφασισμένοι να συνεχίσουμε με όλες τις δυνάμεις μας το έργο μας, τόσο στις πανεπιστημιακές αίθουσες, προσφέροντας το κατά δύναμη στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, όσο και στην κοινωνία, πρωτίστως της ακριτικής Θράκης, αλλά και πανελλαδικά, *«ποτέ από το χρέος μη κινούντες... δίκαιοι κι ίσοι σ' όλες των τες πράξεις... πάντοτε την αλήθεια ομιλούντες, πλην χωρίς μίσος για τους ψευδομένους»*.³⁷

³⁷ Κωνσταντίνος Π. Καβάφης, *Θερμοπύλες*.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	6
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ	9
Α. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΣΤΟ ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ	17
Β. ΣΤΗΝ ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΘΝΟΛΟΓΙΑΣ (2016-2020)	25
I. Περίοδος Ιανουαρίου – Αυγούστου 2016	26
II. Ακαδημαϊκό έτος 2016-2017	28
III. Ακαδημαϊκό έτος 2017-2018	31
IV. Ακαδημαϊκό έτος 2018-2019	37
V. Ακαδημαϊκό έτος 2019-2020	46
VI. Εορτασμός των 25 χρόνων λειτουργίας του ΤΙΕ	55
Γ. ΣΤΗΝ ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (2021-2025)	57
I. Ακαδημαϊκό έτος 2021-2022	58
II. Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023	61
III. Ακαδημαϊκό έτος 2023-2024	69
IV. Ακαδημαϊκό έτος 2024-2025	73
Δ. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΣΕ ΑΛΛΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ	79
ΕΠΙΛΟΓΙΚΑ	83
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	87

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΜΕ ΤΙΤΛΟ
ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΚΑΙ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ:
Η ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΤΟ ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ (2010-2025),
ΠΟΥ ΕΝΤΑΣΣΕΤΑΙ ΣΤΗ ΣΕΙΡΑ
2 – ΘΡΑΚΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ – 2,
ΣΧΕΔΙΑΣΤΗΚΕ ΣΤΙΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΤΩΟ Κ PROJECT ΕΠΕ
ΓΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ
ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΡΑΚΗΣ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ ΤΗΣ ΘΡΑΚΗΣ.
Η ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΕΓΙΝΕ ΤΟΝ ΝΟΕΜΒΡΙΟ ΤΟΥ 2025

